

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 23 maj 2011*§ 2 Interpellation om förutsättningarna för damfotbollen i Stockholm (nr 2010:47)*

Anförande nr 1

Borgarrådet K e v i u s (M): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

Borgarrådet M o g e r t (S): Det här är en interpellation som skrevs i ett något annorlunda väder än detta. Man får väl tacka för ett snabbt svar.

Jag måste bara säga att det gläder mig att majoriteten i grunden har ändrat uppfattning i den här frågan och att ni har lämnat föreställningen att idrotter är något som bara sker säsongvis. Det är en gammal och förlegad femtiotalsuppfattning, och det är allra minst 2011 nu.

Det gläder mig mycket att ni har lämnat denna uppfattning, och jag tackar för svaret. Jag tackar också för den förändringen. Jag tycker inte att det är så mycket mer att orda om. Jag oroar mig möjligen lite för att ni har skiftat fokus och i stället ger er på ungdomsidrotten. Men jag återkommer med en annan interpellation i den frågan.

Anförande nr 3

Borgarrådet K e v i u s (M): Då ska inte heller jag förlänga diskussionen. Jag är väldigt glad över att Roger Mogert är glad. Det är fantastiskt bra när två politiker från olika block är glada samtidigt.

Vi antog ett vinterprogram, och det var just med anledning av att förrförra årets vinter inte var så bra. Jag är stolt över att det här vinterprogrammet tar upp att det är sju snöfria fotbollsplaner, och jag tror att vi till nästa år kommer att bli ännu bättre. Givetvis ska det också vara jämnt fördelat mellan herr- och damfotboll vad gäller tider.

Anförande nr 4

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Jag ville bara rätta Regina Kevius på en punkt: Vintern var jättebra. Det var inget fel på vintern. Det var en helt fantastiskt vinter förra säsongen; det var politiken som inte var så bra.

§ 4 Interpellation om vilken beredskap staden har för att hantera de problem som orsakas i centrummiljöer ägda av fastighetsbolaget Boulton (nr 2011:3)

Anförande nr 5

Borgarráðet N o r d i n (M): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 6

Borgarráðet R u d i n (S): Fru ordförande, åhörare och kommunfullmäktige! När jag skrev den här interpellationen var skandalen kring Boultones agerande kring våra centrummiljöer fortfarande en väldigt aktuell händelse. Turerna kring Boulton har följts noggrant av den här salen med alltifrån de så kallade avtal som påstods ha träffats mellan den borgerliga majoriteten, staden och Boulton till hur illa det här företaget sedan skötte dessa centrummiljöer och hur det kom att drabba de företag som är verksamma i de tio centrummiljöer som överläts till Boulton.

Det hela slutade mycket riktigt på det sätt som finansborgarráðet beskriver i interpellationssvaret: Boulton avvecklade sin del i det här företaget och har sedan överlåtit detta till i första hand till advokat Lars Söderqvist, vilket finns beskrivet i det här interpellationssvaret. Därefter har det varit nya turer, och man överlät så småningom, om jag förstått det hela rätt, ägandet till Royal Bank of Scotland som nu driver verksamheten vidare.

Jag tycker inte att svaret är helt tillfyllest, eftersom det beskriver just den tekniska konstruktionen kring bolaget och ägandet av de här centrummiljöerna, medan interpellationen ställer frågan om vilken beredskap staden har att ingripa i händelse av att problemen i centrumanläggningarna förvärras och också hur de så kallade muntliga avtalen som träffades mellan staden och Boulton rörande hur centrumanläggningarna skulle komma att utvecklas efter överlåtelse från staden till Boulton som aktör skulle kunna fungera även om det sker förändringar.

Jag tycker därför att båda frågorna är lika aktuella i dag som då. Den första frågan som handlar om vad staden har för beredskap att ingripa om problemen i centrumanläggningarna förvärras borde kunna besvaras med att vi åtminstone har en sådan beredskap.

Jag har i dag inga signaler om att situationen vare sig har blivit bättre eller sämre i de här anläggningarna. Jag utgår från att man arbetar allt man kan för att ordningsställa att miljöerna fungerar igen, men jag vet att företagen som är verksamma i flera av centrumanläggningarna fortsatt är mycket oroliga och angelägna om att hyror ses över, att den servicenivå som man en gång hade kan återställas och framför allt att de många tomställda lokaler som finns i flera av de här miljöerna får nya företagare som är beredda att komma in och bidra till det gemensamma.

Den andra frågan gäller de så kallade muntliga avtalen som det hänvisades till från den här talarstolen när affären överläts. Detta skedde när vi ställde frågor om vad det fanns för garantier att de här centrummiljöerna skulle utvecklas kontinuerligt och att olika typer av allmänna intressen på de här allmänna platserna fortsatt skulle kunna

komma att förbättras, även om staden avvecklade sitt ägande. Det var då man hänvisade till de här muntliga avtalen och sade att det fanns sådana överenskommelser.

När nu en ny ägare har trätt in och tagit över blir det en ännu större angelägenhet att staden säkerställer att de så kallade muntliga avtalen som man en gång ingick kan överföras till den nya ägaren. Jag tycker därför att även den frågan skulle kunna besvaras av finansborgarrådet: Hur har man gjort för att ordningsställa detta? Det är ju fortfarande lika angeläget att de här centrummiljöerna, eftersom de är allmänna platser, har en kontinuerlig utveckling som är positiv.

Vi ser runt i våra centrummiljöer hur det faktiskt går åt andra hållet. Jag kommer i dag på morgonen från Hässelby. Jag har sett hur tomma lokaler står och väntar. Jag har tidigare varit i Rinkeby och tittat och hört med företagarna där. Hyresnivåerna har blivit höga, men också den allmänna platsens karaktär har försämrats kraftigt, både under Boulthees innehav och nu också under den tid som har varit sedan ägaröverlåtelsen. Det har inte skett några särskilda förbättringar.

Återigen: Vad har staden för garantier för att man kan se till att den här utvecklingen av centrum fortsatt blir positiv? Och den första frågan, vilken beredskap har staden att ingripa om problemen i de här centrumanläggningarna skulle komma att förvärras?

Anförande nr 7

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Tack, Tomas Rudin, för frågan om våra centrumanläggningar!

Precis som Tomas Rudin beskrev har situationen förändrats i två steg. Den ena förändringen hade inträtt redan när jag skrev det här svaret. Redan när advokat Lars Söderqvist tog över ansvaret märkte vi precis den omsvängning i attityder och klimat som vi hade efterlyst från stadens ledning en längre tid, helt enkelt att man inledde en dialog med företagarna och handlarna. Det var naturligtvis helt nödvändigt utifrån den situation som hade uppstått.

Efter det har Royal Bank of Scotland tagit över ägandet av Boulthee, och i dag pågår som sagt den här dialogen. Royal Bank of Scotlands övertagande skedde i början av månaden – den 4 eller 5 maj eller någonting sådant – så från stadens sida har vi ännu inte hunnit sitta ned ordentligt med de nya ägarna för att föra diskussioner kring centrumutvecklingen och kring de relationer och relationsproblem som vi med stort bekymmer har följt under den tidigare ägaren Boulthees agerande.

Det kommer vi alltså att göra, precis som vi har haft en bra dialog med Lars Söderqvist. Inte minst var han själv mycket angelägen om att med en gång kontakta staden och också hålla staden informerad. Så kommer vi också att ha det med Royal Bank of Scotland. Men det är som sagt för tidigt att redovisa resultat från dessa samtal.

Från stadens sida, och det har jag sagt flera gånger i fullmäktigesalen, har vi samma inställning och attityd till Boulthee som till andra företag, ekonomiska aktörer och

stora aktörer i staden: Vi förväntar oss långsiktighet och att man om man har en förväntan om samarbete med staden, och det har man nog när det gäller centrumutvecklingar för det är nödvändigt på många sätt, också får agera på ett sätt som är både seriöst och långsiktigt och där man har ordning på sina relationer.

Där har jag mött precis samma attityd från övriga näringslivet i Stockholm. De har ju varit lika bekymrade som jag över hur Boulton agerade tidigare, för detta har naturligtvis skadat bilden av långt fler än själva företaget Boulton. Jag har däremot aldrig sett det som en lösning på den här situationen, och det är lika bra att ha det sagt ordentligt, att staden återigen skulle ta 10-15 miljarder för att gå in som ägare. Det har inte heller Tomas Rudin efterlyst här, men ibland har det kommit upp i debatten, så jag tycker att det förtjänar att sägas.

Det finns möjlighet att återkomma i den här frågan med mer redovisning om centrumutvecklingen när de nya ägarna har hunnit arbeta en längre tid.

Anförande nr 8

Borgarrådet R u d i n (S): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är bra att finansborgarrådet här visar att det finns en ambition att träffa de nya ägarna och ta upp en diskussion om en positiv utveckling av de här centrummiljöerna. Jag tror att det är mycket angeläget att staden tar ledarskapet i den här frågan. Jag tycker också att det finns ett särskilt ansvar hos finansborgarrådet att ta tag i denna fråga eftersom man delvis var orsaken till att dessa problem inleddes. Hade staden behållit sitt ägaransvar för de här centrumanläggningarna hade vi kunnat ta ett direkt ansvar från den här salen och sett till att det som sedan skedde inte inträffade. Nu när skadan är skedd och många av de här centrummiljöerna har farit illa, och inte minst företagare i de här miljöerna har farit väldigt illa, är det oerhört angeläget att staden skyndsamt ser till att de nya ägarna återställer ordningen.

Jag tror också att det för medborgarnas del i de här områdena är angeläget att man ser att det finns en handlingsplan för förbättring, eftersom det under så lång tid bara har varit försämringar i flera av de här anläggningarna. Jag är dessutom oroad över utvecklingen när det gäller centrumanläggningar generellt i staden. Jag tror att vi i Stockholm har fått en överretablering av gallerior och centrumanläggningar som gör att väldigt många centrumanläggningar nu far illa. Vi ser tomställda lokaler överallt i Stockholm. Jag befarar att detta är någonting som kommer att fortsätta, och det gör att utvecklingsläget generellt inte är så gott för den här typen av anläggningar.

Då blir samarbetet mellan staden och de olika ägarna ännu mer angeläget när det gäller vad man kan göra för att säkerställa att centrummiljöerna får en positiv utveckling. I flera fall har den negativa utvecklingen sedan den borgerliga majoriteten sålde ut stadens innehav i centrumanläggningar till Boulton lett till kraftiga försämringar. Jag har flera gånger tagit upp i den här talarstolen hur illa det står till i Rinkeby och hur illa andra anläggningar har farit. Där måste så akuta åtgärder sättas in att man kanske inte kan lägga hela ansvaret på den nya ägaren, utan man måste kanske också se att staden har ett ansvar genom att vi var så slarviga i affärsöverlåtelsen och inte skapade oss de garantier som hade kunnat göra att de här anläggningarna fungerade.

Jag tycker fortsatt, vilket den här interpellationen tar upp, att staden har ett ansvar att ha en beredskap för att de här anläggningarna nu sköts på rätt sätt och att staden om vi får signaler om att utvecklingen inte går åt rätt håll, att företagare tvingas gå i konkurs och att medborgare fortsatt får se sina allmänna platser försämrade, har en beredskap för att kliva in. Här tycker jag att finansborgarrådet har en lite för passiv hållning. Det måste finnas en ambition att säkerställa detta skyndsamt och inte bara lägga över hela ansvaret på den nya ägaren.

Anförande nr 9

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande, fullmäktige! Det finns mycket att säga om skandalen Boulton. Jag ska inte göra det nu, för det kanske inte behövs, men jag tycker i och för sig att det vore klädsamt om Sten Nordin och majoriteten någon gång kunde erkänna att satsningen på bröderna Boulton faktiskt var helt felaktig. Vi hörde ju många gånger här i salen när vi tog upp detta, och vi hade bevis på hur de hade agerat tidigare med ett antal konkreta fall, att det bara handlade om vår allmänna fientlighet mot företag, vilket ju är trams. Jag tycker faktiskt att jag aldrig riktigt har hört att man har sagt att det här var en felaktig satsning.

Läget nu verkar väldigt oklart. Företagen och invånarna styrs nu plötsligt av Royal Bank of Scotland. Jag vet inte om de känner sig väldigt trygga med det, för jag tror att det egentligen är ganska oklart vem som äger, vem man ska prata med och vem som förvaltar.

Men vad som förvånar mig väldigt mycket i det här svaret är att det står att det inte finns några kvarvarande avtal med Boulton. Nej, det är klart, eftersom de har lämnat över, men avtalet måste väl då övergå på Centeni eller vem det nu är som står som ägare, för det är väl inte så att staden låter våra elva förortscentra skötas utan avtal? Om det blir en ny ägare tar man väl antingen över det gamla avtalet eller så gör man väl ett nytt avtal. Det skulle väl vara väldigt viktigt efter allt som har hänt och för alla företag och för invånarna att det faktiskt finns ett avtal med staden om hur man ska utveckla detta och få en långsiktighet och hur man kan försöka reparera alla de problem som uppstått genom det slarviga avtal man gjorde sist. Det avtalet fick också kritik, bland annat från revisorerna, för att det var dåligt underbyggt och slarvigt.

Nu verkar det som att man är helt utan avtal eller har jag missförstått saken? Är det så att samma avtal gäller, fast det är ny ägare eller är det så att man inte har något avtal? Det vore bra att få svar på det.

Anförande nr 10

Borgarrådet N o r d i n (M): När det gäller avtal har det ju redovisats bland annat också i revisionsgranskningen att det avtal som man har är köpeavtalet och försäljningsavtalet. Det var då med Boulton, och sedan är det Boulton som har relationerna med den nya ägaren Royal Bank of Scotland.

Vad jag har sagt här åtskilliga gånger är att staden kommer att fortsätta ha precis samma dialog och relationer här som med andra företag som arbetar med att utveckla staden. Det är ju faktiskt inget nytt, Ann Mari Engel, att vi har privat ägda centrum-

anläggningar i Stockholm, och vi har ett utmärkt samarbete och ekonomiska relationer med dem.

Jag tycker också att det vore klädsamt om oppositionen liksom vi alla kan vara självkritiska när vi tittar bakåt på stadens aktör som heter Centrumutvecklare. För vad gjorde oppositionen när ni hade majoritet? Jo, då satsade ni allt krut på Vällingby centrum. 5-6 miljarder investerades där. Man skulle kunna fundera över om det var en riktig satsning som staden gjorde. Var det en riktig fördelning av investeringsmedlen till Vällingby centrum som inte heller går jättebra? Det finns mycket att fundera över även när staden agerar med skattebetalarnas pengar i form av investerare och där vi alla säkert kan fundera över en del beslut som vi har bidragit till.

Jag tror alltså att den här frågan är mycket mer komplex än vad man från oppositionen ibland försöker beskriva den som, alltså om vi hade haft ett fortsatt kommunalt ägande så hade allt varit frid och fröjd och inga problem. Men problemen ligger på en annan bog. Från den här majoritetens sida har vi under den förra mandatperioden gjort ett mycket målmedvetet utvecklingsarbete med Järvalyftet och Vision Söderort som handlar om både fysisk upprustning, upprustning av möjligheten till företag, till arbete, till självförsörjning men också när det gäller den sociala miljön och ungdomars miljö. Det är på den bredden man måste fortsätta arbeta och som vi avser att fortsätta arbeta.

Där är det också självklart att man har ett nära samarbete med både ägare av centrumanläggningar och fastighetsägare. Vi har ju, måste jag säga generellt sett, mycket goda erfarenheter av hur både ägare av andra centrumanläggningar, fastighetsägare och bostadsföretag i Stockholm vill vara med och utveckla staden. Det tror jag att de från oppositionen som har insyn i den här typen av arbete ändå kan vidimera, och det är så vi ska fortsätta arbeta och kommer att göra även med de centrumanläggningar som nu har ny ägare.

Anförande nr 11

Borgarrådet R u d i n (S): Ordförande, fullmäktige! Man brukar säga att anfall är bästa försvar, men från finansborgarrådets sida tror jag inte att det är så klokt att vara anfallande i det här läget och efterlysa någon form av vad du nu kallade det för från oppositionens sida när det gäller den här frågan.

Vad jag gör i den här talarstolen är nämligen att försöka förmedla en stor del av den oro som finns bland företagarna i de centrumanläggningar som har drabbats av den slarviga överlåtelse från stadens sida som den borgerliga majoriteten gjorde till Boulton.

Dessutom tycker jag att skandalen har gått i olika skiftningar hela vägen fram till nu, och nu först börjar vi se att det kanske kommer att komma en förbättring. Det är vi alla väldigt glada för, och jag vill också säga i det sammanhanget att jag tror att RBS kan vara en mycket bra partner i relation till staden. De har gjort goda saker i staden tidigare och är en mycket seriös aktör. Jag är alltså positiv inför framtiden, men jag tycker att de företagare som har drabbats, de som har gått i konkurs och de som riskerar att gå i konkurs och har panik över att det fungerar så pass illa, bör kunna

luta sig mot staden och höra från finansborgarrådet att han ser deras problem och att han är beredd att göra något åt dem.

Jag tycker inte att Sten Nordin gör det, utan jag tycker att han väljer att lägga ansvaret på den nya, än så länge för dessa företagare okända ägaren. Han lägger också det hela på något slags framtida dialog. Jag tycker att det är en passiv hållning, och jag har hela tiden efterlyst en mycket mer aktiv inställning från stadens sida i den här frågan, därför att vi har orsakat skadorna.

Jag är övertygad om att om vi från stadens sida hade haft kontrollen över Centrumkompaniet eller i någon annan form över de här centrumanläggningarna så hade vi skött det mycket bättre. Vi hade inte chockhöjt hyrorna. Vi hade inte misskött anläggningarna. Vi hade inte hamnat i det läget att de allmänna platserna blev allmänt changerade eller ens hamnat i det läget att företagen hade bildat egna opinionsgrupper och gått ut och protesterat mot hur det här har skötts. Det skedde först efter att man överlät det till Boulton. Så hade staden aldrig skött detta. Däremot hade vi nu kunnat ha en beredskap för att gå in och göra någonting och inte bara behöva vara så här passiva som finansborgarrådet är.

Dessutom finns det en hel del kvar att göra som kommun. De här allmänna platserna har runt omkring sig väldigt viktiga funktioner som centrumanläggningarna behöver för att få en positiv utveckling. När jag efterlyser en positiv utveckling av centrumanläggningarna är det både vad den nya ägaren kan göra och vad staden kan göra i omkringliggande omgivningar. Vi kan satsa på kultur. Vi kan bygga upp offentliga institutioner. Vi kan komplettera med service och utbud i områdena. Vi kan rusta upp lekplatser och skulpturer och fontäner. Vi kan rusta upp parker runt omkring.

Det är mycket vi kan göra i samarbete med den nya partnern, men jag tycker att finansborgarrådet i stället har intagit en väldigt passiv hållning. Antagligen är det av rädsla inför den opinion som han vet finns där ute bland företagen i de områden som har drabbats av denna skandal.

Anförande nr 12

A n n M a r i E n g e l (V): Jag måste också säga att jag tycker att det var lite pinsamt att fortfarande inte någon enda gång höra Sten Nordin erkänna att det faktiskt var ett dåligt avtal och en dålig ägare som ni överlät så stora delar av staden till. I stället börjar han prata om Vällingby, och det kan vi gärna göra. Där tog staden ansvar. När centrum började bli väldigt nedgången och någonting måste göras så tog man itu med det och gjorde en investering. Man kan diskutera nivåer och så, men det är ju det som händer när staden själv äger. Om vi hade fortsatt att äga Centrumkompaniet tror jag aldrig att det skulle ha kunnat inträffa, det som nu har hänt gentemot företagen, att man har gått ut och dubblat hyrorna och tagit en massa omotiverade avgifter. Då hade vi här i salen kunnat sätta stopp för det, och det är det som är skillnaden: Om man själv äger kan man ta tag i missförhållandena. Det är inte alls så att allt som är kommunalt ägt är välskött, men om det inte är det så har vi ju möjligheten att som politiker gå in och styra om det och göra någonting åt det. Men det är det vi inte har nu. Nu är vi tydligen helt hjälplösa inför vad som ska hända med

Centrumkompaniets gamla centrumanläggningar som har en sådan otroligt stor betydelse för utvecklingen inte minst av ytterstaden.

Det är en sak jag fortfarande inte förstår. Om den nya ägaren nu är så väldigt angelägen om att göra någonting så vore det väl rimligt att man gjorde någon överenskommelse med staden? Visst, köpeavtalet gäller inte, men det fanns väl ändå ett avtal – påstods det då i alla fall med emfas – och en överenskommelse, ett muntligt avtal med Boulton om långsiktig förvaltning och utveckling av dessa ytterstadscentra. Det avtalet är ju historia nu, men den del av det som handlar om utvecklingen borde väl kunna tas över av en ny ägare om staden menar allvar med att man faktiskt vill ha en del i den här utvecklingen? Annars är vi återigen helt i händerna på en privat ägare, och det är ju precis så det går när staden avhänder sig sitt ansvar. Det är därför vi är emot utförsäljningen av den här staden.

Anförande nr 13

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Nu är situationen den att den här majoriteten på inget sätt är passiv när det gäller stadens utveckling. Tvärtom satsar vi väl mer investeringsmedel i detta än vad staden gjort någonsin tillföre. Vi har de ekonomiska musklerna till detta bland annat därför att vi ibland har genomfört försäljningar av sådant som vi tycker att staden inte längre behöver äga. Det ger oss ekonomiska muskler till exempel till det största upprustningsprogrammet för de så kallade miljonprogrammets hus som den här staden någonsin har kunnat sätta upp på sin lista.

Jag vill därför verkligen invända mot försöket till beskrivning av att vi skulle vara passiva. Vi kommer att fortsätta investera i upprustning av miljonprogrammen, och där ingår naturligt upprustning och initiativ i de centrum som finns. Det har ju Joakim Larsson som ansvarigt ytterstadsborgarråd och också ordförande i exploateringsnämnden redovisat i den här salen åtskilliga gånger, och oppositionen kommer att få fler sådana ärenden och initiativ att ta ställning till.

Den här majoriteten är alltså tvärtom väldigt aktiv i dessa frågor, och det finns det självklart anledning att vara för att utveckla hela staden så att hela Stockholm ska kunna växa och utvecklas. Om vi tycker att någon inte agerar på ett sådant sätt som skapar förtroende hos boende, företagare, handlare eller staden så kommer vi att vara tydliga med, som vi har varit mot Boulton, att det här inte är ett sätt att skapa samarbete med staden.

Däremot tycker jag att det är lite farligt att antyda att staden ska gå in. Ni kan väl ändå inte mena att vi borde ha gått in med ekonomiska medel i Boulton till exempel? Det är ingen ursäkt för Boultons del, men man fick också finansiella problem på grund av finanskrisen. Det är klart staden inte ska gå in med skattebetalarnas pengar och lösa sådant, utan det måste lösas av de banker och andra som har gett krediterna, vilket nu också sker.

Det gäller alltså att samtidigt som vi har ett nära samarbete, nära relationer och träffar avtal hålla rågången av den enkla anledningen att jag har ansvar för skattebetalarnas pengar och deras tillgångar. Dem använder man inte i något slags gråzon till företag som har ekonomiska problem.

Anförande nr 14

A n n M a r i E n g e l (V): Jag vill bara framhålla, efter det som Sten Nordin senast sade, att det lät som att det på något sätt var ni som stoppade Boulton och sade att de har ett ansvar och om de missköter sig så gör ni någonting åt det. Men det gjorde ni inte alls, utan det var ju den finansiella situationen som stälpte dem. Hade inte det hänt hade Boulton fått fortsätta missköta stadens anläggningar, och det är det som är så besvärligt: När man säljer ut har man ju ingen möjlighet att påverka längre. Det hade väl funnits anledning för staden att gå in med krafttag och agera och ta tag i detta och se vad man kunde göra åt det. Jag tror inte att någon har sagt att man skulle lägga in pengar i Boulton för att sköta det här, men man kunde ha agerat på många olika sätt, vilket ni inte gjorde. I stället lät ni marknaden sköta det, och nu har ni fortfarande inte tagit något ansvar för vad som ska hända i framtiden, och det är det som vi tycker är så beklagligt.

§ 5 Interpellation om återuppbyggnaden av gamla förvaltningshuset på Tenstagången 55 (nr 2011:1)

Anförande nr 14.1

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 15

A w a d H e r s i (MP): Jag får börja med att tacka borgarrådet Joakim Larsson för svaret även om det har dröjt. Det är bättre sent än aldrig.

Det är också positivt att notera att borgarrådet Joakim Larsson delar mitt och Spånga stadsdelsnämnds önskemål om att återlokalisera förvaltningen centralt. Men vad som är ganska märkligt med svaret är att Joakim Larsson antyder att frågan är en lokal fråga för stadsdelen och återförvisar frågan till stadsdelsnämnden genom att säga att frågan ägs av stadsdelen.

Visst är det så att Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings placering är en angelägenhet för stadsdelsnämnden, men av följande skäl kan det knappast vara så att stadsdelsnämnden ansvarar för att återuppbygga förvaltningshuset i Tensta centrum: Det var inte stadsdelsnämnden som beslutade om att riva det gamla förvaltningshuset i centrum. Det var i stället fastighetsnämnden som tog beslut om rivning och senare återförde tomten Bränninge 1 till exploateringskontoret. Men stadsdelen kan vara en långsiktig hyresgäst om staden bygger ett nytt och centralt beläget förvaltningshus eller återuppbygger ett nytt förvaltningshus på den gamla tomten.

Joakim Larsson säger också i svaret att frågan utreds, men frågan har utretts flera gånger, både centralt och på stadsdelsnivå. Min fråga i interpellationen var bland annat: När bedömer borgarrådet Joakim Larsson att återlokaliseringen av förvaltningen kan invigas? Jag kan bara konstatera att borgarrådet Larsson inte har svarat på frågan utan duckat för den. Det är klart att det saknas politisk vilja i majoriteten i stadshuset, annars fanns det fler som visade intresse för att återuppbygga ett nytt förvaltningshus på den gamla tomten Bränninge 1. Ett krav från de privata byggherrarna för att bygga ett förvaltningshus var att det fanns en långsiktig hyresgäst.

Men det är bara det att nybyggnation också innebär ökad lokalhyra för förvaltningen, närmare bestämt 10 miljoner för första året och 5 miljoner i fortsättningen. Stadsdelsnämnden har önskat att staden skulle kompensera den kostnadsökningen för stadsdelsnämnden – ett krav som majoriteten inte har tillmötesgått.

Det känns som om borgarrådet Joakim Larsson blandar ihop korten och inte vill ge ett rakt besked om den här viktiga frågan för människor i Spånga-Tensta och förvaltningen. Hur ser Joakim Larsson på framförhållningen? När tror du att förvaltningen kommer att kunna flytta tillbaka till Tensta centrum?

Anförande nr 16

Borgarrådet L a r s s o n (M): Nu tycker jag att interpellanten låter lite väl dyster. Orsaken till att svaret har dröjt sedan februari är just att det är väldigt många turer kring förvaltningshuset. Man har försökt hitta olika varianter på att lösa den här frågan. Att bygga en helt ny fastighet på en tomt i centrum kommer, precis som interpellanten säger, att generera en hel del höjda lokalkostnader, vilket i sig kanske inte är det huvudsakliga alternativet alla gånger om det finns någonting annat som är bättre. Därför har stadsdelen och även fastighetskontor och staden centralt kikat på om det finns andra möjligheter, till exempel att använda befintliga hus och bygga om till kontor och så vidare.

Jag hör ganska ofta, senast för en vecka sedan när jag var på en debatt i Tensta, att oppositionen tycker att det var väldigt dumt att man flyttade ut från Tenstafastigheten. Men då ska ni ha klart för er, och det här är viktigt för alla som lyssnar, att man ända sedan den här fastigheten byggdes på 70-talet genom ett antal saneringsförsök har försökt se till att det är en dräglig arbetsmiljö, men man har inte lyckats. Till slut var man tvungen, med den asbest och annat som fanns i fastigheten, att riva hela förvaltningshuset. Det är ett faktum som jag tycker att man ändå ska ha klart för sig. Det beslutet togs 2008.

Sedan har det funnits bygglovsansökningar för en ny förvaltningsbyggnad på samma tomt, men just nu är förvaltningen placerad i Lunda. Det är inte optimalt att vara placerad i Lunda industriområde. Det är en del problem med det rent kommunikationsmässigt.

Syftet är dock att kika på fler lösningar och inte låsa sig vid att just bygga ett nytt hus, för det kommer att generera kostnader för administration bara i form av lokalkostnader som i praktiken man kan undvika om man hittar en annan lösning. Därför arbetar man med det, och det är också vad jag försöker säga i mitt svar.

Anförande nr 17

A b e b e H a i l u (S): Fru ordförande, kommunfullmäktige! Joakim Larsson har inte riktigt bestämt sig. Å ena sidan vill han att stadsdelsnämnden ska besluta. Å andra sidan säger han att frågan i allra högsta grad är levande och att man vill styra härifrån.

Så här är det: Det gamla förvaltningshuset var centralt placerat. Det finns buss, tunnelbana och allting. Tillgängligheten även för handikappade och barn och äldre måste komma in i bilden. Det finns redan en lokal, en variant som har kommit fram, till exempel Kämpingeskolan. Men även där är det mögel. Den måste också repareras. Det är ungefär samma problem, så kostnaden blir ungefär densamma om man bygger om. Så den bästa varianten, som nästan alla Spånga-Tensta-bor är överens om, är det gamla förvaltningshuset. Därför hoppas vi att Joakim Larsson lämnar allt till stadsdelsnämnden och också hjälper till härifrån.

Anförande nr 18

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Som ordförande i stadsdelsnämnden Spånga-Tensta var det jag som tog beslutet att vi var tvungna att evakuera från det här huset.

Det var människor som var tvungna att åka till sjukhuset med astmaanfall och sådant, och jag tycker inte att man ska bli sjuk när man går till sitt arbete. Därför tog vi beslut om att flytta huset. En enig stadsdelsnämnd vill komma tillbaka till Tensta; så är det ju.

Man säger att det här är inte stadsdelsnämndens fråga, utan det är stadens fråga också. Sanningen ligger åt bägge håll, för det är klart att ingen kan tvinga oss att hyra en lokal i Tensta om inte vi själva vill och tycker att vi har råd med det. Det måste vi se till att vi har. Den här frågan är, som Joakim Larsson sade, i allra högsta grad levande, för vi planerar om ingenting oförutsett inträffar att ha ett ärende i vår nämnd på juninämnden. Men vi kan inte besluta helt själva, för vi har ingen investeringsbudget. En stadsdelsnämnd bygger inga egna hus och äger inga egna hus, men vi måste se till att vi klarar av hyran. Sedan går det i så fall vidare till ekonomiutskottet om det är så att man bestämmer att göra någonting åt någon form av befintlig lokal.

Jag kan lova att kommer man från ett hus där det har varit sådana problem så är det klart att man inte sätter sig samma situation. Det gäller oavsett vilken majoritet man har haft som har försökt åtgärda det här men inte lyckats. Men det finns även andra varianter, och det kommer att komma upp, för vi tycker att det är väldigt viktigt att förvaltningen finns just i Tensta där det är många människor som kanske inte använder Internet på samma sätt för att komma i kontakt med förvaltningen utan behöver mötas ansikte mot ansikte för att kunna tala med människor. Det är därför vi också har utvidgat verksamheten på vårt medborgarkontor, när nu Försäkringskassan och Skattemyndigheten tyckte att det var roligare att vara i Kista.

Vi ser det alltså som väldigt angeläget att komma tillbaka, och det pågår arbete med det, så vi ser framtiden an med tillförsikt och har också upplevt att detta är en fråga som stöds och som är viktig för hela staden. Man ser vikten av detta, och det kan man väl också se på det svar som borgarrådet Larsson har lämnat där man också säger att det är viktigt att detta hus finns i Tensta.

Anförande nr 19

A w a d H e r s i (MP): Det är ändå glädjande att det finns en stor enighet i den här frågan. Alla är eniga om att förvaltningen ska återlokaliseras till Tensta centrum. Det tycker jag är en viktig fråga, och jag skulle faktiskt till och med vilja gå så långt som att ge beröm till nämndens ordförande, Ann-Katrin Åslund, för att hon har visat vilja att göra detta. Personligen uppskattar jag det.

Jag var också med när nämnden beslutade om att evakuera förvaltningen till nya lokaler i Lunda. Men det var också så att nämnden då beslutade att man ska återlokalisera förvaltningen 2011. Nu är det 2011, och man har inte ens tagit beslut om att man ska bygga det nya förvaltningshuset. Man börjar bli lite otålig, Joakim Larsson. Förvaltningen funderar: Kommer vi att kunna rekrytera de bästa medarbetarna när kommunikationerna är så dåliga? Det kan vara ett skäl till att duktiga medarbetare väljer bort förvaltningen. Jag tycker att det är viktigt att ge frågan en högre prioritet.

Just därför menar jag att om det skulle vara så att det är stadsdelsnämnden som äger hela frågan så skulle man kunna genomföra det beslut som nämnden tog redan 2008.

Det förslag som man har kommit fram till efter utredningen föll på att det var ett ekonomiskt övervägande. Det var att staden centralt inte ville kompensera förvaltningen för de fördyringar i form av ökade hyreskostnader det innebär. Det tycker jag innebär att majoriteten inte löper linan ut. Just därför vill jag fråga borgarrådet Joakim Larsson: När kommer vi att ta beslut om att vi får sätta spaden i marken?

Anförande nr 20

Borgarrådet L a r s s o n (M): Det här är en prioriterad fråga vilket bevisas just av att det är flera parter inblandade i detta, för varje enskild part har försökt hitta olika varianter på lösningar. Till exempel har man tittat på de befintliga fastigheterna och hus som finns i området. Jag ska säga att just Tensta har inte riktigt i samma mån som i andra delar av ytterstaden tomma lokaler som man kan bygga om till kontorslokaler. Vi ser i Tensta likväl som i andra delar av Järva eller för den delen ytterstaden ett stort behov av att fler får upp ögonen för att det är bra kommunikationer i området så att man kan lägga delar av förvaltningar i ytterstaden, att myndigheter och andra får upp ögonen för att man faktiskt med just de goda kommunikationerna kan placera hela eller delar av sin verksamhet i de olika stadsdelar som det är frågan om.

Man har tittat på olika hus, olika möjligheter. Man har kommit ganska långt i något enstaka fall men konstaterat att det var svårt med grundläggningen. I något annat fall har det fallit helt och hållet av något annat skäl.

Siktet är dock inställt på att lösa den här frågan, just för att Lunda inte är ett optimalt ställe i kommunikationshänseende. Jag förstår att Tenstaborna som är vana vid den service som fanns i stadsdelsförvaltningen och de lokaler som då var placerade i den fastighet som revs vill att det här ska komma tillbaka. Men det viktiga är att den lösning som vi kommer fram till blir en bra lösning som känns trygg både för Tenstaborna och för dem som arbetar i den förvaltning vi talar om.

Anförande nr 21

A n n M a r i E n g e l (V): Det är väl så att invånarna på Järvafältet börjar bli lite trötta på löften om vad som ska hända i framtiden. Staden utlovar med ena handen ett Järvalyft. Med andra handen sänker man väldigt många vardagliga saker som invånarna efterfrågar och gör en massa impopulära neddragningar som folk känner av in på bara skinnet. Jag talade tidigare om centrumanläggningen, men det gäller även sådant som fritidsverksamhet och föreningsbidrag. Det gäller många frågor, och för många invånare blev det väl en symbol att man dessutom flyttade bort stadsdelskontoret därifrån.

Jag tror att medborgarna snart uppfattar det som att staden inte bryr sig. Det är väl jättebra att Joakim Larsson säger att det pågår diskussioner så småningom och framöver, men jag tror att det snart måste hända något konkret om inte invånarna ska bli väldigt trötta på att staden håller på och diskuterar och förhandlar men inte kan inte säga vem det är bestämmer och tar ansvar för det här.

Jag tror att det är en jätteviktigt att förvaltningshuset flyttar tillbaka till centrum och att det sker snart.

Anförande nr 22

Borgarrådet L a r s s o n (M): Man blir lite provocerad så här på slutet av interpellationsdebatten av Ann Mari Engel som naturligtvis, om Vänsterpartiet får sätta agendan för diskussionen, tycker att allt är nattsvart. Då är Järvaområdet ett katastrofområde. Men det kan jag säga att det tycker inte de som bor där. De som bor där flyttar i allt mindre grad ifrån området. Man har faktiskt nått samma omsättningsnivåer på boendet som man har på Kungsholmen. Det är otroligt spännande. Man har förväntningar inför framtiden, just beroende på att man ser att det börjar hända saker. Det händer saker. Om vi nu tar Tensta allé så har det gett fantastiskt mycket till området. Hela den boutställning som jag tror att ni var en del av – eller hur? – har gett området en viss karaktär som har påverkat de boende.

När det gäller fritidsverksamheterna, Ann Mari Engel, så är det nästan löjväckande, för det har aldrig hänt så mycket i Järvaområdet på sommarlov, jullov och sportlov som nu. Glöm inte det! Tack vare de storsatsningar i området från stadsdelsförvaltningen när det gäller samordning, brottsförebyggande, myndighetskontakter och att se till att föräldrar och myndigheter jobbar tillsammans på loven har brottsligheten rent linjärt sjunkit i Järvaområdet med 43 procent, rakt ned i backen. Hur långt kan man gå, är frågan som människor ställer sig i dag. Det är lugnare i Järva och i Tensta än vad det är på Östermalm.

Det är verkligheten, så ge inte den här dysterkvinstinställningen kring Järva, för Järvaborna känner inte igen sig. Det finns all anledning att ta på allvar den oro som finns när det gäller fler arbetsplatser och att vi försöker se till att vi får fler att etablera sig i området. Det ska vi göra. Med de ombyggnationer vi gör längs Rinkebystråket och Rinkeby allé, och som nu exemplet Tensta allé som har kommit längst, får vi in fler butiker och fler möjligheter för entreprenörer att få utlopp för sina idéer vilket skapar förutsättningar för området. Det skapar framtidstro.

När vi dessutom renoverar samtliga miljonprogramslägenheter inom loppet av tio år och ser till att både energieffektivisera och bygga om i den grad som de boende vill, då skapar vi förutsättningar och framtidstro i området. Det är inte alls så dystert som Ann Mari Engel tycker.

Anförande nr 23

A n n M a r i E n g e l (V): Ni på högersidan har en väldigt intressant debatteknik. Om vi påtalar sådant som vi tycker är problem, då är vi nattsvarta dysterkvistar. Men oppositionens roll är ju att opponera, och det finns väldigt mycket att opponera mot här i staden, och jag framförde faktiskt synpunkter från boende på Järvafältet att de upplever att väldigt mycket har tagits ifrån dem, bland annat förvaltningshuset. Det är väldigt bra att det händer saker, men det är hela tiden saker som ska hända så småningom och i framtiden. Renoveringen av miljonprogrammen har alla partier varit överens om är eftersatt, och det är jättebra att det händer, men väldigt många oroar sig för hur det kommer att påverka hyran och om de kommer att ha möjlighet att bo kvar.

Det var väl en del i det du sade, Joakim Larsson, som man kan fundera på. Du sade att det är en så liten omflyttning. Men man kan ju fråga sig vart man kan flytta här i

staden och om det finns några hyresrätter man kan byta till när man bor på Järvafältet.

Du pratar om brottsligheten. Jag känner inte till den statistiken, men nu sade jag inte att det var problem på Järvafältet för att det var hög brottslighet, utan jag sade att problemet var att det inte fanns tillräckligt med fritidsverksamhet. Det är jättebra att man har saker på sommarlovet, men var är fritidsgården som ungdomarna därute har efterlyst? Det var väl till och med så att förvaltningshuset ockuperades för att man ville ha en egen föreningsverksamhet.

Det är så att det är färre barn som kan gå i Kulturskolan på Järvafältet än i innerstaden, därför att priserna har stigit. Det är bara att titta på statistiken. Det finns olika siffror man kan använda, men jag förmedlade faktiskt det som jag har hört av många boende på Järvafältet: Man upplever att man får en hel rad försämringar, därför att service, handel, fritid och kultur flyttas bort därifrån. Det är väldigt bra att ni har ambitionen att det så småningom ska byggas upp något nytt, men ett exempel är ju att man har flyttat bort stadsdelsnämnden och förvaltningen. Då borde man väl anstränga sig att flytta tillbaka det snabbt och inte skylla på att det pågår förhandlingar mellan staden och man ska hitta något så småningom och framöver. Folk är trötta på att höra att det kanske blir bättre sedan. De vill att det ska bli bättre nu!

Anförande nr 24

A b e b e H a i l u (S): Fru ordförande, kommunfullmäktige! Interpellationen handlar egentligen om återuppbyggnaden av det gamla förvaltningshuset, men Joakim Larsson tog också upp de butiker som ska byggas på Rinkebystråket och Rinkeby allé. Det ska byggas flera butiker där. Men det finns inget kundunderlag för de butiker som finns i dag i Rinkeby. Jag är Rinkebybo. Det mesta har försvunnit från Rinkeby. Det senaste som försvann nyligen var Nordea, banken, för evigt. Joakim Larsson har inte gjort någonting för att rädda det. Ändå har han gång på gång lovat Rinkebyborna och stadsdelsnämnden och alla.

Jag vet inte vad Joakim Larsson pratar om. Det är bara löften; du har aldrig gjort någonting bra för oss i alla fall. Arbetslösheten är fortfarande hög i Rinkeby och på Järva. Ungdomsarbetslösheten är otroligt hög, över 50 procent fortfarande. Men vi ska se. Vad du säger och vad som händer är helt olika saker, Joakim. Tyvärr kan du inte gå upp och svara. Jag vet inte varför.

Anförande nr 25

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Ordförande! Den här interpellationen handlade om ett nytt förvaltningshus i Tensta. Jag tyckte att vi hade en bra och saklig debatt, för vi är ju en enig nämnd som tycker att det är viktigt att det här huset kommer tillbaka, samtidigt som jag tror att man kan ha rätt stor förståelse för att det tar lite tid när man ska ha ett nytt hus. Ett hus ska ju inte stå i tio år utan betydligt längre.

Men sedan inträffade det märkliga – eller det är ju inte så märkligt i och för sig – att en Södermalmsdam kommer upp och talar om precis hur det är ute i Tensta, hur de människor hon har talat med upplever att det är och att det inte finns något där.

Speciellt upprörda är människorna där över att deras förvaltningshus just har tagits ifrån dem. Jag tror att man kan vara upprörd över olika saker i olika delar av staden, men jag har faktiskt aldrig hört att någon har varit så oerhört upprörd över att just förvaltningshuset har tagit ifrån dem. Samtidigt sägs allt annat ha monterats ned.

Borgarrådet Larssons inlägg om vad som faktiskt har blivit bättre raljeras bort, för Södermalmsdamen har faktiskt talat med några andra Järvabor som tyckte att det hade blivit sämre. Det var väl bra att fritidsgårdarna var öppna på sommaren, men de är väl inte öppna på vintern – men tänk att det är just det de är! De är väldigt mycket öppna, och de är fler. Förvaltningshuset i Tensta har heller aldrig någonsin ockuperats, vill jag bara säga.

Kulturskolan och kulturen har monterats ned, säger Ann Mari Engel, men det är konstigt att de flesta som bor där inte märker det då. Vi har ett exempel på torsdag kväll. Då har Operan tillsammans med elever från Elinsborgsskolan stor premiär, vilket man kan se i Operans program och på tv i kväll. Då puffar man för det här som faktiskt något unikt.

Det var bara ett exempel av alla de saker som pågår.

Jag vill ändå avsluta med att jag tycker att det är konstigt att man inte kan föra en konstruktiv debatt om hur det är med ett förvaltningshus och när det ska komma till någonting som vi alla är oerhört angelägna om utan att tala om att i förorten är det alldeles förfärligt att bo. Det vet vi som bor i innerstaden, och att det är förfärligt att bo där, det är Alliansens fel!

Anförande nr 26

A w a d H e r s i (MP): Ordförande! Det som har gjort att jag har begärt ordet igen är att jag har velat ställa en fråga till borgarrådet Joakim Larsson. Nu kan jag inte göra det eftersom han inte har fler inlägg, men jag måste göra det ändå. Jag var inte så jättenöjd med de tidigare svaren heller, så jag vill ändå ställa frågan.

Det är nog hoppingivande att frågan utreds, men jag undrar bara vad det är som händer. Det är inte första gången man utreder frågan. Var kommer vi att landa efter den här utredningen? Jag tycker att borgarrådet Joakim Larsson borde ha gett ett löfte om att detta kommer att genomföras i alla fall. Hur som helst – nu kan han inte svara.

Förvaltningen bör flytta tillbaka till centrum i Tensta inte bara för medarbetarnas skull och inte bara för att människorna ska få närmare till servicen. Förvaltningen är också jätteviktig för det lokala näringslivet; det får man inte glömma. När förvaltningen flyttades till Lunda, som är ett industriområde, blev det ett ekonomiskt avbräck för många småföretagare. Det har noterats att flera småföretagare i Tensta centrum har gått i konkurs sedan förvaltningen flyttades. Jag säger inte att jag var emot att förvaltningen flyttades. Det gjorde man i god samarbetsanda i hela nämnden. Hela nämnden var enig om detta. Men många människor fick förvisso ändå längre till servicen, och många småföretagare försäkrar att det blev mycket sämre kundunderlag.

Återigen: Jag hade velat att borgarrådet Joakim Larsson hade gett något löfte om vad som händer efter denna utredning. Nu kan han inte svara. Men jag får väl nöja mig med detta. Jag har ställt frågorna, men jag var inte så jättenöjd med de tidigare svaren.

Anförande nr 27

A n n M a r i E n g e l (V): Ann-Katrin Åslund! Man kan vara emot rasism även om man är vit. Man kan vara feminist även om man är man. Och man kan faktiskt bry sig om ytterstaden även om man bor på Södermalm. Det är konstigt, men så kan det vara!

Det är många som jag har pratat med som har klagat på att förvaltningen har flyttat. Det är underligt om du inte har hört det som ordförande i stadsdelsnämnden. Det är klart att det har blivit mycket sämre service, och som andra har vittnat om här har det åtföljts av mycket annat.

Jag har aldrig trott att det är förfärligt att bo vare sig i Spånga, på Södermalm eller i Rinkeby. Men jag tycker att man ska ha samma rättigheter. Jag tycker till exempel att man ska ha samma tillgång till kulturutbud. Jag tycker inte att det räcker att Operan kommer ut en kväll. Jag tycker att man ska ha ett kontinuerligt och blandat kulturutbud i sin egen stadsdel precis som vi har i innerstaden. Det är en fråga om rättvisa.

*§ 8 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Lokaler för Ny Gemenskap*

Anförande nr 27.1

T a r a T w a n a (S): Föreningen Ny Gemenskap är en verksamhet som dagligen möter hundratals hemlösa och utsatta människor i Stockholm. Föreningen har funnits sedan 1969. Den har 400 medlemmar. Många lever i hemlöshet. Varje dag besöks verksamheten av ca 200 personer som söker för att få frukost eller lunch, för att byta kläder eller för att få en sovplats eller gemenskap i aktiviteter för de hemlösa i Stockholm.

Verksamheten finansieras av socialtjänstförvaltningen. Just nu finns det inom föreningen en stark oro för att den ska tvingas bort från lokalerna på grund av förändringar i stadens syn på verksamheten eller stadens behov av alternativa lokaler.

Min fråga till borgarrådet är: Finns det anledning till oro för att verksamheten vid Ny Gemenskap tvingas bort och i värsta fall läggs ned?

Anförande nr 28

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Herr ordförande! Tack, Tara, för frågan! Den har aktualiserats under den senaste tiden. Det gäller alltså vad som ska hända med Ny Gemenskaps lokaler. Om vi tittar tillbaka på historien har staden haft ett avtal med Ny Gemenskap sedan 1968. Ursprungligen ägdes fastigheten av staden, men sedan såldes den till studentorganisationen SSSB. Förutsättningen var från början att Ny Gemenskap skulle få vara kvar i lokalerna. Tyvärr var detta lite otydligt i avtalet, så när det nu löpte ut bestämde sig studentföreningen för att säga upp Ny Gemenskap.

Hittills har verksamheten setts som viktig för Stockholms stad. Den finansieras genom vårt föreningsutskott, som ger ersättning. Detta är en viktig aktör i stadens sociala arbete.

2007 kontaktade studentföreningen staden i form av exploateringskontoret. Då ansåg föreningen inte längre att Ny Gemenskaps verksamhet var förenlig med SSSB:s inriktning. Man försökte då diskutera olika bytesaffärer, men man hittade ingen bra lösning. Sedan dess har man fortsatt, och senast i somras togs initiativ till en ny diskussion. Då försökte man hitta alternativa lösningar, bland annat en bytesaffär. Då var det via fastighetskontoret, men SSSB avböjde detta med hänvisning till för höga omställningskostnader. Som en sista vädjan försökte staden köpa fastigheten, men man låg så långt ifrån varandra när det gäller prisbild – vad SSSB uppfattade att fastigheten var värd och vad marknadsvärdet var. Detta har ställt till det hela lite grann.

Men vårt tydliga svar är att vi försöker vända på varje sten för att kunna hitta en lösning tillsammans med SSSB för att kunna få vara kvar med denna viktiga verksamhet i dessa lokaler. Men hittills har det varit ganska svårt att försöka nå fram, och det har också tagit lång tid att få svar från studentorganisationen när vi har erbjudit olika lösningar. Detta är en viktig målgrupp för oss, och vi jobbar på det här och försöker hitta en långsiktig lösning.

Anförande nr 29

T a r a T w a n a (S): Det är jättebra att du också inser att dessa målgrupper är väldigt utsatta. Det är jätteviktigt att de lokaler som erbjuds ska ligga centralt. Det funkar inte om de erbjuds lokaler i Skarpnäck eller någonstans utanför innerstaden. De har behov av gemenskap och att lokalerna finns i den centrala delen av Stockholm.

Den problematik som du beskriver är välkänd. Målgrupperna är som sagt väldigt utsatta. De behöver besked, och de vill veta om de får vara kvar. Min fråga är fortfarande om du kan ge ett tydligt besked om att föreningen kan behålla lokalen.

Anförande nr 30

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Vi tittar nu på olika lösningar, men jag kan inte gå in på dem i detalj. Det förs diskussioner just nu, kan jag säga.

Vår målsättning är så klart att föreningen helst ska få vara kvar i de lokaler som den finns i i dag. Men det handlar också om att vi får en bra dialog med SSSB om hur vi kan hitta en långsiktig lösning. Jag hoppas att SSSB strävar lika mycket som vi efter att detta ska lösa sig.

Fråga nr 2. Ett stoltare Stockholm

Anförande nr 30.1

A n d e r s W a l l n e r (MP): Miljöpartiet har en vision om Stockholm som en av de mest öppna städerna i världen. Vi tror att en öppen stad är viktigt dels därför att vi tycker om mångfalden i sig – vi är ett parti som inte bara tycker om biologisk mångfald utan också mångfalden bland människor – dels därför att vi tror att det är bra för näringsklimatet. En öppen och kreativ stad lockar till sig kreativa människor, investeringar och företagande.

Jag vill fråga borgarrådet Ulla Hamilton hur hon vill se till att vi får fler arrangemang till staden som är av den typ att de visar på Stockholm som en öppen stad och som en stad som är öppen för olikheter och minoriteter och på det sättet präglar bilden av Stockholm internationellt.

Anförande nr 31

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Stockholm Business Region och Stockholm Visitors Board har ett uppdrag att jobba med att se till att vi får internationellt

uppmärksammade och spännande arrangemang till Stockholm som också förstärker bilden av Stockholm som en öppen stad. Jag utgår ifrån att de jobbar med detta, och de är väl experterna.

Anförande nr 32

A n d e r s W a l l n e r (MP): Ja, det får vi hoppas. Vi sitter båda i styrelsen för Stockholms Business Region och har ansvar för dessa frågor som politiker. Ett exempel på den sorts arrangemang som vi tycker är positiva för Stockholm är Pridefestivalen. Den fick ett minskat stöd förra året jämfört med året innan. Det förslag som ligger på styrelsens bord denna vecka innebär ett ytterligare minskat stöd.

Jag undrar på vilket sätt Moderaterna vill att denna sorts arrangemang ska kunna leva vidare om man skär ned på stödet i enlighet med den notering vi har i dag.

Anförande nr 33

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Anders Wallner och jag har fört en debatt om detta på Svt.se:s Debatt där jag har konstaterat att det förslag som kommer från ledningen på Stockholm Business Region innebär en minskning jämfört med förra året. Men därmed inte sagt att det är en minskning som har politiskt stöd. Vi kommer att föreslå oförändrad nivå – 450 000 – för styrelsen i morgon. Det kommer också att bli beslutet.

Man kan också konstatera att i samband med att Europride genomfördes för ett antal år sedan gav man ett ökat stöd till verksamheten. Det är lätt att missuppfatta vad som är grunden för att man ska få stöd från Stockholm Business Region när det gäller evenemang. Det ska vara någonting som hjälper till att marknadsföra Stockholm internationellt. Därför handlar många av de ansökningar som kommer om internationella arrangemang. Stockholm Pride som hålls nu är inte lika internationellt som Europride var.

Anförande nr 34

A n d e r s W a l l n e r (MP): Jag tycker att det låter positivt att man ändrar beslutet. Sedan får vi ta en fortsatt diskussion om hur vi ska jobba vidare i framtiden – gärna i mer samråd.

Anförande nr 35

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Jag kan också konstatera att Stockholm Business Region redan 2009 beviljade en ansökan från Pride som handlade om att ansöka om världs-Pride. Stockholm Pride fick inte det värdskapet, men det visar ändå att det finns en stor lyhördhet när det gäller verksamheter och evenemang som har stor internationell bärighet.

Fråga nr 3. Vad händer med Ny Gemenskap och deras lokal?

Anförande nr 36

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande och fullmäktige! Man kan tycka att det är konstigt att någon tar upp denna fråga en gång till. Men jag tyckte nog att socialborgarrådet kom lite lindrigt undan. Jag skulle gärna vilja ha ett klarare svar.

Dels tycker jag att det är stadens skyldighet att se till att det finns nya lokaler för Ny Gemenskap, dels tycker jag att det är på tok och alldeles för jävligt – jag ber om ursäkt för språkbruket – att det ska ta så lång tid. Ni har hållit på med detta i fyra år nu.

Jag vill veta när det är deadline för studentföreningen och när Ny Gemenskap åker ut. Detta är allvarligt. Om det hade handlat om en annan grupp, en annan socialgrupp, tror jag att det hade sett annorlunda ut. Det är vad jag får en känsla av.

Anförande nr 37

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Herr ordförande! Låt oss klargöra detta: Om det är någon man borde vara arg på så är det studentorganisationen. Den har fått så många olika alternativ till studentbostäder. Staden har erbjudit sig att gå in och köpa fastigheten. Vi tittar nu också på andra alternativa lösningar. Vi har verkligen stött och blött detta.

Vad vi nu har gjort är att förlänga hyresavtalet till 2012. Då har SSSB kraftigt höjt hyrorna för Ny Gemenskap under detta år. Det går staden in och betalar under tiden som vi försöker gå in och hitta en annan lösning. Det är klart att vi helst av allt vill att Ny Gemenskap ska finnas kvar, men vi vänder på varje sten för att kunna hitta lösningar. Då gäller det också att man har ett bra samtalsklimat där man tillsammans kan hitta konstruktiva lösningar. Nu hoppas vi verkligen att SSSB tar denna chans att få nya studentbostäder och även säkerställer att Ny Gemenskap får vara kvar. Det är allas vår ambition. Just nu skulle jag vilja säga att staden är Ny Gemenskaps bästa vän.

Anförande nr 38

J a c k i e N y l a n d e r (V): Jag misstänker då att det är okej att Ny Gemenskap får vara kvar fram till 2012, åtminstone. Så pass länge vet vi, men sedan vet vi inte mer. Okej, då gäller det att jobba på!

Fråga nr 4. Ekonomin i stadsdelsnämnderna

Anförande nr 38.1

B e n g t R o x n e (S): Ordförande, ledamöter! Denna fråga tänkte jag ställa till finansborgarrådet på grund av tertialrapport 1, som nu är behandlad ute i stadsdelsnämnderna. Där redovisas att nästan alla stadsdelar går med minus – och kraftigt

med minus – efter bara fyra månader. Det beror mycket på den magra tilldelning vi fick i vår budget.

Jag kan ta ett exempel i stadsdelen Hässelby-Vällingby, där jag är verksam. Vi lämnade i rapporten ett minus på 24,5 miljoner. När man fördjupar sig i detta ser man att det gäller ekonomiskt bistånd på hela 22,5 miljoner som är minus bara under tiden januari–april månad. Man kan också gå vidare och se på vår granne, Bromma stadsdelsnämnd.

Jag vill fråga finansborgarrådet: Har finansborgarrådet planer på en budgetjustering efter tertial 1? Om så är fallet, och justering blir av – när meddelas det ut till stadsdelarna? Kommer det att bli öronmärkta pengar i verksamheter som går med kraftiga underskott?

Anförande nr 39

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Tack, Bengt Roxne, för frågan! Jag följer stadsdelarnas ekonomi nära, och jag gör det i form av rapporter varje månad. Sedan kommer nu, precis som du nämnde, tertialrapport 1. Det är inte underskott i stadsdelarna generellt sett. Däremot har Hässelby-Vällingby, precis som Bengt Roxne beskrev, substantiella problem som vi just nu håller på att titta närmare på.

En del i detta är ekonomiskt bistånd, precis som du beskrev. Här finns en speciell situation som vi och Stadsledningskontoret måste analysera mer i just denna stadsdelsnämnd. Generellt finns det, som vi har kunnat se, ett litet fel i prognosen från utrednings- och statistikkontoret, vilket är mycket ovanligt. Det gör att jag i tertialrapport 1 kommer att föreslå att vi lägger ut mer pengar till stadsdelarna just när det gäller ekonomiskt bistånd. Så kan vi korrigera det prognosfel som man nu har identifierat. Det kommer att komma som ett förslag från mig. Jag kan i dag inte säga exakt belopp och så vidare, men det kommer att bli pengar utfördelat för ekonomiskt bistånd.

När det gäller stadsdelarna som helhet måste jag annars säga att man fortsätter den positiva trenden från stadsdelsnämnderna. Man har balans i ekonomin och klarar sina budgetar och sin verksamhet – och det är ju det som är det viktiga. När vi tar fram tertialrapport 1 är det viktigaste att verksamhetsmålen uppnås. Det är därför vi har vår organisation och vår verksamhet – för att nå våra mål. Och det gör man mycket väl. Men ibland uppstår det som sagt problem, och då får vi se till att lösa dem.

Anförande nr 40

B e n g t R o x n e (S): Tack för detta besked! Du talar om att analysera – hur länge tror du ungefär att det kan pågå?

Detta gäller också Bromma stadsdelsnämnd, där USK har gjort en stor felprognos på äldreomsorgen. Där är de nu tvungna att ta det överskott som finns på resultatenheterna för att täcka underskottet. Dessa pengar skulle gå in i verksamheter för att öka kvaliteten. Någon justering måste till där också.

Anförande nr 41

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Nu ska vi inte gå igenom stadsdel för stadsdel här. Men det kommer besked i samband med tertialrapport 1 om pengar som vi tillför för ekonomiskt bistånd. Det blir nu i vår, så stadsdelarna kommer utifrån sina fördelningsnycklar att veta vad de har att leva med.

Från tid till annan inträffar det fel i våra nycklar som vi behöver justera. Det kan man dock inte alltid justera genom att vi generellt lägger ut mer pengar det året, utan då får man tillsammans med den stadsdelen lösa det bekymmer man har och sedan se till att rätta till det i den mån man kan identifiera att det är nycklarna det är fel på.

Jag säger absolut inte att det är så med Bromma, utan jag vet rätt väl vilka bekymmer man har där när det gäller äldreomsorgen, men ibland kan det vara så att man lätt tar till detta med att det är fel på nycklarna. När man sedan borrar i situationen finns det också andra bekymmer. Ibland blir det fel i nycklarna, och då får vi rätta till det. Men normalt sett bör det kunna lösas så att man gör det till kommande budgetår.

Fråga nr 5. 11 utförare – bättre kvalitet?

Anförande nr 42

K a r i n R å g s j ö (V): Vid förra arbetsmarknadsnämnden skulle vi skicka in ett svar till Skolinspektionen, Ulla. De undrade lite över vår sfi-undervisning. Arbetsmarknadsnämnden, och även före detta social- och arbetsmarknadsnämnden, har varit flitiga med att upphandla verksamhet. De har slagit i taket, kan man säga, och överträffat sin egen målsättning med 15 procent.

Jag undrar om fler utförare verkligen innebär bättre kvalitet eller om den målsättning som ni nu har överträffat innebär att det kanske är ideologiskt styrt i stället. Tittar ni på kvaliteten och säljer ut lite mer till privata entreprenörer?

Anförande nr 43

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Hej Karin! Detta är en kundvalsmodell, och när man upphandlar ställer man upp vissa krav och kriterier för att utövare ska få möjlighet att bli en av dem som är utbildningsanordnare. Det är det som är det viktiga kriteriet. Det är absolut inte mängd som är det viktiga, utan det är kvalitetskrav som är det viktigaste. Jag tycker att det är bra att det är elva stycken externa anordnare som uppfyller de kvalitetskrav som staden har ställt.

Det skapar också möjlighet för dem som väljer sfi att jämföra. Det kanske inte går att göra på en gång, men det är viktigt att det finns olika utövare. Därmed kan man också jämföra resultaten för de olika utövarna. Det kan sedan vara en vägledning lite längre fram när det gäller att välja för andra studenter. Jag tycker i grunden att detta är positivt.

Anförande nr 44

K a r i n R å g s j ö (V): Hej Ulla! Blir det inte problem att hålla ihop en verksamhet över staden med elva olika aktörer? Det handlar om att få en gemensam policy, att hitta en gemensam värdegrund och allt detta. Det krävs ett visst jobb för att hålla ihop dessa elva aktörer som är de privata utförarna. Hur är det möjligt att över huvud taget följa upp elva utförare i elva bolag på ett bra sätt?

Om man läser igenom det material som skickades till Skolinspektionen ser man att det är ett råddigt dokument. Det är svårt att ha koll på elva bolag och se till att de följer det de ska göra i den ursprungliga upphandlingen. Jag vet inte om kvaliteten är på topp och om den är bättre ju fler utförare man har. Jag har svårt att utläsa det. Ni har detta som mantra: Ju fler privata utförare, desto bättre blir det. Men det är svårt att se det.

Anförande nr 45

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Då lyssnade du inte på vad jag sade. Jag sade att det inte är mängden som är det viktiga, utan kvaliteten. Men jag tror att det hänger ihop; det är bra att det är många som uppfyller de kvalitetskriterier som vi har ställt upp.

Det finns många olika områden som man kan applicera det här på. Det finns många friskolor. Man jobbar med att titta på detta och göra uppföljningar så att de lever upp till avtalen. Det finns också många andra områden som vi upphandlar på. Jag vet att Karin Rågsjö inte tycker att det är någon lattjo lajbans idé att man upphandlar. Men när man åtar sig att jobba med denna typ av frågor genom att göra upphandlingar ingår det också i beställarens skyldighet att se till att också garantera kvaliteten. Det är en viktig del. Jag har själv varit med på uppföljningssamtal där man har träffat sfi-anordnarna och där man mycket detaljerat från stadens sida har gått igenom hur de jobbar med olika saker. Det är ganska tuffa diskussioner som förs i dessa samtal.

Anförande nr 46

K a r i n R å g s j ö (V): Det har blivit lite tuffare genom åren, kan man säga. Men när man tittar på möjligheterna att följa upp ser man i materialet till Skolinspektionen att det är svårt att hålla ihop dessa elva utförare över staden. Om man ska följa upp får man ha fler inspektioner. Annars finns det en risk, när man arbetar med så många som ska leverera sfi-undervisning till en så stor och viktig grupp, att några av de personer som har sfi-undervisning i några av de elva bolagen råkar illa ut helt enkelt därför att undervisningen är undermålig. I så fall skulle man kanske från stadens sida behöva anställa fler som gör inspektioner på just detta område.

Som du säger handlar det inte om mängden, men elva aktörer i elva bolag är många att hålla koll på som stad för dem som ska göra inspektionerna. Jag är lite oroad över att det är så många.

Anförande nr 47

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Jag tycker inte att du behöver vara så orolig. Det som är den stora fördelen med kundvalssystemet är att om kunden inte är nöjd och

inte tycker att den sfi-utövare som han eller hon har valt bedriver en bra verksamhet kan man som kund välja någon annan.

Dessutom håller staden på att jobba med olika typer av jämförande studier. Detta kommer att finnas på nätet, där man kan titta på hur duktiga olika sfi-anordnare är på att leva upp till resultaten. Det tycker jag är en otroligt viktig del i detta arbete. Det ska vara transparens, och man ser att det blir en tydlig kvalitets- och kunskapsgranskning av arrangörerna. Det handlar om vilket resultat eleverna får. Det är endast så vi kan kontrollera att vi får valuta för pengarna. Syftet med hela verksamheten är att hjälpa människor komma ut på arbetsmarknaden och hjälpa dem till att bli duktigare på svenska. Det är självklart att vi då måste kontrollera kvaliteten.

Fråga nr 6. Partikelutsläpp

Anförande nr 47.1

M i k a e l M a g n u s s o n (S): Herr ordförande! Hornsgatan är en av de gator som har sämst luft i Europa med luftföroreningsnivåer som är långt över de tillåtna. Vi vet att biltrafiken är den stora boven i dramat. Det handlar både om partiklar och kväveoxider. Dubbdäcksförbudet har varit en åtgärd. Det har gett effekt men har visat sig vara långt ifrån tillräckligt.

Läget är allvarligt – så allvarligt att kommissionen har ställt Sverige inför EU-domstolen i Haag för brott mot luftkvalitetsdirektivet. Nu har EU-domstolen meddelat dom och slår fast att vi under en lång följd av år har överskridit det hela.

När nu EU-domstolen meddelade dom för två veckor sedan är min fråga: Vilka ytterligare åtgärder vill borgarrådet Pär Ankersjö vidta för att vi ska sköta oss och värna människors hälsa?

Anförande nr 48

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Tack för frågan, Mikael! Jag skulle gärna vilja tipsa de av fullmäktiges ledamöter som är här om att vid tillfälle läsa luftkvalitetsrapporten för Stockholms stad för året 2010. Den visar på att Stockholm har en med de flesta parametrar en luftkvalitet i världsklass.

Sedan har vi några saker som självfallet är plumpar i protokollet. Det gäller PM10, som är den värsta. Det handlar om vissa gator, framför allt Hornsgatan, som är en svår nöt att knäcka. Det här är knappast någonting nytt. Vi har diskuterat frågan i fullmäktige fram och tillbaka under flera år. Vi har också haft frågor om detta ganska nyligen, och vi har många gånger radat upp de åtgärder som Stockholms stad har vidtagit och som är ganska omfattande. Det handlar om alltifrån att vi har provat teknisk bekämpning till spolning, sopning och dammbindning. Vi planterar en massa träd, och det ultimata var förstås att vi införde dubbdäcksförbud på Hornsgatan under Ulla Hamiltons tid redan förrförra säsongen.

Det som nu görs är att vi försöker få regeringen att lägga fram ett förslag om hur vi ska kunna gå vidare. Vi är förhindrade av lagstiftning att gå vidare när det gäller att kunna införa dubbdäcksförbud i större delar av staden eller att kunna införa dubbdäcksavgifter. I det syftet har jag tillsammans med tjänstemän från staden träffat Näringsdepartementet för att diskutera frågan. Det är känt sedan tidigare – det har varit remisser ute om miljözoner och sådana saker – att man har arbetat med frågan. Vårt syfte med att gå dit var att peka på problemet och på nödvändigheten av att man jobbar ganska snabbt med att ge oss de redskap som vi behöver. Vår bedömning är nämligen att Stockholms stad efter att ha vidtagit så många åtgärder behöver hjälp från statsmakterna att lätta på lagstiftningen, helt enkelt.

Anförande nr 49

M i k a e l M a g n u s s o n (S): Vad vi behöver är givetvis att få människor att lämna bilåkandet i så stor utsträckning som möjligt och gå över till kollektivtrafik. Det är en avgörande sak.

Den 10 maj meddelade EU-domstolen dom. Den 11 maj går landstinget ut och meddelar att man ska höja taxan för SL-kortet med 14 procent. Avgiftspolitik används inte minst inom miljöpolitiken för att styra bort människor från saker och ting. Vi kan lägga avgifter på kväve eller vad som helst och styra bort användningen. Hur ser du på att landstinget nu höjer SL-taxan och styr bort människors kollektivresande?

Anförande nr 50

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Det ligger varken inom min eller stadens rådighet att höja eller sänka taxan för SL-kortet. Det känner säkert du till också. Det är lite orättvist att ställa frågan till mig här, för det är inte här vi avgör den.

Däremot kan jag säga att avgiftshöjningar inte behöver vara till för att man ska minska ett beteende. De kan också vara till för att man ska höja kvaliteten på till exempel kollektivtrafik.

Men om vi nu ska prata om frågan i ett lite mer generellt perspektiv där Stockholms stad är med mer infrastrukturinvesteringar och sådana saker är det självklart att både kollektivtrafik och cykling är två viktiga delar i att bekämpa även detta miljöproblem, som hänger ihop med biltrafiken.

Anförande nr 51

M i k a e l M a g n u s s o n (S): Nej, det är inte den här församlingen som höjer och sänker SL-taxan. Däremot drabbar åtgärden stadens invånare, och i så måtto är det en direkt fråga för dig och för oss. Detta innebär att med de åtgärder som vi har pratat om tidigare kommer det nu att behövas ytterligare åtgärder för att hantera de problem som den borgerliga regimen nu åsamkar kollektivtrafikresenärerna och dem som bor på de alldeles för luftnedsmutsade gatorna.

Jag tycker att du inte bara borde gå och besöka riksdagen, Pär Ankersjö. Du borde också göra ett besök borta i Landstingshuset och ta dig ett rejält snack med dem. Höjningen av SL-taxorna är ett elände för resenärer och för Stockholmsmiljön.

Anförande nr 52

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Jag höll på att säga att jag ibland lägger mig i landstingspolitiken så mycket att mina vänner där borta blir lite irriterade på mig. Så blir det när jag säger att vi ska bygga tunnelbanor och sådana saker.

Men det krävs rätt mycket fantasi för att säga att SL ligger bakom Stockholms stads problem med PM10 på Hornsgatan. Jag tror att det är en ganska långsökt händelsekedja som landar i den slutsatsen. Möjligtvis kan man, som jag säger, diskutera kollektivtrafik i det stora hela, och självfallet behöver vi bygga ut kollektivtrafiken i Stockholm och i Stockholmsregionen. Det tror jag att vi är ganska överens om här inne. Det finns också en ambitiös plan för att göra just detta, inte minst med spårvagnar och kanske också tunnelbana någon gång i framtiden – vi får väl se.

Självfallet ska vi jobba på flera fronter när det gäller detta. Det handlar både om att prata med regeringen om att få möjlighet till ytterligare åtgärder och om att tillsammans med våra vänner i länet bygga ut kollektivtrafiken framför allt här i Stockholm. Jag tror att det kommer att vara en stor del av lösningen när det gäller att få ännu fler att cykla i Stockholm. Det tror jag är något som kommer att leda till någonting bättre. Men vi behöver göra någonting konkret när det gäller dubbdäcken. Den frågan kan vi inte skjuta till landstinget.

Fråga nr 7. Situationen för barnen från "Lilla Ny"

Anförande nr 52.1

S t e f a n H a n s s o n (S): Jag har en fråga om förskolan Lilla Ny på Södermalm – den som fick lite problem med de förra ägarna. Det var de som glömde barnen i en park och som inte serverade barnen tillräckligt med mat. Lyckligtvis är avtalet nu återkallat och barnen befriade från misären. Men förskolegruppen är placerad i tillfälliga lokaler på Rosenlundsgatan i väntan på nya utrymmen. Hittills är det väl okej, men detta är fortfarande ett olöst problem.

Min fråga rör framtiden för barnen för barnen på Lilla Ny, eller Ugglan som det nu heter. Föräldrarna är lovade besked före sommaren om ny placering för barnen. Min fråga är: Kan du verkligen lova dem nya förskoleplatser med tanke på lokalsituationen som den ser ut annars på Södermalm? I så fall – hur går det till att vaska fram nya placeringar och nya lokaler?

Det finns en annan liten knorr på frågan som man kanske kan ta i samma svar. Vad händer om inga lokaler grejas? Kommer barnen att få återgå till kön igen, stå i kösystemet och vänta på nytt? Eller får de förtur? Vad är själva knorren om inga lokaler kommer att hittas?

Anförande nr 53

Borgarráðet E d h o l m (FP): Herr ordförande! Bakgrunden till frågan är att utbildningsnämnden för ett par månader sedan beslutade sig för att återkalla tillståndet för Lilla Nys verksamhet – som inte ligger på Södermalm utan i Gamla stan.

Målsättningen är naturligtvis att föräldrar ska kunna få förskoleplats så nära hemmet som möjligt. Södermalms stadsdelsnämnd har öppnat denna förskola som en tillfällig lösning. Hur länge den får finnas kvar måste Södermalms stadsdelsnämnd svara på. Det beror lite på vad som händer i Gamla stan, men det beror också på föräldrarnas efterfrågan på förskoleplatser.

Anförande nr 54

S t e f a n H a n s s o n (S): Var det ett svar? Okej, jag förstår att ni försöker göra vad ni kan. Men vi har fått svaret att ni gör så gott ni kan under ganska lång tid. Ni säger att ni vill påskynda processen och letar med ljus och lykta efter lokaler. Men kön på Södermalm och i Gamla stan och Stockholm krymper inte för att man säger att man gör vad man kan. Kön blir längre för varje dag som går, och man förlitar sig på något sätt på att föräldrarna själva löser problemet.

Till slut blir det så att den som skriker högst får mest. Jag är själv en förälder som har två barn som inte fick förskoleplats när de var små. Vi var tvungna att skrika ganska högt. Vi fick våra förskoleplatser, kan jag säga. Problemet är bara att alla inte är lika röststarka. Ett system där man måste skrika högt för att få mest är inte riktigt rimligt i den här staden när det ser ut som det gör med kösituationen. Det måste finnas andra grepp att ta till för att lösa problemet med förskolekön som är både stort och hemskt.

Anförande nr 55

Borgarráðet E d h o l m (FP): Herr ordförande! Jag tror att vi pratar förbi varandra lite grann. Dessa föräldrar har en förskoleplats i Södermalms stadsdelsnämnd som Södermalms stadsdelsnämnd har tagit fram när utbildningsnämnden drog in tillståndet för den förskola som de tidigare hade sina barn i. Jag förutsätter att Södermalm kommer att fortsätta erbjuda dessa föräldrar en förskoleplacering.

Men jag vet också att en del av dessa föräldrar skulle vilja ha en placering närmare sitt hem, det vill säga i Gamla stan. Det är ganska besvärligt att ta sig till Södermalm på morgnarna. Men Södermalms stadsdelsnämnd har detta ansvar. Man tar ansvaret, och man kommer att ge föräldrarna och personalen besked före sommaren. Vad jag förstår är det inte heller helt okomplicerat med denna lokal eftersom man från början hade tänkt använda den till annan verksamhet.

Men barnen har en förskoleplacering, och det tycker jag är bra.

Anförande nr 56

S t e f a n H a n s s o n (S): Det är inte direkt det som mammorna själva säger – att de har en plats att välja på nära sitt hem. Vad de själva säger i telefonsamtal till mig är att de har en ganska oviss framtid att gå till mötes när det gäller förskolesitua-

tionen. De är lovade en plats före sommaren, men de kan inte tro att de kan få en geografisk placering av närheten av där de bor. De förväntar sig att behöva ställa sig i kön igen och vänta på nytt. Det är vad de själva säger, och det är det besked de har fått. Det känns konstigt att det skulle vara 22 föräldrar som unisont har gått ihop i något slags lögn för att spela ett spel mot oss.

Anförande nr 57

Borgarrådet E d h o l m (FP): Det jag vet om den här historien är att föräldrarna har en placering vid en förskola och att Södermalms stadsdelsnämnd är ansvarig för att lösa problemet antingen genom att barnen får gå kvar på den förskola där de finns i dag eller genom att man hittar en annan lösning. Men en förskoleplacering finns alltid i botten.

Sedan är det klart att Södermalms stadsdelsnämnd precis som alla andra nämnder måste se hur man utnyttjar sina lokaler optimalt, om detta är en bra förskolelokal och om man kan fortsätta med denna tillfälliga lösning. Det kanske går att göra det på detta sätt. Men såvitt jag vet har stadsdelsnämnden sagt att man kommer att komma med ett besked före sommaren för att lösa problemet för de här barnen när utbildningsnämnden har dragit in tillståndet för Lilla Ny. Självfallet tittar man också på lösningar i Gamla stan eftersom de flesta av barnen bor där.

§ 9 Interpellation om neddragningar av tillgänglighetsmedel inom Stockholms stads idrottsverksamheter (nr 2011:4)

Anförande nr 58

Borgarrådet K e v i u s (M): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 59

K a j N o r d q u i s t (S): Herr ordförande, borgarråd och ledamöter! Det kanske också finns någon som tittar på detta – man vet aldrig. Den stora princip som vi ständigt har upprepat i denna sal och som jag gärna fortsätter att köra med är att Stockholm ska vara världens mest tillgängliga stad 2010. Nu har vi 2011. I världens mest tillgängliga stad, som vi väl borde vara vid det här laget, lever funktionsnedsatta naturligtvis som alla andra i så stor utsträckning som möjligt. De är inte hänvisade till en massa begränsande lösningar för allt möjligt, inklusive idrottsverksamhet.

För att skaffa mig lite referenser inför debatten ringde jag runt lite grann i handikapprörelsen och talade med människor med andra funktionsnedsättningar. Jag kan ju inte bara bygga på mitt eget och mina egna erfarenheter. Jag konstaterade att folk är glada och stolta över upprustningen av Stora Sköndal. Den ska man ha all heder av. Beckombergaanläggningen är också helt okej, och man är glad över att man kan ta sig in i Hellasgården. Däremot finns det ett betydande missnöje med att till exempel Skärholmshallen inte är okej. Det går inte att utrymma den på ett vettigt sätt när man sitter i rullstol. Det finns nivåskillnader där som måste fixas till. Det finns en hel rad andra saker som måste göras i olika anläggningar för att de ska fungera.

Min första synpunkt och fråga till borgarrådet är hur hon bedömer symboliken och hur handikapprörelsen har upplevt att man har minskat budgeten i denna verksamhet från 10 till 5 miljoner kronor.

Anförande nr 60

Borgarrådet K e v i u s (M): Under tio års tid har vi satsat 1,2 miljarder på tillgängligheten. Jag är glad över att vi om en vecka startar upprustningen av Stora Sköndal. Jag tror att det finns en hel del mer att göra när det gäller att förbättra tillgängligheten för funktionsnedsatta i våra anläggningar. Det som du nämner om Skärholmshallen ska vi absolut titta på. Alla tips och idéer tas varmt emot. Vi har i vår treårsplan avsatt 5 miljoner per år för att just förbättra tillgängligheten i de befintliga anläggningarna.

I de nya anläggningar som byggs är det viktigt att det är bra tillgänglighet. Vi följer givetvis de krav som ställs både från Stockholms stad och från Boverket. Men jag tror att vi kan göra mycket mer för att förbättra tillgängligheten.

Anförande nr 61

K a j N o r d q u i s t (S): Det kan vi absolut göra. Detta är någonting som vi från svensk sida var oerhört stolta över för ett antal år sedan. Vi var framstående i handikappidrott. Det är vi inte längre, men det vore himla bra om vi åtminstone skapade de institutionella förutsättningarna för det.

Pengarna inom idrottsförvaltningen används inte bara till att fixa till anläggningar. En del av pengarna har också använts till att kunna ordna egna arrangemang inom denna kategori. Men ni har tragiskt nog tagit bort de två tjänster som fanns. Jag har lite svårt att förstå det fiffiga i den kråksången.

Jag instämmer självklart i det som Regina säger; bygger man nytt ska man bygga tillgängligt på en gång. Jag har en ytterligare fråga till borgarrådet utifrån detta ämnesområde: Hur ser principerna för tidstilldelning ut? Kan också människor med funktionsnedsättningar använda anläggningarna på attraktiva tider, eller är de undanskuffade till speciella tider?

Anförande nr 62

Borgarrådet K e v i u s (M): Jag hoppas verkligen inte att man blir undanskuffad till speciella tider. Jag träffar idrottsdirektören i morgon, och då ska jag ta upp frågan.

I fredags ordnades en stor mässa som heter Min fritid – fritid för alla. Denna stora mässa hade vi tillsammans med många andra kommuner och en hel del handikapporganisationer. Flera ungdomar fick där möjlighet att prova på olika idrotter. Jag skulle gärna vilja se framöver att vi ordnade fler öppna möjligheter att prova på idrott just med inriktning på funktionsnedsatta. Just nu håller vi på att titta över budgeten för nästa år, och jag skulle gärna vilja se fler möjligheter för funktionsnedsatta att idrotta i Stockholm.

Anförande nr 63

K a j N o r d q u i s t (S): Även på det här området är det som med allting annat inom idrott: Om man ska ha en bra elit måste man ha en bra bredd. Därför är det viktigt att man ser till att det faktiskt blir något. Detta att vi ska vara världens mest tillgängliga stad har att göra med det vi ständigt säger i den här salen – att vi ska vara en stad i världsklass. Det är väl egentligen ingen som har någon annan uppfattning. Då är det viktigt att också de 10 procent av befolkningen som har någon form av funktionsnedsättning är inkluderade fullt ut.

Någonting att vara stolt över vad gäller elitidrott och annat är att vi för inte alls länge sedan var världsmästare i goalball. Jag skulle tycka att det vore intressant om detta också återspeglade sig i en generös behandling. Det har varit problem med detta i Skärholmshallen. Jag vet att det funkar bra i Beckis, men det funkar inte bra överallt.

En liten avslutande synpunkt är att jag avser att komma med både en och annan motion på det här och närliggande områden. Det gör ingenting om ni från högersidan svarar motionerna med att de är besvarade, det vill säga att det redan är fixat. Jag är ganska ny i den här församlingen, men jag tycker mig märka att en del motioner blir liggande väldigt länge. Då är det bättre att de blir åtgärdade. Sedan kan man ta dem

som besvarade i stället, och så kan vi ha en våldsam diskussion om vem som ska ha äran av att det blev gjort – den som föreslog det eller den som såg till att motionerna blev besvarade. Det skulle ändå vara någonting väldigt bra.

Jag tycker också att det borde ligga i stadens intresse att vi är duktiga på att visa upp att vi följer EU:s och FN:s deklARATIONER i de här frågorna. Det var faktiskt EU som fixade så att vi fick läkemedel uppmärksatta på ett tillgängligt sätt, och det är FN som har satt fokus på en rad saker och fört frågorna framåt. Det är bra om det också betyder någonting kommunalt och om det betyder någonting för Stockholms handikappidrott.

Anförande nr 64

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande! Tillgänglighet är självklart för Vänsterpartiet. Det ska vara tillgänglighet både vad gäller geografiskt läge av idrottsanläggningar och vad gäller ekonomisk tillgänglighet. Vi tycker att det är viktigt att varken ekonomin eller geografin är ett hinder för människor att idrotta, motionera och röra på sig. Sist men inte minst: Att vara funktionshindrad och inte kunna nyttja stadens utbud av idrottsanläggningar är helt oacceptabelt.

Regina hänvisade till att man har satsat 1,2 miljarder på tillgänglighetsanpassning. Men vi har problem som vi brottas med här och nu. Jag förstår inte hur du ska få ekvationen att gå ihop när du säger att vi behöver bli mycket bättre på detta område samtidigt som du är med och beslutar om att skära ned på tillgänglighetsanpassningsmedel med över 5 miljoner kronor.

Anförande nr 65

Borgarrådet K e v i u s (M): Jag skulle vilja säga till interpellanten eller rättare sagt till Kaj, som jag diskuterade med här tidigare, att när man lämnar in en interpellation ska vi förstås göra vårt yttersta för att snabbt besvara den. Jag håller med dig om att det är ett problem att många interpellationer har legat i det byråkratiska systemet alldeles för länge. Jag kommer som borgarråd att se till att de interpellationer som ställs på idrottsområdet besvaras så fort som möjligt.

Vad gäller Mehdi Oguzsoy vill jag poängtera att vi satsar, som sagt. Det kommer att satsas 5 miljoner per år på tillgänglighetsanpassningar av våra idrottsanläggningar som finns i dag. Vi bygger också en hel rad nya idrottsanläggningar som givetvis också kommer att vara tillgänglighetsanpassade. Låt oss fortsätta diskussionen i idrottsnämnden och när vi fattar beslut om nya anläggningar!

Anförande nr 66

M e h d i O g u z s o y (V): Det är alldeles utmärkt, Regina, att man redan från början anpassar nya anläggningar efter människor som har funktionshinder. I ditt svar till interpellanten motiverar du det hela med att man dels satsar 5 miljoner på tillgänglighetsanpassning, dels ser till att nya anläggningar redan från början är tillgänglighetsanpassade. Men med denna motivering låter det som att man inte gjorde någonting förra budgetåret. Faktum kvarstår: Det är mindre pengar att göra av med när det gäller tillgänglighetsanpassning. Det går inte att sticka under stol med.

Samtidigt vet både du och jag – det kunde vi konstatera på förra idrottsnämndsmötet – att tertialrapporten visar att vi brottas med över 6 miljoner i underskott. Detta kommer tyvärr att drabba dem som i dag har svårast att besöka våra anläggningar, det vill säga människor med funktionshinder, barn och ungdomar, som vi säger oss värna.

Anförande nr 67

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Mehdi! Det är väl inget konstigt med att medlen för investeringar nu ligger på fastighetskontoret eftersom det inte görs investeringar på idrottsnämnden. Det är där pengarna har funnits, och det är så det alltid har sett ut. De investeringsmedel som fanns för tillgänglighetsåtgärder finns fortfarande kvar, men de ligger på en annan nämnd och på ett annat kontor. Det handlar både om nybyggnationer och om anpassningar till tillgänglighet.

Det avser jag som fastighetsborgarråd att fortsätta med, och jag vet att Regina som idrottsborgarråd har gett mig i uppdrag att hålla på med detta. Det kommer inte i sak att innebära någon skillnad. Det ligger bara någon annanstans och ser lite annorlunda ut i budgeteringen.

Anförande nr 68

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande! Jag tycker att det är bra att man vidtar dessa åtgärder, som det uppenbarligen finns ett stort behov av. Sedan spelar det inte så stor roll om det är fastighetsnämnden eller idrottsnämnden som gör detta.

Men omorganisationen där man har överfört idrottsnämndens anläggningar till fastighetsnämnden har tyvärr medfört en del oönskade konsekvenser. Det blir lite otydliga ansvarsområden när det gäller vem som ska göra vad. Vi har sett på andra områden att detta inte är optimalt. Vi undrar nu vem som ska göra vad, och det är lite olyckligt.

*§ 14 Exploateringsavtal med Skanska Nya Hem Blå AB m.fl. angående kvarteret
Fredriksdal m.m. i stadsdelen Södra Hammarbyhamnen
Genomförandebeslut (utl. 2011:68)*

Anförande nr 68.1

Ewa Larsson (MP): Ordförande! Vi är glada att detta blir verklighet nu och att vi kan göra denna exploatering. Vi har gjort en liten notering från Miljöpartiets sida när det gäller parkeringsnormen. Detta kommer naturligtvis allianspartierna att ha en annan åsikt om, men om vi fortsätter att upprepa detta kanske det någon gång blir verklighet att vi börjar bygga för framtiden. Det kanske blir så att vi inte bara bygger enskilda projekt som Djurgårdsstaden där vi satsar miljöriktigt utan att vi gör det i alla nya projekt.

Vi hoppas mycket på detta. Det här är ett strategiskt läge där man kommer in eller ut till de södra förorterna beroende på var man bor någonstans. Jag kommer in till de södra förorterna. Jag hoppas att vi kan få hus med gröna tak och plushus. Jag hoppas att vi kan se att detta är visionärt och att det är framtiden. Jag hoppas också att vi kan få en rimlig parkeringsnorm precis bredvid kollektivtrafiken.

Anförande nr 69

Borgarrådet Larsson (M): Fru ordförande! Detta är ett jättetrevligt ärende. Här har vi haft en rad olika fastigheter – den ena tråkigare än den andra, får man väl säga – med bussdepåer och annat. I praktiken har vi nu lyckats få ihop fastighetsbyten och så vidare så att vi på sikt kan få närmare 1 200 lägenheter centralt placerade i Stockholm. Det är positivt, och det är väldigt roligt att vi nu har exploateringsavtal klart för Fredriksdal och det som i dagsläget är 370 bostäder.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag, men jag vill också säga till Miljöpartiet och Ewa Larsson att det är viktigt att man tänker på att i Hammarby Sjöstad har vi haft en del problem med ett underskott på parkeringsplatser. Det är många som bor i Hammarby Sjöstad – barnfamiljer och andra – som är i behov av bil. Det har gjort att det har varit ett underskott i området. Det får man inte glömma när man gör framtida tillbyggnationer i området.

Anförande nr 70

Ewa Larsson (MP): Joakim Larsson! Vi har också bilpooler i Hammarby Sjöstad, och det kan vi få fler av. Vi har också underskott på förskolor. Jag noterar med tillfredsställelse att här kommer att byggas förskolor i samband med att man ger upplåtelse.

Men det gör ingenting att vi bygger för framtiden, och då är inte bilen det som är det viktiga. Det är kollektivtrafiken. Det vill vi från Miljöpartiets sida hävda.

§ 15 Försäljning av Stockholms Stadshus AB:s aktieinnehav i dotterbolaget Stockholms Stads Utrednings- och statistikkontor AB (USK) (utl. 2011:69)

Anförande nr 71

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Stadens utrednings- och statistikkontor är en mycket välskött verksamhet. Det finns anledning att inleda debatten med att just understryka detta – vilket otroligt gott arbete och vilket otroligt gott rykte som utrednings- och statistikkontoret har. Detta kan all personal där verkligen ta åt sig av. Då kan man ställa sig frågan: Varför säljer vi då det? Jo, av den mycket enkla anledningen att det inte finns några som helst skäl att bedriva detta som kommunal verksamhet längre. Utrednings- och statistikkontoret kommer att klara sig alldeles utmärkt – för att inte säga bättre – utan staden. Den kommunala ägaren innebär ju begränsningar av var man kan lägga anbud och på andra sätt. Som fri part blir man också friare på marknaden.

Vad vi redan gör från stadens sida är att upphandla dessa tjänster. Det gör vi alltså redan nu. USK har varit vinnare av ett antal upphandlingar och arbetar på uppdrag av staden. Förhållandena förändras inte på denna punkt. Det är inte någon form av strategisk verksamhet i den meningen som staden nu säljer – självfallet inte.

Vi får också en god slant för utrednings- och statistikkontoret. Men det är inte huvudargumentet för mig i detta, utan huvudargumentet är att det inte finns några bärande skäl att ha detta som kommunalägd verksamhet längre.

Jag har sett i reservationerna från oppositionen att man oroar sig över ett antal saker. Låt mig få ägna någon minut åt att tillrättalägga det. När det gäller historiska data – tidsserierna – ägs dessa av kommunstyrelsen redan i dag. Det fattade vi beslut om i samband med bolagiseringen av USK år 2008. USK förvaltar denna statistik på uppdrag av staden och har fortsatt att komplettera det statistiska materialet. Staden kommer att ha ensam rådighet över databasen med den historiska statistiken. Detta är en del av den oro som jag har sett från oppositionens sida. Den är nog inte befogad.

Jag har sett att Miljöpartiet oroar sig över tillgången till material och så vidare. När USK vinner upphandlingar och annat blir det hela offentlig handling. Det blir på samma sätt som i dag tillgängligt för allmänheten och för partierna och andra. Det som beställs av trafikkontoret eller trafiknämnden, till exempel, är sådant som sedan också blir offentlig handling. Det blir alltså ett statistiskt material som både enskilda, organisationer och partier kan använda sig av.

Det är en betydande brist på dramatik i detta ärende, vill jag säga, fru ordförande, när vi i dag säljer utrednings- och statistikkontoret. Det är en naturlig följd av att vi redan i dag upphandlar detta på en fri marknad. Det finns inga skäl för att vi skulle ändra på det. Vi kan tryggt konstatera – med tanke på den goda värdering som marknaden har gjort av USK – att företaget kommer att klara sig mycket väl när det inte längre har staden som ägare.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 72

Borgarrådet B o l u n d (MP): Fru ordförande! Jag tackar Sten Nordin för några klargöranden. Det var ju tråkigt att detta inte ingick i underlaget som fanns i ärendet. Det hade varit bra med ett bra underlag så att man hade kunnat förbereda debatten lite bättre. Det kan vara ett allmänt medskick: Skriv bättre underlag som innehåller viktiga fakta! Det saknas ibland.

Jag vill börja med att säga att detta ärende är ett tydligt exempel på en utförsäljning som är strikt ideologisk. Det var också Sten Nordin öppen med. Det enda skäl som egentligen talar för detta är att majoriteten inte anser att staden ska ha ett utrednings- och statistikkontor. Det är också det enda faktum som egentligen lyfts fram i ärendet.

Ideologi är viktigt; det är jag den första att säga. Men ideologi kan också vara farligt om det inte kombineras med ekonomisk analys och något mått av eftertanke. Det tycker vi tyvärr saknas i ärendet. Från Miljöpartiets sida betraktar vi statistikverksamheten och utrednings- och statistikkontoret som en oerhört central del i stadens verksamhet. Det är statistik från USK som ger oss underlag när vi fattar beslut om hur många förskolor som behövs, hur underlaget för äldreboende ser ut och i vilka områden det kommer att finnas brist på skolor i framtiden.

Hur denna verksamhet påverkas vid en utförsäljning finns tyvärr inte belyst i underlaget över huvud taget. Vi tycker att det är oacceptabelt att fatta beslut som är oåterkalleliga på så lösa grunder. Det är tyvärr så att om man säljer bolaget kommer det att vara oerhört svårt att köpa tillbaka det eller att starta upp verksamheten på nytt och börja skapa statistik från början igen.

Det som verkligen skulle behövas är att staden före en försäljning gör en rejäl analys av konkurrenssituationen när staden i framtiden ska handla upp statistik. Jag är rädd för en situation där staden i realiteten bara har ett enda privat bolag att vända sig till som har den kunskap och erfarenhet som behövs för att kunna ta till vara de långa tidsserier som Sten Nordin pratade om och för att kunna ha kunskapen att göra analyser av befolkningsutvecklingen i Stockholm. Vi hamnar då i en monopolsituation där företaget kan trissa upp priset till vilka höjder som helst om en sådan situation skulle uppstå.

Det finns en anledning som är värd att betänka till att staten inte har sålt Statistiska Centralbyrån trots att vi har en regering som har varit ivrig att sälja ut statliga bolag. Varför, Sten Nordin, gör era partikamrater på statlig nivå inte samma analys när det gäller värdet av att ha statistikproduktion i offentlig regi?

Miljöpartiet anser inte heller att staden ska driva affärer inom områden som drivs lika bra i privat regi. Vi tycker inte att staden ska konkurrera med bagare eller skomakare. Varor som bröd och skor är sådana som marknaden är alldeles fantastisk på att försörja oss konsumenter med. Däremot finns det starka skäl att behålla områden som är grundläggande för stadens verksamhet och som är områden som inte kan utföras på samma sätt av marknaden. Vi vill äga Stockholms stadsteater för att den antagligen inte skulle fungera om man inte hade den i offentlig regi. Den statistik som staden bygger mycket av sin verksamhet på är en sådan central del av styrningen att den inte lämpar sig att drivas i privat regi.

Med detta yrkar jag avslag på försäljningen av Stockholms utrednings- och statistik-kontor och bifall till Miljöpartiets förslag.

Anförande nr 73

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Jag tycker att det finns skäl att begära replik. Det som är viktigt för mig är att vi har det statistiska materialet av god kvalitet, men inte just vem som utför det. Det har vi just visat genom att vi handlar upp detta och att det fungerar mycket väl.

Det är också därför jag inte tycker att det finns några bärande skäl för ett kommunalt ägande av USK. Vi kan få detta ändå, och vi har säkerställt de äldre tidsserierna som är viktiga. Offentlighetsprincipen gäller när staden handlar upp.

Jag kan inte riktigt svara på min egen fråga, men hur många kommuner i landet lever inte och klarar sig väl utan att själva äga ett utrednings- och statistikkontor? Är det alla andra? I alla fall är det de flesta andra, skulle jag tro. Det beror på att här finns en väl fungerande marknad. Precis som med bagare och skomakare, Per Bolund, finns det även på detta område en väl fungerande marknad – en transparent och öppen marknad som man kan använda sig av. Och det är det vi tänker göra.

Anförande nr 74

Borgarrådet B o l u n d (MP): Självfallet är det bättre att staden äger tidsserien än att den inte skulle göra det. Men det handlar inte bara om att ha ett material, utan det handlar också om att ha kompetens att utnyttja det på ett bra sätt som gör att vi får en väl fungerande statistik i Stockholm. Inte minst handlar det om att kunna utveckla det statistiska materialet vidare från dagens situation. Det är inte någon fast informationsmängd, utan vi behöver hela tiden skaffa nytt material och ny statistik – material som gör vår statistikserie ännu starkare inför framtiden. Jag tror att det är mycket lättare att få medborgarna att svara på enkäter och komma fram med information om det är staden som är avsändare och begär in informationen än om det är ett privat bolag – vilket som helst.

Jag är rädd att detta är något som försvagar statistikinsamlandet i Stockholm och som gör det svårare att få en bra statistik och ett bra underlag för att fatta beslut in i framtiden. Jag tycker inte att majoriteten verkar ha tänkt på det över huvud taget. Det finns inte nämnt på något sätt i det underlag som beslutet vilar på. Det är en brist som jag verkligen är rädd för. Staden lämnar över kompetensen till användandet av det statistiska materialet. Jag tycker att även detta är någonting som man borde ha tänkt på ett steg längre innan man gick vidare med denna oåterkalleliga försäljning.

Anförande nr 75

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Ännu en viktig verksamhet i Stockholm är till salu. Än en gång ska stockholmarnas tillgångar säljas till underpris. Detta leder inte bara till en långsiktig urholkning av stadens ekonomi. Det leder också till att Stockholm endast kommer att syssla med kostnadsbelastad verksamhet framöver. Var är intäkterna?

Jag vill ställa en fråga till ansvarigt borgarråd: På vilket sätt förbättrar denna försäljning för stockholmarna och våra planeringsmöjligheter? USK levererar statistik och rapporter som är en god grund för genomtänkta politiska beslut. För att driva en kommun krävs resurser. Stadens främsta ekonomiska resurser är skatteintäkter. Men det finns även en del verksamheter som genererar intäkter till staden. Det kan vara parkeringsbolag och bostadsbolag, och det kan även vara statistikkontor.

USK redovisade en vinst på över 6 miljoner kronor förra året. Nu säljs USK för 22 miljoner. Man behöver inte ha någon högre ekonomisk skola för att räkna fram att Sweco, som köper bolaget, kommer att göra en vinst efter knappt fyra år. Detta känns som ytterligare en dålig affär som kommer att belasta stockholmarna i framtiden. Det pratas i den här salen om mångfald och valfrihet och hur bra det är. Men hur ökar denna utförsäljning mångfalden när det gäller framtagande av statistik? Ni tycks ha en grundläggande inställning att det är fullt att äga gemensamt. Dogmatismen påminner inte så lite om det som fanns i vissa länder före murens fall.

Jag kan stå här och berätta för er om andra dåliga affärer ni har gjort. Det är ombildandet av hyresrätter till bostadsrätter, avknoppningar av förskolan och kundvalet inom familjerådgivningen. Oavsett vad – var är långsiktigheten? Snart har ni ingenting kvar att sälja.

Bifall den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 75.1

Borgarrådet N o r d i n (M): Förr i tiden sade Socialdemokraterna att man var Thatcher eller Reagan när man sålde. Men nu är man Honecker när man säljer någonting! Det är en otroligt fascinerande utveckling av debatten.

Anledningarna till försäljningen är flera. När det gäller priset har vi gjort en värdering som har landat på 12–14 miljoner. Vi får 22 miljoner, så vi är väldigt nöjda med priset. Vi var ute och nosade på marknaden för ett år sedan, och då var det inte dessa nivåer. Vi är mycket nöjda med priset, och det tror jag att man har all anledning att vara.

USK får chansen att utvecklas som företag och ta helt andra anbud som det kommunala ägandet förhindrar. På det sättet gör det här att USK, som redan i dag är en välskött organisation, har chans att utvecklas ytterligare. På det sättet har vi nytta av att vi får flera företag på marknaden som också kan utvecklas när det gäller att leverera statistiktjänster. När det gäller dogmatismen, Karin Wanngård, så föreslår jag ju i nästa ärende att vi ska köpa in en fastighet för 880 miljoner. Någonstans är väl även jag lite pragmatisk.

Anförande nr 76

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Det jag vill ta fram i debatten och det som det till syvende och sist handlar om är den ideologiska utförsäljningen av stockholmarnas verksamheter. När jag fattar politiska beslut tänker jag att vi måste befinna oss i nuet med lärdom av historien och med en idé, en värdegrund och en vision inför framtiden.

Det ni gör med stockholmarnas gemensamma resurser är att ni säljer ut dem till underpris. De interna värderingarna kan vi resonera om i en annan diskussion, men jag anser att detta bolag är mycket mer värt och att vi bör behålla det i stadens regi.

Anförande nr 77

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande och fullmäktige! Varför? Därför! När skådespelaren och medborgaren Stellan Skarsgård gjorde ett inlägg i valdebatten berättade han att han hade försökt förstå varför den statliga egendomen ska säljas ut. Varför tycker man att det är bättre att staten ägs av andra än att den äger? Han menar att det svar han fick blir som när man diskuterar med ett envist barn: Varför? Därför!

Samma svar får vi nu när det gäller försäljningen av stadens eget instrument för statistik och analys – USK. Det ska säljas därför att det står i budgeten att det ska säljas eller, som ni skriver, för att pröva ytterligare ett steg i en konkurrensutsättning. Skriv privatiseras i stället! Som vid era tidigare försäljningar saknas en utredning. Det saknas en konsekvensanalys. Det saknas alternativ. Därför blir försäljningen en ren trossats. Den är lika grundad på fakta som en sådan.

Det verkar sällsynt dumt att sälja ett instrument som man själv behöver för sin egen verksamhet. USK har kommit med många viktiga analyser och mycket viktig statistik genom åren. Det framgår att det är ett välskött företag, och dessutom har det gått med överskott på över 6 miljoner. Nu är dess framtid oviss. USK blir en del i ett internationellt teknikkonsultföretag med sedvanliga vinstkrav. Det står ingenstans i avtalet om långsiktighet, om prissättning, om offentlighetsprincip och om meddelarfrihet.

Vad som framgår är att det kommer att bli problem för ett privat bolag att få ut fakta från myndigheter. Därför måste staden inrätta en särskild statistikenhet på SLK för att sköta det. Det är som vanligt med dessa försäljningar; det skapar ett stort behov av nya kontroller och kontrollmyndigheter. Men det finns det inte heller någon konsekvensbeskrivning av.

Den riktigt stora frågan är: Vad händer efter 2013? Alla saker i avtalet sträcker sig fram till 2013, och sedan tar det slut. Sten Nordin sade att det nog kommer att gå bra för företaget eftersom det är så välskött. Frågan är hur det kommer att gå för staden. Vi kräver att försäljningen avbryts och att USK återgår till en kommunal förvaltning som kan utvecklas till förmån för staden.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 77.1

D a n i e l S o m o s (M): Varje gång denna typ av ärende kommer upp sker det lite chockerande och oväntade att vi i borgerligheten anklagas för att fatta beslut endast på ideologiska grunder. Tyvärr skulle jag vilja säga att det är oppositionen som lider av ideologisk blockad i detta ärende. Man är emot försäljningen på ideologiska grunder. Man levererar inte sakargument för varför försäljningen skulle vara dålig – i alla fall inga hållbara argument.

Vi kan börja med det ekonomiska. Rent ekonomiskt är detta ingen stor summa, men det är trots allt en bra affär för skattebetalarna. Karin Wanngård tog upp en intressant poäng. Majoriteten av USK:s intäkter kommer i dag från stadens verksamheter. Alla dessa ska upphandlas på nytt, och det är inte alls säkert att USK kommer att kunna leverera samma resultat i framtiden. Därför kan man inte riktigt räkna på det sätt som Karin har gjort.

Detta är ett effektivt beslut. Det leder till att man får ett grepp om kostnaderna i statistiken. Oppositionen här verkar tycka att man ska kunna beställa hur mycket statistik som helst och att det inte ska kosta något. Men bara för att verksamheten är kommunal betyder inte det att den inte kostar något. På det här sättet får vi ett grepp om hur mycket det kostar och hur man kan beställa den statistik som är viktig.

Det är också ett praktiskt bra beslut för skattebetalarna. På detta sätt får skattebetalarna och de nämnder som ska ha statistik tillgång till hela marknaden för statistik. Det finns ett dussintal aktörer på marknaden som kan leverera olika lösningar och olika prognosmetoder för att kunna prognostisera till exempel behovet i framtiden inom skolan och äldreomsorgen. USK har vid vissa tillfällen gjort felbedömningar, bland annat när det gäller barngrupper och hur många äldre som kommer att finnas i en viss stadsdel. Det kanske finns ett annat företag på marknaden som har en alternativ metod som är bättre. Varför ska vi inte låta skattebetalarna ha tillgång till dessa alternativa metoder? Varför ska vi vara låsta vid en kommunal leverantör? Det förstår jag inte.

Till syvende och sist ser jag egentligen inga praktiska argument mot denna privatisering. Det verkar bara vara ett ideologiskt motstånd som finns på oppositionens sida. På majoritetens sida är det ett praktiskt beslut som leder till effektivare kommunal byråkrati, och det är bättre för skattebetalarna.

Anförande nr 78

A n n M a r i E n g e l (V): Daniel! Du kom med det första sakargumentet i debatten för en försäljning. Det är att USK brukar göra felbedömningar. Du sade i alla fall att det har hänt att de har gjort det. Det är inte en bedömning som finns i ärendet. Det är inte en bedömning som finns i stadens årsrapporter. Tvärtom berömmar man företaget.

Vi får ingen garanti för att detta ska fungera framöver. Du säger att det är bäst för skattebetalarna. Efter 2013 ska detta upphandlas, och då kan det kosta precis hur mycket som helst för skattebetalarna. Då har vi bara ett företag som har denna kompetens, och USK:s personal har flyttat dit. De har dessutom tillgång till all statistik.

Det finns väl ingen som har sagt att det inte ska kosta något. Jag förstår inte varför du säger det. Det kostar ju i dag! Det kostar även om staden äger det, men det konstiga är att du inte bryr dig om vad det kommer att kosta staden i framtiden. Vi har också frågorna om offentlighetsprincip, meddelarfrihet och så vidare som du inte har garanterat.

Problemet är inte att ni för en ideologisk politik. Det ska självfallet ett parti göra. Problemet är att ni är förblindade av er ideologi, så ni ser inte fakta.

Anförande nr 79

D a n i e l S o m o s (M): I den analys som har gjorts av USK finns det över ett dussin konkurrenter som nämns som har kompetens på området. Generellt sett brukar det på en marknad med ett dussintal konkurrenter inte bli så att priset skenar i väg. Med din argumentationslinje skulle man kunna ta in allting i kommunal regi. Det går ju inte att veta vad skolmaten och så vidare kommer att kosta i framtiden. Det är så en fri marknad funkar. Det vill vi stå för, och jag vet inte riktigt vilken sorts marknad du står för.

Anförande nr 80

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Det Daniel var inne på var att kommunen betalar för verksamheten. Det är självklart att när förvaltningar och andra vill ha uppgifter från USK betalar vi för de uppgifter som samlas in och som vi sedermera använder för politiskt klokt fattade beslut.

Då har man två alternativ. Antingen går USK med 6 miljoner i vinst, och man kan återinvestera dessa 6 miljoner i staden, eller så går vinsten till aktieutdelning och delas ut till riskkapitalister som har satsat i bolaget. Det är det mindre kloka alternativet. Det är bara att välja. Mitt val är självklart. Jag vill att skattebetalarnas skattemedel återinvesteras för nyttigheter i staden.

Anförande nr 81

D a n i e l S o m o s (M): Den vinst som USK har kommer i huvudsak, nästan till hundra procent, från kommunala uppdrag. Det går inte att säga vilka marginaler verksamheten kommer att ha på den privata marknaden. Men vinst leder till att man förbättrar sin verksamhet. Om man har tolv olika aktörer – det är så många som har identifierats på denna marknad – driver vinstintresset dem så att de kommer att leverera bättre statistik, och kommunen kommer att få tillgång till bättre utförare. Det är den politik vi står för. Om man inte har ett vinstkrav kan kostnaderna dra i väg hur mycket som helst, vilket man ofta ser i helt kommunala verksamheter.

Anförande nr 82

Borgarrådet B o l u n d (MP): Jag redogjorde lite grann för Miljöpartiets ideologiska ställningstagande när det gäller privat och offentligt i mitt anförande. Men jag kan upprepa det om Daniel Somos inte hörde det.

Vi har inget ideologiskt emot att man säljer bolag. Vi säger inte att det alltid är bäst att det offentliga äger bolag. Vi tycker att man ska avgöra det från fall till fall. I de fall där det finns inslag av infrastruktur som vi inte tror kan ersättas av någon annan, privat aktör tycker vi att det är dumt att sälja ut bolagen. Då gör man sig beroende av *en* aktör på marknaden. Det finns många exempel där Miljöpartiet har öppnat för försäljningar på statlig nivå. Till exempel har vi öppnat för att sälja bolag för tjänster som vi inte anser bara kan utföras i offentlig regi. Även här i staden har vi sagt att det

finns bolag som man kan sälja där majoriteten tyvärr inte har varit intresserad. När det gäller Stockholm Parkering, till exempel, har vi sagt att just försörjandet av bilar med parkeringsfickor kanske inte är en stadens kärnverksamheter. Det kan privata bolag göra lika väl.

I det här fallet är det ganska uppenbart när man läser underlaget att det enda skäl som finns för att sälja från majoritetens sida är att man inte vill äga bolaget. Det är det som står i budgeten, till exempel.

Det går att upphandla även om man äger statistikkontor. Det går att upphandla tjänster även från andra bolag. Det finns ingen omöjlighet i det, som Daniel Somos påstår.

Anförande nr 83

D a n i e l S o m o s (M): Nu tog du min retoriska poäng om att Miljöpartiet var emot en försäljning av parkeringshuset med samma argument som vi framför här.

I och med att det finns så många aktörer på denna marknad – det fanns även två budgivare till när det gäller USK – tror jag inte att det kommer att vara något problem att finna aktörer som kan vara med och producera statistiken. Det är inte bara USK som har den kompetensen. Som vi har sagt tidigare har Stadsarkivet och SLK plockat ut alla historiska data. När man beställer en statistisk utredning äger man oftast hela resultatet och rådatan. Den tillhör fortfarande staden, och den kan levereras in till en ny aktör om man vill beställa tjänsten från denna.

Anförande nr 84

K a r i n R å g s j ö (V): Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag tillhör dem som har upphandlat USK utifrån en annan aktör. Jag har jobbat med USK från Socialdepartementets sida i sju år. USK:s kompetens och analytiska förmåga är unik i jämförelse med många andra undersökningsföretag som jag har arbetat med under genom åren. Och det är ett otal, kan jag säga från början.

Det är synd att Stockholms stad frångår sig den guldklimp vi har suttit på. Detta är en rent ideologisk försäljning. Ut flyger nu denna kompetens till privata aktörer. Vi vet faktiskt inte vilken privat aktör det är. Kanske Attendo öppnar en liten filial, vem vet? Vi frångår oss kompetensen, och vem tar ansvaret för det efter 2013? Det finns ingen garanti för att vi ska kunna följa arbetslösheten eller försörjningsstödet i tidsserier. Vi kommer att få betala mycket, mycket mer än vad vi gör nu – det lovar jag.

Folk ska få köpa statistik, säger ni. Det är tydligen rätt. De politiska partierna ska också få göra det, som på en marknad. Så ser er värld ut. Hur ska de nya entreprenörerna kunna följa försörjningsstödet? Finns det en plan för det efter 2013 när USK inte har access till det längre? Har ni funderat på det?

Att bolagisera USK var ett misstag från början. Nu säljer ni ut det på marknaden. Vi har sett denna typ av utförsäljningar tidigare när det gäller andra bolag. Jag känner dess värre på mig att detta blir Boulton nummer två, som vi kommer att sitta och

diskutera om två år, 2013, när vi funderar på vad vi ska göra med möjligheterna att följa statistiken.

Kommer medborgarna att ha tillgång till statistiken? Är det en underordnad fråga för er? Eller ska de få köpa den? Vi behöver ett utrednings- och statistikkontor som kan ge access till känsligt material och där invånarna i staden också kan få titta i materialet. Men det verkar inte riktigt vara er grej, utan det är hellre lite cash i privata fickor.

Bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 85

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Fru ordförande! Jag tror att det är lätt att glömma bort i debatten vad det är som är relevant. Det är att staden har tillgång till bra beslutsunderlag. Jag tycker att det är tråkigt från Vänsterpartiet och från oppositionens sida i övrigt att man insinuerar att staden nu kommer att få tillgång till sämre beslutsunderlag. Det framgår inte minst av svaren i ärendet.

Det är ett påstående som är helt taget ur luften. Vi har ett bolag som har varit i bolagsform sedan 2008 och som är konkurrensmässigt. Jag tycker att man tvärtom kan hävda att USK nu kommer att få tillgång till en större arsenal möjligheter hos Sweco. De kommer att kunna stärka sina lösningar ytterligare genom att dra nytta av Swecos kompetens och den erfarenhet som finns där.

Jag tycker att oppositionen blir svaret skyldig. Varför ska vi som politiker sitta här och fatta beslut om att äga ett bolag som producerar en typ av tjänster som lika gärna kan skötas minst lika bra – och säkert många gånger bättre – av någon annan?

Anförande nr 86

K a r i n R å g s j ö (V): Det här är Sveriges största stad. Vi äger ett företag som gör att vi kan följa tidsserier. Efter 2013 finns det inte något sådant avtal.

Det finns ingen tydlig plan för hur vi ska kunna plocka fram siffrorna. Jag lovar dig att när vi sitter i den här salen 2013 kommer vi att ha problem. Det är oerhört väsentligt att man varje månad kan följa arbetslösheten och försörjningsstödet. Andra nämnder tittar på de frågor som är relevanta för dem. Ska vi upphandla detta från andra varje gång, menar du? Eller hur har ni tänkt er det hela? Vad är svaren?

Anförande nr 87

E m i l i a B j u g g r e n (S): Det har framkommit ganska tydligt i debatten att det finns två delar i detta beslut som är otroligt problematiska. Den första delen är den oansvariga hanteringen av stockholmarnas pengar. Som Karin Wanngård påpekade är det ekonomiskt bakvänt att sälja en väl fungerande verksamhet som i dag ger pengar tillbaka till kommunen till ett pris som med tanke på den vinst bolaget gör uppenbarligen inte är särskilt högt. Det om något måste väl vara A-kursen i ekonomi, precis som drömmen om den perfekta fria marknaden också bara finns i A-kursen i ekonomi.

Den andra delen är betydelsen av att ha statistiken tillgänglig och att vara säker på att kunna hämta in all statistik som vi behöver. Det är enkelt; det är precis som när vi själva fattar privata beslut om att köpa bostäder och om vilken barnomsorg eller äldreomsorg vi ska välja. Då vill man ha ordentliga fakta om vilka effekter beslutet kommer att få. På precis samma sätt, fast det berör så otroligt många fler, är det med den politik som vi fattar beslut om. Då är det otroligt viktigt att det finns en oberoende statistik och att man alltid har råd att ta in alla fakta.

Det finns otaliga exempel på konstiga bevisningar som man kan göra med statistik om man bara tittar på en del av den. Vi vet till exempel att man har bevisat att stora fötter innebär högre IQ. Om man inte har korrelerat detta med åldern på människor med stora fötter kan man få exakt sådana snedvisande bevisbilder. Om man skapar sig ett system som gör att statistiken bara är en stor utgiftspost och inte en tillgång är risken stor att man får en skev bild av verkligheten.

Bifall till Socialdemokraternas reservation!

Anförande nr 87.1

D a n i e l S o m o s (M): Än en gång verkar ni vilja hoppa på värderingen. Jag har tagit A-kursen i ekonomi, och även B-kursen och några andra kurser. Såsom värderingen är gjord av bolaget ska man tänka på att de 9 miljoner som har levererats i vinst till nästan hundra procent kommer från Stockholms stad. Det är inte helt säkert att företaget kommer att vinna upphandlingarna igen år 2013. Därför kan man inte bara ta dessa 9 miljoner och diskontera dem.

Företaget hade för övrigt 2009 en vinst på endast 3 miljoner. Den är alltså ganska volatil. Gissningsvis behöver man ta dessa 9 miljoner och säga att det är en sannolikhet på 40–50 procent att bolaget inte kommer att vinna samtliga kontrakt som det nu har med Stockholms stad. Därför måste man tillskriva bolaget en lägre värdering. Den värdering som har gjorts hamnar kring 11 miljoner. Det är således ett ganska högt pris som staden får nu.

Anförande nr 88

E m i l i a B j u g g r e n (S): Jag lyssnade faktiskt första gången. Jag får väl helt enkelt upprepa det som Karin sade: Självfallet kommer det mesta av pengarna från staden. Men då är det bättre att de pengar som inte behövs till att producera statistiken går tillbaka till staden och kan användas av alla stockholmare till vår gemensamma verksamhet i stället för att gå ut till enskildas fickor.

Anförande nr 89

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Jag tycker att det är lite märkligt att oppositionen nu på något sätt försöker insinuera att Alliansen medvetet gör en dålig affär för Stockholms stad trots att vi visar att vi gör en bra affär. Jag tackar för den spontana applåd jag just fick!

Ni pekar ut ett år och säger: Här gjorde vi en vinst med 6,4 miljoner kronor. Sedan tar ni det som en garanti för att det kommer att fortsätta år efter år. Det finns inga

företag som fungerar på det sättet. Man kan inte rycka ut ett år och säga: Här gjorde vi så mycket i vinst. Då tar vi det som ett argument för exakt vilken värdering vi gör! Det är oseriöst att agera på det sättet.

Det ni säger om statistik visar återigen en skepticism mot det privata företagandet. Om det är i kommunalt ägo fungerar tydligen allt i rosenrött skimmer. Men om vi låter privata aktörer ta över statistiken kommer det att bli stora fötter och intelligens, eller vad ni nu sade. Det är att misstänkliggöra privata statistikföretag, och också detta är oseriöst.

Anförande nr 90

E m i l i a B j u g g r e n (S): Jag måste bara säga att i det här fallet är det inte de privata företagen som jag är skeptisk mot. Det jag är skeptisk mot är majoriteten i Stadshuset och att den statistik som verkligen kommer att beställas är all relevant statistik.

Anförande nr 91

B j ö r n L j u n g (FP): Fru ordförande, ledamöter och åhörare! Vet ni A-kursen i nationalekonomi också innehåller ett avsnitt som heter marxistisk teori? Möjligen är det detta som ni har läst lite för mycket av och stirrat er blinda på när det gäller er ekonomiska bedömning och analys av detta ärende.

Låt mig ta ett exempel på privata företag som är välrenommerade i liknande, närliggande områden. Det finns ett forskningsinstitut som heter Kairos Future, som de flesta känner till. Det anlitas av både privata företag, organisationer och myndigheter. Men likafullt är det ett privat företag som är mycket välrenommerat. Jag vet att det till exempel finns en del som tidigare har varit verksamma här i fullmäktige som arbetar där och som kanske inte alls håller på samma allians som jag.

Om vi går över till själva försäljningen av företaget vill jag säga att man kan göra en värdering på himla många olika sätt. Men man brukar ändå träffa hyggligt rätt. Om man sedan får nästan dubbelt så mycket brukar man vara ganska glad och tycka att det är en god affär. Egentligen är det så att stadens kassakista får 22 miljoner utan att vi behöver göra så himla mycket. Kostnaden för statistiken har vi ändå; den kommer vi att ha i fortsättningen också. Men vi får i alla fall 22 miljoner. Det tycker jag att man ska ha respekt för och vara ödmjuk inför.

Man kan undra lite grann ytterligare om det här med ideologin. Som borgarrådet Nordin mycket riktigt säger försöker vi styra staden för invånarnas och egentligen också för svenskarnas bästa. I nästa ärende köper vi fastigheter för 880 miljoner. Vi lägger ut 8 eller 9 miljarder på Slussen. Jag förstår inte riktigt var de ideologiska skygglapparna är här.

Man kan också fundera på en annan sak när det gäller hur ni har det med ideologin och bolag och så vidare. Ni tycker ju inte att konkurrensen är tillräcklig i byggbranschen. Det kan man ha många uppfattningar om. Ni har tyckt tidigare att det vore jättebra om man etablerade ett kommunalt byggbolag också. Då skulle det bli himla bra, menar ni. Dess värre tror jag att A-kursen i nationalekonomi, avsnittet

marxistisk teori, är det som har övertygat er. Det är det som har gjort att ni har kommit till den slutsats som ni har gjort i ärendet.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 91.1

A n n M a r i E n g e l (V): Jag lovar att inte diskutera marxistisk teori. Det kan jag göra vid något annat tillfälle, Björn – i ABF-huset eller så. Men det var inte det som var vår utgångspunkt i ärendet, utan det var stockholmarnas behov av tillförlitlig statistik.

Jämförelsen med byggbolag är intressant. Där är det några stora monopolföretag som sätter priserna 30 procent för högt. Då vore det bra om några små kunde få vara med och konkurrera och om man skulle ha ett kommunalt bolag som alternativ.

Den fråga som jag ställde och som jag inte tyckte att jag fick svar på är: Vad händer egentligen efter 2013? Det avtal som man gör nu sträcker sig bara fram till 2013. Jag har läst igenom det. Man försöker garantera sig vissa saker – längder i serier, prisbilder och så vidare. Men efter 2013 verkar det helt fritt. Då vet jag inte vart det tar vägen med offentlighetsprincipen, tillgång till hantlangare, stockholmarnas insyn och priset. Om man samlar kompetensen på ett ställe och flyttar över USK:s duktiga personal dit och detta företag sedan är det enda som man kan upphandla av hamnar man i ett läge där man inte har så mycket att säga till om när det gäller priset. Vad har ni tänkt ska hända efter 2013?

Anförande nr 92

B j ö r n L j u n g (FP): Fru ordförande, åhörare och ledamöter! Det finns ytterligare en intressant aspekt på detta när vi talar om framtiden. Vi i Folkpartiet dristade oss till att formulera oss i vårt program 2010–2014 och framåt så att vi borde göra precis tvärt emot det som ni vill. Vi borde nämligen öppna mycket mer av de källor som finns för att kunna skapa ytterligare möjligheter till smarta småföretag som kan jobba med olika statistiksammanställningar och annat.

Man skulle också kunna kalla det för en grön företagsamhet där småföretag kan arbeta. Vi hindrar faktiskt detta nu i både staden och i annan offentlig förvaltning. Därför finns det möjligheter när vi gör en sådan här sak att det också är nya företag som startar. Det är inte bara de gamla som finns – Sifo, SOM-institutet, Skop och allt vad de heter. Det handlar också om andra. Vi ser framåt.

Anförande nr 93

A b e b e H a i l u (S): Fru ordförande, kommunfullmäktige! Björn Ljung tillhör Folkpartiet. Han är glad att staden säljer USK för 22 miljoner kronor. Nu kommer företaget Sweco att tjäna 30 kronor eller mer – för de höjer kanske priset – för varje 100 kronor som de satsar. Det finns inget företag någonstans i världen som får 30 kronor i vinst för varje 100 kronor. Det finns inte i Sverige och inte i världen. Detta är precis vad ni gör nu.

USK har gått med 60 miljoner kronor i vinst i år. Ändå säljer ni det för 22 miljoner. Hur är det med matematiken? Du ser det som att 22 miljoner kronor ska gå till stadens kassa. Vi förlorar en massa data också.

Ordförande! När det gäller Thatcher och Reagan är detta precis vad som händer i Amerika. Det gick åt helvete för att ingen tar ansvar för landet. Det är samma sak i England; det gick åt helvete för att ingen tar ansvar. Allting blir privatiserat – allt!

Anförande nr 94

B j ö r n L j u n g (FP): Fru ordförande, åhörare och Abebe Hailu! Jag förstår inte riktigt vad du menar. Allting går åt pipsvängen i England och USA, säger du. Det är två välfungerande demokratier med stor välfärd, och det är länder som många av oss ofta åker till och besöker. De kommer också hit och besöker oss. Det där hängde jag inte riktigt med på.

När det gäller analysen av vinster och hur företag fungerar är det återigen så att den här vinsten har vi hittat på själva. Vi kunde lika gärna säga att det var 12 miljoner i vinst. Vi bestämmer ju själva vilka kostnader och intäkter som USK ska ha. Detta är helt och hållet ett kommunalt bolag, och vi gör precis som vi vill med priser och kostnader. Det funkar inte som du säger. Det är först när ett företag öppnar sig och fungerar på en marknad som man kan se om det har gått med vinst eller ej. Det var därför man kunde säga så här under många år i icke-demokratiska länder: Titta vilka företag vi har och vilken vinst de gör! De är mycket bättre än i andra delar av världen! Det är inte sant.

Anförande nr 95

B e n g t S a n d b e r g (S): Ordförande, fullmäktige! Det är lite fräckt av majoriteten att tycka att vi ska stå till svars för en försäljning som vi säger nej till. Vi ska tydligen motivera varför vi inte vill sälja. Men ni ska inte argumentera för varför ni ska sälja förutom att, som ni säger i början av ärendet, enligt stadens budget ska all verksamhet som inte är myndighetsutövning och strategiska ledningsfunktioner upphandlas i konkurrens. Den försäljningspolicy och den privatiseringspolicy ni har är att allt ska säljas och allt ska privatiseras.

Sedan ifrågasätter ni vad vi säger och anklagar oss för att vara politiska dogmatiker. Det är en märklig argumentering. Stå för den politik ni har!

Ni hävdar relevans. Det är inte så konstigt. Ni kanske har blivit visa av den lärdom ni har dragit. Jag kan bara säga Fituna och hundra andra fastighetsaffärer. När det gällde Boulton var argumentationen precis densamma: att vi är marxister på den här sidan som inte klarar något annat än planekonomi medan ni är de frihetsälskande personerna, som gör allt i valfrihetens namn. Det stämmer inte. Varje försäljning ska stå för sig. Det säger vi också.

Låt mig fråga: Vad är det för strategiskt värde i att inte äga utredningsföretaget? På vilket sätt utvecklar det staden att inte äga? Vad har detta icke-ägande för värde för staden? På vilket sätt gagnar det staden och medborgarna att inte äga? Ni säljer allt som kan säljas och privatiserar allt som kan privatiseras. På vilket sätt gagnar det oss

som stadens invånare och som stad mer än genom att det blir kortsiktiga vinster? Det kan ju vilken grundskoleelev som helst med femmans matematik räkna ut. Det behöver man inte gå på högskola för.

Anförande nr 96

Å k e A s k e n s t e n (MP): Ordförande, fullmäktige! Tidigare i dag diskuterade vi Boulton här. Jag kom att tänka på att dessa ärenden är lite släkt med varandra. Det blir väl å andra sidan lite grann som att jämföra citroner med rönnbär eller något sådant, så jag tänker inte föra det resonemanget. Men det verkar faktiskt som om ni i Alliansen är ganska dåliga på att göra affärer. Det är tråkigt och oroväckande.

Jag ska ta ett gammalt talesätt: statistik, lögn och förbannad dikt. Det ligger en del i det. Statistik är en skör produkt som kan tas fram på ett sätt och användas på ett annat sätt som det passar. Här finns alltså ett behov av objektivitet. Jag tror att en kommunal verksamhet är den bästa garantin för en sådan objektivitet.

Det har sagts från allianssidan att vi här på den andra sidan inte har haft några sakargument. Men jag tycker att det har framförts flera stycken sådana här. Ekonomin är ett gott sakargument, och ekonomin är dålig i den här affären. Företaget tjänar in dessa pengar snabbt. Detta kan vara en dålig affär också på längre sikt för Stockholms stad och för skattebetalarna, som både ni och vi så gärna pratar om. Det kan bli mycket dyrare att köpa statistiken utifrån, kanske från ett annat USK eller ett USK som är i andras ägo. Sweco är ju ett jätteföretag som vill tjäna pengar.

Jag skulle vilja höra om ni från allianssidan, som är så intresserade av konkurrens, kan ge tre exempel på konkurrenter som kan ställa upp och verkligen konkurrera med det företag som ni nu håller på att sälja. Ge oss tre exempel, tack!

Anförande nr 97

T e r e s L i n d b e r g (S): Ordförande, fullmäktige! För tre och ett halvt år sedan stod jag i den här talarstolen när vi behandlade bolagiseringen av utrednings- och statistikkontoret och försökte få svar på frågan om motivet för bolagiseringen. Vi fick inget svar även om vi socialdemokrater uttryckte en oro över att bolagiseringen var en förberedelse för avknoppning. Det tog tre och ett halvt år att få en svar på den frågan. Det var klart att det var detta det handlade om.

Här står finansborgarrådet och säger inledningsvis att USK:s verksamhet inte är någon form av strategisk verksamhet. Det är ju precis vad det är! Det är själva grunden i det vi gör i den här salen. Det är det som är grunden till den budget som görs och de beslut som fattas här. Det är grunden till hela samhällsplaneringen.

Fortsättningsvis jämför finansborgarrådet Stockholms kommun med andra kommuner. Det finns ingen kommun som kan jämföras med Sveriges huvudstad. Stockholm är i särklass den största kommunen i landet. Göteborg är i jämförelse ganska litet.

Men det kanske också är på detta sätt som majoriteten ser på planeringen. Det kanske är just därför vi står med en för låg bostadsbyggnation och en bostadsbrist där stockholmarna och inflyttade inte har någonstans att bo. Det kanske beror på att ni

inte ser seriöst på den kunskap som USK levererar. Det kanske är därför föräldrarna inte lyckas få förskoleplats till sina barn utan får vänta i köer. Det kanske är just därför barnen inte få plats i den skola där de vill gå och i den skola som ligger närmast. Det kanske är därför ens gamla mamma inte får plats på det äldreboende som ligger i närheten av där hon har bott i hela sitt liv.

Det handlar om synen på kunskap. Dessutom handlar det om ekonomi och om demokrati. Jag skulle tro att med allra största sannolikhet kommer vi stockholmare, alltså du och jag och alla andra som bor i den här staden, att ha betalat priset för den försäljning som sker här och nu. Precis så är det med många – de allra flesta – av de försäljningar som den här majoriteten gör. Vi får betala priset flerfaldigat, om och om igen. När beslutet är fattat har vi inte längre någon möjlighet att styra över kostnaderna för de fundamentalt viktiga underlag som vi behöver för att kunna fatta bra och seriösa beslut.

Jag yrkar bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 98

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Fru ordförande! Jag sitter och lyssnar på debatten med stigande förvåning och tycker att den är fruktansvärt intressant. Nu hör jag Teres Lindberg på fullt allvar säga att kommunala tjänstemän som jobbar på vårt utrednings- och statistikkontor är den yppersta garanten för demokratin i Stockholm och att om de personerna hade fått lön från ett privat bolag skulle demokratin i Sverige vara hotad. Är detta vad du menar? I så fall är det Gud bevara mig den dag någonting allvarligt händer i den här staden!

Anförande nr 99

T e r e s L i n d b e r g (S): Fru ordförande! Jag ber å det ödmjukaste om ursäkt. Det var bland det dummaste jag hört. Jag undrar om Madeleine Sjöstedt över huvud taget hörde vad jag sade. Det var inte det jag sade. USK:s tjänstemän är oerhört kompetenta, men det handlar inte om det. Det handlar om de kunskaper som levereras till staden som organisation, till stadens politiker, så att vi ska kunna fatta bra beslut på bra underlag. Ni betraktar den kunskapen som något som vem som helst kan ha.

Det handlar om kontinuitet, det handlar om seriositet. Det är bara så vi kan fatta bra beslut, och ni bryr er inte om det över huvud taget.

§ 17 Fortsatt projektering av Samverkanscentral och kontor inom Kristinebergs slott 11 m. fl.

Förslag från fastighetsnämnden

Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 4 april 2011 (utl. 2011:71)

Anförande nr 99.1

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Jag påminner om det jag sade förra gången ärendet var uppe, att det här är ett bra ärende eftersom det innebär att vi i krissituationer kommer att ha en snabbare reaktion och närmare mellan de krisbehandlande myndigheter som finns i staden. Det har visat sig vid våra krisövningar att detta är nödvändigt. De olika myndigheterna har funnit ett behov av att faktiskt vara nära varandra. Det är väldigt glädjande att man kan göra det.

Vi har tittat på återremissen, som handlade om bara Kungsholmens brandstation och vad det innebär att den eventuellt får flytta på sig. Det finns en genomgång av detta som ger vid handen att Kungsholmen har sex brandstationer därifrån man kan rycka ut inom loppet av tio minuter. Brandstyrkan kommer fortfarande att eventuellt finnas kvar på Kungsholmen. Jag vill påminna om att det bor människor även i Bromma.

Jag yrkar därmed bifall till förslaget.

Anförande nr 99.2

K a r i n R å g s j ö (V): Ordförande, ledamöter! Vi är inte riktigt med på samma tåg som ni andra. Vi har tittat på helheten i förslaget, och vi tycker att förslaget är ganska trist underbyggt. Vi har också vägt in Stockholms brandförsvar som omfattar hela Stockholms län och som ligger back 21 miljoner redan. Det tycker vi är ett problem. 21 miljoner back för ett brandförsvar som ska säkra människors liv låter lite skakigt. Det ska man komma ihåg i det här ärendet, tycker jag.

Vi tycker inte att det här kanske är världens bästa idé, vi är osäkra på det. Vi hade gärna sett ett bättre underlag för att samlokalisera samtliga resurser till ett ställe. Det låter logiskt och bra, men vi hade som sagt gärna sett fler analyser i ärendet.

Det finns en storskalighet som kan vara ekonomisk, men hur det blir ur säkerhetssynpunkt på lång och på kort sikt hade vi velat se fler skrivningar om.

Vi anser alltså att det saknas bärande material i ärendet om helheten, för hela Stockholms stad och dess brandförsvar. Just därför yrkar vi på återremiss. Är det strategiskt klokt ur säkerhetssynpunkt att samla hela stadens säkerhetsfunktioner i den byggnad också i beaktande av Stockholms brandförsvars mycket trista ekonomiska läge?

Anförande nr 100

K a r i n H a n q v i s t (S): Ordförande, fullmäktige! Som borgarrådet sade var anledningen till återremissen att vi ville ha mer av analys av hur utryckningstiderna påverkas vid en flytt av Kungsholms brandstation. Vi vet att det finns utredningar

som har tittat på detta. Men vad får vi för svar på återremissen? Jo, att man inte bara ska titta på en brandstations geografiska placering för att se hur man kan visa på närheten för stadens invånare. Det är ett mycket märkligt svar, tycker jag. Det spelar alltså ingen roll var en brandstation egentligen ligger – så kan man tolka det.

Varför har vi i återremissen inte fått svar på hur utryckningstiderna påverkas av en flytt till Lindhagensgatan och om Kungsholmens brandstation är kvar? Det står i ärendet att en analys av detta ska göras innan man beslutar. Det har inte skett, menar vi.

Vi vill ändå understryka att vi är positiva till den här samverkanscentralen. Det är inte det som det handlar om. Det är naturligtvis stora fördelar med att samla så viktiga samhällsfunktioner där man kan få fördelar när det gäller effektivitet och annat. Det har inte minst Samö 2007 visat. Det här fungerade inte därför att det var utspritt i länet och så vidare. Här kan vi nu en mer rationell och effektiv placering.

Det är alltså inte det som ärendet handlar om. Vi är positiva till ärendet. Men vi tycker att det var ganska onödigt att skruva upp medborgarna, inte minst Kungsholmsborna, med att det här skulle påverka utryckningstiderna. Det har vi inte fått något korrekt svar på i ärendet – inget rättvisande och bra svar, tycker vi.

Vi vill därför villkora förslaget med att man ser över Johannes brandstation. Det blir i och för sig en fråga för Storstockholms brandförsvaret. Men om Johannes kan få en bättre utrustning, kanske byggs om så att man kan få en släckenhets och en dygnet runt styrka som är något större tycker vi att man har kommit en bit på vägen när det gäller säkerheten för innerstadsborna.

Slutligen: Sex brandstationer, säger man. Jag undrar vilka man räknar in då? Är det Vällingby också, eller är det någon från söderort som ska nå innerstaden? Jag är mycket tveksam. Vi har fyra stationer inne i staden. Det handlar alltså om utryckning inom tio minuter. Men när det gäller Kungsholmens brandstation handlar det kanske om tre fyra fem minuter. Det är snabbare på plats inom det geografiska området, och det tycker jag att ni inte har vägt in i ärendet.

Jag yrkar bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 101

Borgarrådet R u d i n (S): Ordförande, fullmäktigeledamöter, åhörare! Brandstationen som vi lyfte fram förra gången, Kungsholmens brandstation, och där vi ansåg inte var tillräckligt utrett om det kommer att påverka brandsäkerheten i innerstadens fastigheter eller inte har under remisstiden belysts. Jag har haft bra samtal med Joakim Larsson i frågan, och jag har också talat med brandmän i olika konstellationer om hur det ser ut. Det känns bra att ha gjort det. Det tycks som att den lösning som nu ligger framför oss runt hörnet är att bygga ut Johannes brandstation och i så fall omvandla den så att den får den utrustning den behöver för att kunna göra ett fullgott jobb i innerstaden.

Det är inte vår församling, kommunfullmäktige, som tar det beslutet utan det är Storstockholms brandförsvaret där Joakim är ordförande, så jag har god anledning att tro att det kommer att bli på det sättet. Det var en fråga som var viktig att lösa.

Jag vill säga att jag vid samtal med flera brandmän fått klart för mig att det här är en fullgod lösning. Är det så att man på Johannes brandstation får en modern utrustning, en släckenhets och en höjdenhet och har en dygnet runt bemanning kan den på den punkten klara av att sköta innerstadens brandskydd. Då blir de nya räddningscentralerna en förstärkning. Det kan bli en bra lösning.

Men varför är det här en angelägen fråga? Ja, helt enkelt av det skälet att innerstadens fastigheter är så konstruerade och är så gamla att de har en helt annan brandsäkerhet och har ett annat behov av brandsäkerhet än vad moderna fastigheter har. Det är lite slarvigt att säga som Madeleine, att även Brommaborna behöver brandsäkerhet. Det är självklart. Men det vi talar om i dag är de fastigheter som finns i innerstaden och där det finns risk att stora värden förloras under en väldigt kort tid om man inte når dem snabbt med släckenheter.

Jag tror att det här kan bli en bra lösning, och därför villkorar vi beslutet på det här sättet. Vi har goda förhoppningar om att det kan komma att så ske.

Sedan är en fråga som vi får återkomma till längre fram, och det är vad som händer med Kungsholms brandstation som byggnad. I undertexterna anar man sig till att den kommer att säljas. Det hör väl till saken som en delikatess att känna till att Kungsholmens brandstation en gång i tiden skänktes till staden från Försäkringsbolaget och Brandskyddsbolaget därför att man ville öka brandsäkerheten i innerstadens fastigheter. Vi har ett historiskt ansvar att se till när vi nu gör om placeringen och funktionen att vi säkrar innerstadens mycket känsliga miljö och får en fullgod brandsäkerhet.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag.

Anförande nr 101.1

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Det här är ett viktigt ärende om Samverkanscentral. Det är väldigt bra att fullmäktige har en så bred uppslutning kring det viktiga, nämligen att vi samordnar en rad olika ledningsfunktioner och att vi får en samordning i händelse av kris. Detta är ett mycket viktigt sätt att kunna få optimal hantering. Det såg vi under samövningen.

Till Vänsterpartiet vill jag ändå säga att allt pekar på att den här typen av samlokalisering löser betydligt mer än vad man ser för risk med en samlokalisering. Man löser det vardagliga betydligt snabbare. Man skapar tydlighet för stadens och länets invånare på detta sätt som är betydligt större än den potentiella hotbild som målas upp.

Det här var den erfarenhet man gjorde efter 9/11 och de händelserna i USA i anslutning till diverse byggnader. Det var inte att man skulle utlokalisera. Det var mer samordning som gällde. Man diskuterar på samma sätt i hela världen. Det är viktigt att man tänker på det när man ska fatta beslut.

Frågan har kommit att handla mycket om återremissen och flytten av Kungsholmens brandstation. Stadens brandförsvaret, som är en del av tio kommuners gemensamma brandförsvaret, har att säkra tryggheten i hela Stockholm, i hela den del av staden som vi befinner oss i inklusive regionen. Man samverkar med de andra kommunerna, med de andra förbunden och hjälper varandra där det behövs. Just Kungsholmens brandstation täcker ett område som övriga sex stationer som har nämnts i ärendet och som vi har talat om i stort sett också täcker. Men de ligger inte alla i innerstaden, de lappar över varandra och hjälper varandra där det behövs.

Man når området Kungsholmen inom tio minuter från flera stationer. Den som ligger närmast larmas ut först. Men som sagt hjälper man varandra, och på så sätt kan man hantera bränder, även av större slag. Vi såg för övrigt en modern byggnad som brann för ett par veckor sedan i anslutning till KTH men där man inte lyckades släcka branden när det väl började brinna. Det gick lång tid innan man lyckades hantera det. Då hjälper man varandra från stora delar av brandförsvaret. Det är genom den samverkan som vi tror att vi ännu bättre kan säkra tryggheten för stockholmarna och hela regionens invånare.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 101.2

Karin Rågsjö (V): Fru ordförande! Det här är ett mycket viktigt ärende. Det handlar om att bygga upp en räddningscentral som ska rädda människor vid svåra olyckor. Det måste då finnas ett underlag som är transparent och som är väldigt tydligt. Jag tycker faktiskt att det fattas i det här ärendet. Det står väldigt mycket om genomförandet och själva praktikaliteterna, men det står väldigt lite om det tekniska runt omkring, om tidsaspekterna, hur lång tid uttryckningar kan ta och så vidare.

Det tycker vi är tråkigt. Det ska inte vara så att vi alla ska behöva ringa sex brandstationer och ställa olika frågor. Det kan bli ganska tramsigt för dem.

Vi vill som sagt återremittera ärendet, men vi förstår att vi kommer att bli överkörda av en bastant samling. Men vi kommer ändå att vidhålla att man skulle ha mer koll.

Anförande nr 102

Borgarrådet Larsson (M): Det är viktigt att Vänsterpartiet och Karin Rågsjö tänker på att det är väldigt många aktörer med i spelet kring Samverkanscentral. Det är inte bara brandförsvaret, utan det är betydligt fler aktörer som just genom samverkan kan nå mer trygghet i staden. Det som du utgår från nu är att varje aktör nu i praktiken skulle presentera varje detalj inför byggandet av stationen, och det går inte. Om du koncentrerar dig på just brandförsvaret och in på hur man från brandförsvarets sida ser fördelarna med samverkan och ledning av räddningsinsatserna kan du få förklaring från brandförsvaret. Går du till SL och diskuterar trafikledning kan du få en helt annan förklaring varför det är viktigt för dem att vara med i en gemensam samverkanscentral, SOS Alarm likaså. Fördelen med att samordna det med regionerna och få fler aktörer som faktiskt finns i samma byggnad är större än nackdelarna.

Anförande nr 103

Å s a J e r n b e r g (MP): Jag skulle vilja börja med att säga att vi ser en rad fördelar med att inrätta en gemensam sambandscentral, inte minst utveckling av metoder, samordningsvinster och kunskapsspridning mellan de olika aktörer som ska finnas i den samlokaliserade centralen. Det känns positivt.

Det är bra att förvaltningen redogör för konsekvenserna av att Kungsholmens brandstation flyttas. Genom mätning av körtider vet vi nu att det inte kommer att vara någon större skillnad i och med flytten av brandstationen. Jag tycker att det är bra att vi fick svar på det. Jag skulle samtidigt vilja påpeka att det här med uttryckningstider är någonting som man kontinuerligt måste se över så att vi alltid kan säkerställa korta uttryckningstider. Man kan aldrig slå sig till ro på den punkten.

Sedan skulle jag vilja lyfta två punkter där jag tycker att vi ska vara lite vaksamma. Den ena rör luftkvaliteten. Halterna av partiklar i luften överskrider i dag miljökvalitetsnormerna utmed Essingeleden. Det här är någonting som förvaltningen tar upp i sitt beslutsunderlag. Bygget kan förvärpa detta. Vidare påpekar förvaltningen att ett högt hus påverkar luftströmmarna i gatunivå, att det är viktigt att luftfrågorna studeras noga i planarbetet. Jag vill bara understryka vikten av detta när jag ändå står här framme.

Den andra punkten rör hyresnivåerna för Storstockholms brandförsvär som kommer att höjas avsevärt vid en flytt. Hyran skulle gå upp från 7 miljoner till 22½ miljon kronor. Det är en väldigt kraftig höjning. Storstockholms brandförsvär har redan i dag en mycket ansträngd ekonomi. Det är viktigt att framöver fundera över vilka eventuella negativa effekter som hyreshöjningen kan få. Detta oroar mig lite.

*§ 19 Miljöupprustning av Hornsgatan etapp 2 och 3
Genomförandebeslut (utl. 2011:73)*

Anförande nr 103.1

E m i l i a H a g b e r g (MP): Ordförande, fullmäktige! Hornsgatan är en av våra mest trafikerade gator, och det rör sig väldigt många människor där, både som passerar och som bor omkring. När vi i Miljöpartiet var i majoritet inleddes 2003 – 2004 ett projekt som kallades Säker huvudgata. Syftet var att förbättra säkerheten särskilt för barn. När det blev moderatlett styre i staden lades projektet Säker huvudgata i byrålådan.

Det som vi nu har kommit fram, som framför allt innebär trädplanteringar vid utbyggnad av gång- och cykelbanor, innebär en del förbättringar vid Hornsgatan, absolut. Men det är det som blev kvar av det stora omfattande projektet Säker huvudgata. Det är åtgärder som borde ha vidtagits för länge sedan.

Som en del i projektet Säker huvudgata gjordes en undersökning av vad barnen längs Hornsgatan tyckte. Den visade att barnen och föräldrarna upplevde Hornsgatan som osäker och en kraftig barriär. Det innebär mycket begränsad rörelsefrihet, särskilt för de yngre barnen. Föräldrarna ville minska trafikmängderna, och barnen tyckte att ”Hornsgatan är för bilarna, inte för oss människor”.

Hornsgatan är hårt trafikerad och olycksdrabbad. Den upplevs som besvärlig, bullrig, hetsig och rörig. De boende och verksamma längs gatan ville i stället uppnå mindre trafik, lägre hastigheter och lugnare tempo när de tillfrågades.

Med det här förslaget kvarstår den här barriäreffekten. Det kommer att vara så att gatuutrymmet kommer att fortsätta att domineras av biltrafik i höga hastigheter även när gångbanorna breddas och cykelbanorna byggs ut. Var är åtgärden om sänkt hastighet? Var är de andra åtgärderna som skulle förbättra miljön för barnen? I stället får vi en balkongtävling som borgarrådet har annonserat i ett pressmeddelande i dag.

Vi anser att man behöver fler och större åtgärder för en bättre miljö på Hornsgatan. Det som vi gör här är bra, ja, vi börjar med det. Men därefter ska trafik- och renhållningsnämnden ges i uppdrag att ta fram ett mer omfattande program för att minska biltrafiken, förbättra luftkvaliteten och öka trafiksäkerheten och som har ett tydligt barnperspektiv.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag till beslut.

Anförande nr 103.2

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Fru ordförande! Jag skulle ha blivit förvånad om Emilia Hagberg från Miljöpartiet hade stått här och sagt att hon tyckte att det här var ett alldeles utmärkt förslag och att det instämmer med de miljöåtgärder som vi vidtar. Oavsett hur mycket pengar vi än lägger på saker och ting kommer Miljöpartiet alltid att säga att det är för lite. Det ligger i begreppet Miljöpartiet.

Icke förty är jag väldigt nöjd med den satsning som görs från stadens sida med en omfattande trädplantering, omfattande ombyggnationer, det satsas hundratals miljoner kronor på att bygga om Hornsgatan och att få en bättre miljö där över huvud taget. Vi har tagit krafttag när det gäller luften. Vi vågade ta beslutet om att införa dubbdäcksförbud mycket snabbare än oppositionen ville att vi skulle göra. Vi ser att det ger effekt. Trafiken har minskat på Hornsgatan, och luftkvaliteten har blivit bättre även om vi inte är hemma ännu. Det är en sak som det finns anledning att uppmärksamma i det här sammanhanget.

När det sedan gäller balkongtävlingen tycker jag att det är ett alldeles utmärkt initiativ – om jag får säga det själv eftersom det är min idé. Jag vill också påpeka att det faktiskt spelar roll vad stockholmarna själva gör för någonting i sammanhanget. Det är på intet sätt så att en balkongtävling löser problemet med miljön på Söder, men det kan vara ett trevligt bidrag till att uppmärksamma människor som tar egna initiativ och som bidrar till att skapa en mer grönskande miljö, inte bara på Hornsgatan utan även på gator runt omkring.

Jag håller med om att trafiksäkerhetsfrågor är väldigt viktiga. Där har vi från majoritetens sida tagit ett ordentligt grepp när det gäller trafiksäkerhetsarbetet och där vi ska jobba kontinuerligt med ett handlingsprogram och se till att vidta åtgärder för att primärt skydda de oskyddade trafikanterna. Ett sådant arbete pågår inom ramen för trafikkontoret men är inte med primärt i det här Hornsgatsärendet. Här handlar det mer om att se till att vi får en bra och trevlig miljö på Hornsgatan. Jag tycker att det är väldigt trevligt att se att de japanska träden, Ginkgo baluba, som de heter som börjar grönska mellan Ringvägen och Rosenlundsgatan. Vi kommer att få många fler träd längs med Hornsgatan. Det är ett fantastiskt lyft för hela Hornsgatsmiljön. Det kommer att innebära en bättre framkomlighet för både cyklister och boende på Hornsgatan.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 103.3

E m i l i a H a g b e r g (MP): Jag ser fram emot att du, Ulla Hamilton, testar att genomföra Miljöpartiets förslag när det gäller trafik- och miljöåtgärder. Så kommer du att bli förvånad och tycka att det faktiskt är en ganska bra politik. Så kan vi vara eniga om att utveckla politiken på det området framåt här i Stockholm. Vi är beredda att anta den utmaningen. Testa oss!

Trafiksäkerhetsarbetet har vi antagit som ett övergripande program i den här salen. Nu återstår att se vilka konkreta förslag som kommer. Det arbetet är inte framme än. Där gäller det att koppla ihop det med konkreta åtgärder. För till syvende och sist handlar det ju om dels hur man prioriterar pengar, dels att man tvingas sätta olika trafikanter mot varandra därför att om man kanske ska prioritera till exempel gående är det bilar som måste ta det lite lugnare.

Anförande nr 104

Borgarrådet H a m i l t o n (M): När det gäller dubbdäcksförbudet var vi före er, Emilia. Ni orkade inte genomföra någonting sådant under mandatperioden då ni hade

någonting att säga till om. När det gäller trafiksäkerhetsarbetet håller jag med om att det är viktigt att det är konkreta åtgärder. Vi har fått ett första ärende i trafiknämnden där mycket fokus är på just den svåra korsningen Sankt Eriksgatan/Fleminggatan. Trafiknämnden jobbar med detta, och det finns andra exempel runt om i staden. För att det ska vara ett trafiksäkerhetsprogram som är värt namnet och som ska göra skillnad måste det till konkreta åtgärder.

Anförande nr 105

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande, fullmäktige och medborgare! Vi har en reservation i ärendet, och den handlar främst om cykelbanor. Vi tycker inte att det är bra på Hornsgatan. Det är problem när människor cyklar. Det blir svåra incidenter på grund av att det är problem med att banorna inte är separerade. Vi anser att man måste jobba mycket mer med det.

Därmed yrkar jag bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

*§ 21 Interimistiskt skydd för vissa träd i Kungliga Nationalstadsparken
Förslag från stadsbyggnadsnämnden (utl. 2011:75)*

Anförande nr 105.1

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande, fullmäktige och medborgare! Det är roligt och bra att vi i den här fullmäktigesalen nu kan fatta ett enigt beslut i den här frågan om ett interimistiskt skydd. Det är ett beslut som är helt nödvändigt inför ett mer permanent skydd, som dock tar flera år att genomföra. Det permanenta skyddet ska bli verklighet; det är helt nödvändigt.

Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 105.2

Borgarrådet K e v i u s (M): Ordförande, fullmäktige! Det är härligt när alla partier är överens, Maria. Man blir så glad.

Stockholm är en fantastisk stad, och det som är så speciellt med Stockholm är närheten till grönområdet. Kungliga Nationalstadsparken och det faktum att det är en nationalstadspark är också fantastiskt. Själva begreppet nationalstadspark är unikt för oss i Stockholm. Det finns särskilda bestämmelser för det – det vet vi som brukar läsa miljöbalken på kvällstid.

Vem har inte tagit en söndagspromenad runt Djurgården eller en joggningsrunda runt Brunnsviken? Det är viktigt att vi ger det här interimistiska skyddet för de här träden. Det är alltså träd som är mer än 60 centimeter i omkrets. Det är landshövdingen med Nationalstadsparksrådet som har uppmärksammat oss, och jag är glad att vi skyndsamt kan ta och genomföra beslutet om att interimistiskt skydda dessa träd. Givetvis ska vi ge ett långsiktigt skydd för dessa träd.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 105.3

S t i n a B e n g t s s o n (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det är väldigt kul, som andra har sagt, att vi är överens. Ett grönt Stockholm är vad vi i Centerpartiet vill se. Det är därför vi vill bygga höga för att bevara parkmark. Det är därför vi gick till val på att det skulle planteras fler träd i Stockholms innerstad. Det är självklart också därför som vi tycker att bevarande av träden i Nationalstadsparken är så viktigt.

Det vore rent ut sagt skruvt om vi inte kunde bevara den växtlighet som är nödvändig för att Nationalstadsparken ska förbli det betydelsefulla område som det är i dag. Inte nog med att träden innebär rekreation. De är också kultur. När stormen Gudrun drog över mina födelsetrakter i södra Sverige var det framför allt kulturvärden som försvann. Män, för det var framför allt män, som min morfar och morfarsfar hade under många decennier, i vissa fall över sekler, planterat träden för sina efterlevandes försörjning och för att rika skogar skulle fortsätta att vara just rika

skogar med djur och växter som ger näring och liv. När stormen kom var sorgen bland dem som drabbades oerhörd.

Också här i Stockholm är den skog och natur vi har ett kulturarv. Precis som det står i ärendet satte stadsplaneringen under 1800- och 1900-talen högt värde på terränganpassning och sparade naturen runt husen, vilket gör att vi än i dag har välbevarade naturmiljöer i parker och kvarter.

Precis som Centerpartiet i dag vill att vi ska skapa och bevara grönområden genom att bygga på höjden satte våra förfäder stort värde på grönskan i huvudstaden. Genom att bevara träden i Nationalstadsparken skapar vi förutsättning för ett fortsatt rikt naturliv i vår huvudstad.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 105.4

E w a L a r s s o n (MP): Fru ordförande! Vi är eniga om att skydda träd i Nationalstadsparken. Vi noterar från Miljöpartiets sida att vi mer och mer pratar om den gröna staden och att vi gör det från alla partier. Det känns jättebra.

Nästa steg är kanske att vi blir mer medvetna om att skydda träd på parkmark. Att nyplantera träd kostar mycket. Vi gör det nu, men det kostar. Det bästa är ju att inte hugga ned över huvud taget. Nu gör vi någonting interimistiskt, och det är bra. Men även ett äldre träd kan vara smalt om midjan, i synnerhet ädellövträd kan vara det. Så jag hoppas att vi kan föra vidare det här samtalet och gemensamt skydda träd också på parkmark.

Med det yrkar vi från Miljöpartiet bifall till förslaget.

*§ 22 Detaljplan för kvarteret Fredriksdal i stadsdelen Södra Hammarbyhamnen,
Dp 2007-36164-54 (utl. 2011:76)*

Anförande nr 105.5

Borgarrådet K e v i u s (M): Området mellan Skanstull och Globen är utpekad som ett strategiskt område för Stockholms utveckling. Fredriksdal som ligger vid rondellen precis i början av Hammarby Allé är en viktig del i detta. Här kan vi skapa en bra koppling mellan Skanstull och Hammarby Sjöstad. Detaljplanen för kvarteret Fredriksdal är väldigt bra ur många aspekter. Även här är vi i stort sett överens, förutom Miljöpartiet.

För det första innebär förslaget en kraftig förbättring av entrén till Sjöstaden från väster. Här skapas också 370 lägenheter, och det blir väldigt attraktivt och är kollektivtrafikhärligt. För att bidra till den blandade och levande staden ser man till att det kommer att finnas kontor och bostäder.

I den östra delen av planområdet, närmast Fortums värmeverk, byggs en bussdepå för ungefär 120 bussar. Den anläggningen ska ersätta SL:s gamla bussdepå i kvarteret Persikan lite norrut på Södermalm, där vi vid ett senare skede kommer att kunna bygga uppemot 800 lägenheter. Detaljplanen bygger på den klassiska stadens principer. Bebyggelsen ligger längs med gatan med kringbyggda bostadsgårdar.

Det har varit lite knepigt att lösa just bullerproblemen. Men med en tyst sida mot gård, attraktiva hus, intressant arkitektur tror jag att det här planområdet kommer att bli väldigt bra. Jag tror att det kommer att bli en mycket bra entré som knyter ihop just Hammarby Sjöstad, Globenområdet och Skanstullsområdet.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 105.6

M a r i a H a n n ä s (V): Ordförande, fullmäktige! Det är glest här i salen även om vi pratar om viktiga frågor. Hur som helst: Redan i startskedet av ärendet om Fredriksdal tog Vänsterpartiet upp frågan om gröna gårdar och odlingslotter. Vi pratade också om gröna tak på den långsträckta byggnad som planerades. Det är en ganska utsatt miljö med Skanstullsbron, Johanneshovsbron och med Skansbron precis bredvid.

Vi anser att man inte ska bygga för utsikten från Skansbron. Därför har vi ett annat förslag tillsammans med Miljöpartiet om att man ska ändra en del i den planerade byggnaden som står på pelare. Vi tycker att det är synd att när man går på Skansbron, vilket många människor gör, från Hammarbyhöjden och Gullmarsplan skymms utsikten mot vattnet.

Den här utsatta delen av området är mot broarna som jag sade, med Hammarbyverket och betongindustrin. Det är en ganska knepig miljö. 120 bussar, sade Regina Kevius alldeles nyss, kommer att vara där. Det innebär att det blir en ganska knepig miljö för dem som bor där.

Det som är dåligt i ärendet är att det blir väldigt små gårdar. Det är små friytor, inte minst för småbarnen. Vi är väldigt negativa till att bygga så här tränga gårdar generellt sett med dåliga ljusinsläpp på gårdar där man kanske har förskolor där det kommer att vara väldigt mörkt. Vi har sett så många dåliga exempel på det i staden, inte minst uppe i Norra Stationsområdet där det är mörka och tränga gårdar. De här fyra senaste åren har det blivit många sådana boenden planerade, och det är dåligt. Det är alldeles för hög exploatering.

Därför yrkar vi delvis på att förslaget ska gå igenom, men vi har alltså dessa invändningar och tycker att det borde ha kunnat planeras på ett bättre sätt. Annars är det bra att bussdepån flyttas och att det kommer att byggas nya lägenheter på östra Södermalm; det har vi ingenting emot.

Bifall till Vänsterpartiets och Miljöpartiets gemensamma reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 106

B j ö r n L j u n g (FP): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Ja, det här är ett väldigt bra förslag. Nu kanske öronen trillar av på er miljöpartister, men jag tycker att det finns en klok idé i ert yttrande, som också Madeleine Sjöstedt lanserat under den gångna veckan, nämligen vi ska jobba mer med gröna tak. Det ska vi fundera på, jag är övertygad om att borgarrådet Kevius håller med om det – jag ser att hon nickar instämmande.

Däremot är det en plump i protokollet både för Miljöpartiet och för Vänsterpartiet när ni ifrågasätter exploateringen och menar, som Miljöpartiet, att om inte huset blir tillräckligt fint får det utgå. Så kan man säga om många olika delar. När det ändå har kommit så långt som till kommunstyrelsen så får man bestämma sig. Med andra ord är det här för er ett sätt att säga nej till de här bostäderna. Jag undrar om ni inte ska sätta upp det här på er lilla minuslista angående bostäder som ni inte vill bygga.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 106.1

M a r i a H a n n ä s (V): När man ska bygga på vissa ställen är det ibland så att på vissa utsatta områden måste man ha en barriär av kontor eller någonting som är en skärm mot bostäder därför att det är så mycket buller. Man måste göra avvägningar. Ibland får man se till att det är bostäder, som nästan alla lägenheter i Fredriksdal, och ibland har man ha vissa så kallade levande bottenvåningar, som också är skydd mot trafiken, och kontor på vissa ställen. Man får göra sådana avvägningar.

Det är inte hela huset vi pratar om utan en liten del av huset som står längst upp mot Skansbron som det handlar om. Stadsbyggnadskontoret och arkitekterna har rättat sig efter Vänsterpartiets förslag i nämnden. Innan skulle huset inte ens stå på pelare, utan det var en hel en barriär, nu blir det i alla fall lite genomsiktigt. Vi tycker att det skulle vara med genomsiktigt. Hade man byggt ett högre hus där på ett annat sätt men mer genomsiktigt hade man fått precis lika mycket lägenheter eller kontor, bara

gjort på ett annat sätt. Det är vad det handlar om. Det handlar inte om färre lägenheter.

Anförande nr 107

B j ö r n L j u n g (FP): Som jag kan läsa ut av ärendet skriver ni att om inte gestaltningen ändras får huset utgå ur planeringen. Då kan jag inte sluta mig till någonting annat än att det då blir färre lägenheter. Det här är mycket noggrant prövat av miljö och hälsa när det gäller buller och partiklar och övrig luftkvalitet. Därför kan jag vara säker på att bifall till kommunstyrelsens förslag ger fler lägenheter än vad ert förslag, som jag tolkar det, gör.

Anförande nr 108

E w a L a r s s o n (MP): Fru ordförande! Jag börjar med att yrka bifall till Miljöpartiets reservation i borgarrådsberedningen. Jag har noterat nu att Regina Kevius har sagt att det ska bli en intressant arkitektur. Det gläder oss i Miljöpartiet. Vi har nämligen noterat att flera borgarråd under den senaste tiden uttalat sig positivt i medier om att bygga en grönare stad. Det måste väl innebära ännu mer fler träd, att inte ta ned träden på park och att satsa på mer grön arkitektur, eller hur, med gröna tak. Det tycker jag mig ha sett i planärenden.

Vi börjar känna oss hyfsat trygga med att det här kan bli bra med en intressant arkitektur. Vi hoppas att Stockholm kan vara lika progressivt i sitt byggande som till exempel Barcelona eller New York, så att vi kan få spännande grönt. Det här området är en stor utmaning på ett strategiskt ställe, och det kan bli så himla bra. Men vi måste notera att i exploateringsberedningstexten står det att ”det är svårt att förutse vilka konsekvenser som kan komma att uppstå”. Så det måste finnas en beredskap för att det kan bli svårt att sanera mark, att det kan bli knepigt med bullernormerna.

Ni säger i ärendet att det är nära Nackareservatet. Ja, det är det, men det ligger vägbarriärer. Här ska man titta noga hur man ska kunna ta sig till Nackareservatet. Just den del av reservatet som är runt Sickla besöks av runt två miljoner stockholmare. Det är ett hett område. Jag hoppas att vi kan få mer pengar för att sköta det reservatet för att det ska bli så bra som möjligt och kunna ta emot ännu fler besökare.

Anförande nr 109

Borgarrådet K e v i u s (M): Det planeras för gröna tak. Det är 300 meter till Årstaskogen. Man kan nästan fråga sig hur man ska ta sig till det närmaste grönområdet.

Ni är emot höga pelare i er reservation. Vänsterpartiet och Miljöpartiet verkar vara lite splittrade. Jag skulle vilja veta hur ni ställer er till pelarna. Vi har tänkt att det ska vara en bra genomsiktighet när man går längs med kajen. Man ska kunna se vattnet. Min fråga är: Varför är ni emot pelarna?

Sedan finns en blå trappa där som är uppskattad och som man också kan se. Min fråga till är alltså: Hur ställer ni er till pelarna, och varför är ni så kritiska till dem? Pelare är dessutom ganska arkitektoniskt populärt i Sjöstaden.

Anförande nr 110

Ewa Larsson (MP): Vi har noterat att det finns flera förslag på att bygga på pelare, till exempel på Södermalm. Det kommer ett förslag gällande Björkhagen att bygga på pelare. Miljön under pelarna blir inte speciellt trevlig. Men låt arkitekterna jobba vidare med det här.

Jag skulle vilja ställa en fråga om trädgårdar på tak. Det är bra att man kan ha tävlingar och fixar individuella lösningar på sina egna balkonger. Men om man ordnar möjligheter till trädgårdar på tak är det ett givande och tagande. Hur ställer ni er till att verkligen göra det i det här ärendet?

Anförande nr 111

Maria Hannäs (V): Jag kunde inte svara på Björn Ljungs fråga i replikskiftet tidigare. Det handlar om att göra en byggnad som är anpassad på ett bättre sätt, inte att minska antalet lägenheter. Det slog mig när jag gick upp till talarstolen att förut hade vi, fru ordförande, i lite större ärenden en detaljplan i rummet uppsatt. Då tänker jag på alla som inte är insatta i en detaljplan. Om man bara tittar på materialet blir det obegripligt. Nu hade jag med mig som tur var lite tjusiga färgbilagor som vi aldrig får i stadsbyggnadsnämnden, men jag har lyckats få tag i sådana ändå. Jag tycker att det är viktigt när vi antar planer att det finns en detaljplan så att man ser vad det står. Här måste man ha förstoringsglas för att kunna se. Det tycker jag är viktigt.

När det gäller pelarna har vi generellt ingenting emot pelare alls. Men det var att det gav ett svävande intryck, och det var en gemensam skrivning som vi hade i det här ärendet. Vi hade lite olika infallsvinklar. Jag tror inte att någon av oss i Miljöpartiet eller i Vänsterpartiet har någonting mot trappan. Men man skulle ha kunnat göra det här på ett lite annat sätt, ha lika många lägenheter men gjort på ett bättre sätt. Där är vår invändning.

Anförande nr 112

Björn Ljung (FP): Ordförande, fullmäktigeledamöter, åhörare! Jag förstår att ni har lite annorlunda uppfattning i det här ärendet. Jag deklarerade att vi inte skrivit in det här med gröna tak, men vi är verkligen positivt inställda till det. Det jag fortfarande inte riktigt förstår är att ni har reserverat er. Ni kunde i stället ha varit med på detta och sagt: Vi skulle ha velat ha en ännu bättre gestaltning, men vi tycker att det här är okej. Så låter det på er nu. Därför vill jag envisas med att säga att om huset ska utgå för att ni inte tycker att det blir tillräckligt bra är det på er minuslista.

Vad ska man göra under pelarna? En väldigt bra sak man kan göra under pelarna är att ställa cyklar. Det blir ett bra naturligt väderskydd för cyklar. Det är bättre att i så fall ställa där än utanför husfasader. Det är inte så dumt att ha pelare om det är bra belysning så att det inte blir otrevligt och skumt.

Bifall till kommunstyrelsen.

Anförande nr 112.1

M a r i a H a n n ä s (V): Det är faktiskt på det sättet att vi i stora drag tillstyrker förslaget, vi tycker att det är ett bra förslag för den här ganska knepiga miljön med mycket buller. Trots det tycker vi att det är bra. Annars skulle vi kunna säga att vi inte ska bygga över huvud taget, men det säger vi inte. Vi tycker att man ska bygga där. Vi tror att det kommer att bli fint. Vi vet att stadsbyggnadskontoret har jobbat stenhårt med att lätta upp med punkthusen mot kajen till exempel för att ännu fler ska kunna se mot kanalen. Det är bra. Det finns jättemycket som är bra i ärendet, men vi måste för sjutton få säga om det finns något som vi tycker skulle bli mycket bättre om vi hade majoritet. That's it.

Anförande nr 113

Borgarrådet K e v i u s (M): Vilken mysig debatt vi har – alla är överens. Det är klart att trädgårdar på tak kommer vi inte att hindra om en bostadsrättsförening vill anlägga en trädgård på taket eller om hyresvärderna vill det. Vad jag vet behövs det inte särskilt mycket tillstånd för att bygga på tak. Framöver kommer vi säkert att se fler trädgårdar på tak.

Anförande nr 114

D a n i e l H e l l d é n (MP): Fru ordförande! Det här ärendet är intressant, speciellt det här med pelarna. Det här är en gestaltungsfråga. Vad vi har skrivit i vårt yttrande är att det är som om man skulle köra på de här pelarna, och vi har där en väg förbi. Det är fråga om hur man uppfattar området. Hammarby Sjöstad kryllar av pelare. Alla är inte särskilt snygga. Bygger man för många pelare blir det ganska skevt.

I det här huset ser det ut som att de håller på att falla. Samtidigt är det inte en stor sak i själva detaljplanen, men det är bra att vi poängterar att det här bör man titta över och inte göra på det här sättet, speciellt med tanke på husen på andra sidan som ser helt annorlunda ut.

Björn Ljung undrade om man ska sätta upp det på minuskontot för Miljöpartiet om inte huset blir av. Vi vill ha parken på huset därför att det kommer att bli skuggiga gårdar. Vi behöver få till lite ytor där det inte är mörkt hela tiden. Om huset inte skulle byggas, även om jag tror att det kommer det att göras, kan man alltid räkna på det som försvinner. Varför har ni inte i majoriteten föreslagit dubbelt så högt? Det borde sättas upp på minuskontot för er, kan jag tycka.

§ 23 Detaljplan för kvarteret Träsket m.m. i stadsdelen Norrmalm, Dp 2008-20609-54 (Utl. 2011:77)

Anförande nr 115

E m i l i a H a g b e r g (MP): Vi yrkar bifall till det här förslaget. Vi tycker att det är ett bra förslag där man kan bygga många nya bostäder i den centrala staden. Men precis som vi skriver i vårt särskilda uttalande kan man också ta chansen att se till att det verkligen blir så många bostäder som det går att få ut av det. Det står i förslaget att det kan bli 60–80 lägenheter. Vi vill att man verkligen ser till att det blir 80 lägenheter och att det också blir små lägenheter för unga och studenter.

Det här är en plats mitt i staden. Det är så centralt man kan bo i Stockholm. Behovet av en parkeringsplats i källaren är kanske inte så jättestort när man har tunnelbanan i källaren. Vi tycker att detta är en chans att ha en väldigt låg parkeringsnorm. Den bör kunna ligga närmare 0 eller i alla fall på ca 0,3. Däremot kan det vara praktiskt att se till att man har cykelgarage i källaren när man bygger så här. Det skickar vi med. Man skulle också kunna reservera några parkeringsplatser för bilpooler i källaren.

Anförande nr 116

Borgarrådet K e v i u s (M): Vi hoppas att det blir så många lägenheter som möjligt här. De här 70 parkeringsplatserna kommer vara en gemensamhetsanläggning som ska försörja kontoret, handelsytan och lägenheterna. P-normen är betydligt lägre än 1,0. När vi bygger lägenheter i city kommer P-normen att sänkas.

*§ 24 Detaljplan för Konsthallen 2 i stadsdelen Djurgården, Dp 2006-19499-54
(Utl. 2011:78)*

Anförande nr 116.1

Borgarrådet K e v i u s (M): Kära stockholmare, kära åhörare och radiolyssnare! Det är en historisk kväll i kväll. I dag fattar fullmäktige beslut om Lindgården. Detta har pågått väldigt länge. I säkert 20 år har det diskuterats vad som ska hända med Lindgården. Jag var själv i huset för ungefär 10 år sedan och såg att det var ganska förfallet. Jag måste erkänna, och jag gör det även i tv i dag, att staden borde ha tagit sitt ansvar.

Det har varit många turer. Det har varit olika ägare. Man har helt enkelt inte orkat ta tag i Lindgården. Huset byggdes 1928 och var en del av Stockholmsutställningen. Det var bara avsett för sommarbruk. Det fanns i stort sett ingen isolering. Den dåvarande ägaren lämnade in sin första ansökan om att få riva huset och bygga hotell 1992. Under åren som har gått har Stockholm stad lämnat rätt många motstridiga besked. Jag tycker att det är tråkigt att en så vacker byggnad har förfallit.

Nu äntligen vågar vi fatta beslut om Lindgårdens framtid. Det har som sagt varit många turer. Det har tidigare kommit in förslag som länsstyrelsen har sagt inte passar in i den här kulturhistoriskt känsliga miljön. Det har omarbetats. För er som inte har lusläst ärendet kan jag berätta att man har minskat huset med ungefär 800 kvadratmeter. Man har dragit in det fyra meter från Djurgårdsvägen. Det kommer att bli ungefär 50 hotellrum. I bottenvåningen kommer det att finnas en restaurang och lokaler för museiändamål eller kulturverksamhet.

Det finns en annan viktig fråga i det här ärendet, och det är att stadsbyggnadsnämnden ska få tillbaka det för att besluta om hur fasaden ska se ut. Det står också i ärendet. Vi vill säkerställa att det blir en hög kvalitet på fasaden.

Mina vänner! Det är en historisk kväll. Vi fattar beslut om att riva Lindgården. Det kommer att bli något mycket bättre. Det blir kulturverksamhet i bottenvåningen och förhoppningsvis ett väldigt vackert hotell.

Anförande nr 117

M a r i a H a n n ä s (V): Stockholmare! Först vill vi i Vänsterpartiet än en gång påpeka staden katastrofala misstag att inte agera tillräckligt kraftfullt för att bevara den ursprungliga Lindgården. Det är ett kulturarv från 30-talet som är väl känt för alla stockholmare och alla andra från olika delar av landet som besökt Djurgården.

Det är ett svårt beslut även för mig personligen. Jag har i mellan tio och tolv år, sedan jag satt i stadsmuseinämnden, drivit frågan om ett bevarande. Det har jag även gjort i stadsbyggnadsnämnden tidigare. Den här frågan har varit uppe så många gånger. Jag kan inte räkna dem alla. I dag står vi inför ett beslut där vi måste sätta ned foten. Vi i Vänsterpartiet är med på att man ska bygga nytt på den här platsen.

Vi tycker dock inte att det här förslaget är riktigt bra. Vi anser att det blir alldeles för dominerande gentemot omkringliggande byggnader. Det är inte tillräckligt anpassat till kulturmiljön på Djurgården. Det här förslaget är visserligen bättre än det tidigare, men den fjärde våningen måste utgå. Det måste vara bestämt att fasaderna ska vara i målat trä och inte i puts, vilket även påpekas i plandokumentet. Det måste vara klart, och det är det inte i dag. Det är bland annat därför som vi vill återremittera detta. Fasaderna måste få en ännu grönare utformning med blommor och nedhängande grönska än i föreliggande förslag. Man kan ha helt grönskande fasader. Det har vi tittat på i Paris och på andra ställen. Det går alldeles utmärkt att ha det.

Jag tycker att vi måste lära av detta. Det var ett dåligt beslut när staden sålde ut Lindgården. Vi sade nej till den försäljningen och har genom åren drivit kravet att få till stånd en restaurering men utan resultat. Tyvärr är läget som det är. Vi yrkar på återremiss när det gäller utformningen av byggnaden så att den blir bättre anpassad till kulturmiljön och till den del av evenemangsparken som finns i nationalstadsparken.

Bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 118

Åke Askén (MP): Ordförande, fullmäktige! Äntligen kan vi fatta beslut, sade Regina Kevius. Man kan naturligtvis säga äntligen, men frågan är om detta är ett bra förslag. Vi i Miljöpartiet tycker inte att det är ett tillräckligt bra förslag. Men hur som helst vill jag säga heder åt länsstyrelsen, som vi ibland kritiserar, för att de gjorde tummen ned för det förra förslaget. Det var inte särskilt trevligt. Länsstyrelsens ingripande visar också att man inte kan göra vad som helst i sådana här känsliga miljöer och dessutom i nationalstadsparken. Det var bra, men det är en gåta för mig hur staden i ett tidigare skede kunde godkänna det förra förslaget. Jag vet inte hur det kan ha gått till. Det visas på s. 351 i handlingarna, och det är tur att det inte är i fyrfärg för då hade det sett ännu värre ut.

Det är svårbegripligt att staden betalar pengar till ett arkitektföretag för att rita ett sådant förslag. Det var helt hopplöst och omöjligt att genomföra. Man kan naturligtvis göra stilbrytningar här och var, men inte på ett sådant ställe. Fel hus på fel plats. Det nya förslaget är som sagt bättre, men det är inte tillräckligt bra. Vi tycker att man bör ta upp och granska ett annat förslag, kompromissförslaget från början av 2000-talet, som innebär en restaurering.

Bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 118.1

Erik Sjöttner (KD): Herr ordförande, fullmäktige! Också jag vill stämma in hyllningskören och säga att äntligen fattar vi det här beslutet. Lindgården är belägen på en mycket attraktiv plats i Stockholm. Området är flitigt besökt av oss stockholmare och av besökare och turister i vår stad. Därför är det väldigt angeläget att detaljplanen nu kan antas efter många år av väntan.

Med det sagt vill jag också påpeka att gestaltningen på byggnaden är av betydelse eftersom den ligger på en sådan attraktiv plats. Det är viktigt att byggnadens gestaltning blir anpassad efter omgivningen. Därför ska, precis som Regina har sagt, bygglov inte ges på delegation, utan bygglov ska tas av nämnden. Det är väldigt viktigt. Vi i Alliansen gjorde ett eget förslag till beslut just för att gestaltungsfrågan var väldigt viktig.

Vi kan läsa i ärendet att det framför allt är fasaderna som vi ska se över. Det förslag som ligger behöver ändras. Vi kristdemokrater skulle gärna se en byggnad som mer flirtar eller åtminstone kompletterar den byggelse som finns i omgivningen med Gröna Lund, Skansen, Cirkus och Hasselbacken så att också detta kan bli en spännande byggnad, ett spännande hotell att bo på, ett spännande museum, en byggnad som är attraktiv i den miljö som den befinner sig i. Därför är det väldigt viktigt att bygglov inte ges på delegation utan tas av nämnden. Det är en viktig byggnad i ett viktigt område. Därför är dagens beslut väldigt viktigt.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 118.2

M a r i a H a n n ä s (V): Erik sade att han instämmer i hyllningskören. Det är inte så många som har pratat och hyllat. Jag vill bara säga att Vänsterpartiet inte ingår i någon hyllningskör, utan det är tvärtom med stor sorg i hjärtat som vi ser att detta sker. Det beror på att byggnaden är så förfallen. Det vet vi alla.

Anförande nr 119

E r i k S l o t t n e r (KD): Nej, jag var den andra körmedlemmen under kvällen, men jag gissar att det kommer åtminstone två körmedlemmar till som ansluter, och då tycker jag nog att vi kan tala om en hyllningskör eftersom det är en majoritet här i salongen.

Anförande nr 120

B j ö r n L j u n g (FP): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Det här är väl en lång dags färd mot natt, eller snarare precis tvärtom. Det har äntligen vänt och blivit lite ljus i det här ärendet. Det är märkligt att det ska behöva bli så himla fel, och samtidigt är det ganska bra att vi kan erkänna att vi gör misstag och att vi förtroendevalda kan vara så ödmjuka att vi säger att detta är dåligt hanterat av oss.

Det är jätteknepig hur utformningen ska vara och hur det ska se ut. Det vore trevligt, som någon debattör formulerade det, med lite hängande växter och en grön fasad. Jag tycker att det skulle vara jättetrevligt om man hade det på många hus, men det finns ett bekymmer med det. De här växterna, till exempel murgröna, har en tendens att förstöra fasadmateriäl. Det blir fukt, sprickor och annat. Dessutom får skadedjuren väldigt fina klättringsvägar in i bostäder och arbetsplatser. Man får vara lite försiktig när man säger vad man ska ha hängande eller växande efter fasaden.

Fasaden och själva den slutliga utformningen av det här huset är väl själva cloun nu. Det är något som vi måste jobba vidare med. Det handlar om huruvida det ska vara

målat trä eller puts. Det finns exempel på båda delarna i det riksintresseområdet som Stockholms innerstad med Djurgården utgör. Vi kommer nog att få föra ganska mycket diskussioner med stadsbyggnadsnämndens delegerade för bygglovsärenden om hur det slutligen ska bli. Faktum är att det är en församling som brukar kunna både ge och ta och fatta ganska bra beslut i slutändan. Hur den här fasaden slutligen kommer att se ut beslutar vi inte i dag. I dag beslutar vi om förutsättningarna för fastighetsägaren att göra någonting vettigt av fastigheten. Att låta den stå ännu längre och utreda ännu mer är nattståndet, och det är inte seriöst.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 120.1

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige! Lindgården, eller Konsthallen 2 som ärendet kallas, har varit en viktig fråga för oss. Vi har tidigare varit angelägna om att rädda byggnaden. Vi hade gärna sett att man renoverat huset och att det hade kunnat utgöra ett intressant och viktigt tidsdokument över en spännande period i Stockholms historia. Nu är det dock inte tid att gråta över spilld mjölk. Lindgården har tyvärr för länge sedan passerat sista utgångsdatum. Vi anser att det inte finns någon återvändo, utan man måste riva och ersätta byggnaden med en ny byggnad.

Jag hoppas att vi riktar vårt fokus på den nya byggnadens utformning och funktion. Här kommer vi inte, hör och häpna, att förespråka en hög byggnad av skyskrapemodell. Vi vill däremot att huset får en självständig utformning med ett eget intressant formspråk. Även en lägre byggnad kan utformas med en nydanande arkitektur. Den funktionella lösningen för byggnaden där man kombinerar ett hotell med publika, kulturella verksamheter tycker vi borgar för en levande gård som mycket väl kommer att passa in i evenemangsparken.

Nej, fullmäktige, ibland måste man släppa det som har varit och se framåt. Vilka beslut behöver vi fatta för att i framtiden göra någonting riktigt bra av Konsthallen 2?

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 120.2

D a n i e l H e l l d é n (MP): Herr ordförande! Jag vill understryka det som Åke Askensten sade och yrka bifall till Miljöpartiets förslag till återremiss av det här ärendet. Det är klart att vi inte ska göra misstag, men det har gjorts otroligt många misstag i just det här ärendet. Det riktiga misstag som man kan göra nu är att bifalla den här detaljplanen. Jag tycker att det är ett märkligt sätt att hantera det på.

Det finns två saker som är centrala i det här ärendet. Den ena är skicket. Många har sagt att det är så dåligt att det är dags att riva alltihop. Den andra är kostnaden för en eventuell renovering. Egentligen är det skicket som är centralt just nu.

Vad har man gjort? Jo, till underlag för det här beslutet ligger en utredning som är gjord av en konsultfirma som inte har byggnadsantikvarisk kompetens. Det

underlaget fattar vi beslut på. Jag vill inte säga att det är skandal utan något annat. Byggnadsantikvariska experter har tittat på själva rapporten i det underlag som finns. De har inte blivit insläppta i huset. Ägaren Arcona vill inte släppa in någon i huset, för det vore ju tråkigt om de kunde peka på att det faktiskt går att göra någonting med det. De byggnadsantikvariska experter som har varit med och rustat upp Djurgårdsvarvet, som nu nästan är klart, inklusive Anticimex säger att de skador som finns på huset inte är något konstigt. Hus som har stått så här blir så här. Men det är inte så att man måste riva det, utan man kan renovera det och ta bort de angrepp som finns, och de är inte särskilt stora. Det intressantaste med den här rapporten är att det sägs att det finns rötskador i bjälklaget, i träbjälklaget som är gjort av stål. Då kan man undra vad det är för beslutsunderlag som vi sitter med här.

Det här ska självfallet återremitteras. Man ska titta över huset och låta byggnadsantikvarisk expertis titta på det och komma med ett utlåtande. I nästa steg är det frågan om renovering. Då har vi frågan om kostnaden. Det är sagt tidigare att det avtal som finns inte kommer att gå att använda därför att det är så gammalt och för att det har hänt saker. Det stämmer inte. Enligt revisorernas rapport är det helt uppenbart att det går att använda. De rykten som har funnits om att det inte går att använda avtalet för att få den nuvarande ägaren att rusta upp det är helt felaktiga.

Herr ordförande! Jag yrkar på återremiss och att vi räddar en kulturhistoriskt mycket viktig byggnad och inte bygger något nytt.

Anförande nr 121

Borgarrådet K e v i u s (M): Det har gått drygt 20 år. Det har gjorts utredning efter utredning. Den andra miljöpartisten, Åke Askensten, sade: Hedrad vare länsstyrelsen.! Men länsstyrelsen har utarbetat detta förslag tillsammans med Stockholms stad. Det här har diskuterats år in och år ut, och det förra förslaget har reviderats rejält. Länsstyrelsen tycker att det här är en bra kompromiss.

Daniel Helldén säger att man ska renovera, men husägaren är inte intresserad av att bekosta en renovering. Vem tycker du ska bekosta renoveringen?

Anförande nr 122

D a n i e l H e l l d é n (MP): Det är klart att fastighetsägaren inte vill betala en upprustning eftersom det lönar sig bättre att bygga ett nytt hotell eller något liknande. Staden sålde en gång fastigheten till Rotaria Invest AB som sedan sålde den till Arcona. Arcona vet vad de har köpt för någonting och vilket avtal som finns. I det här avtalet står det tydligt att de är tvungna att renovera den. De har köpt den på de grunderna. Det här handlar om en ganska hög grad av kapitalöverföring till ett privat bolag om vi antar den här detaljplanen. Det kommer att kunna innebära att folk kan överklaga på den grunden att vi inte får ge bort pengar, och det är vad som händer i det här fallet.

Anförande nr 123

Borgarrådet M o g e r t (S): Ordförande, fullmäktige! Jag sjunger ogärna i kör, mestadels för att min röst nog är undantaget som bekräftar regeln att alla kan sjunga.

Men jag måste ändå säga att det är bra att vi äntligen kommer till beslut i den här frågan. Jag kan faktiskt inte se att någon har vunnit på att den här frågan har dragits i långbänk i 20 år. Sedan kan vi alltid stå här och önska att vi hade gjort så eller så 1992 eller 2002. Hur man än vrider och vänder på det kan jag inte komma fram till något annat, och jag har ändå haft förmånen att följa den här frågan i åtminstone nio år på heltid. Det är hög tid att gå till beslut.

Om jag vore övertygad om att det skulle bli bättre om vi drog det här ett varv till i några år till skulle jag vara beredd att göra det, men de historiska erfarenheterna är inte riktigt sådana om vi lägger lager på lager. Man kan se fördelar och nackdelar med det här. Jag tror att vi alla kommer att se det som en avsevärd förbättring i området när det kommer på plats.

Efter de tidigare ideologiska debatterna vi hade om USK och med viss reservation för att jag inte har läst grundkursen i ekonomi och inte ens den marxistiska delen kan jag inte låta bli att notera att när vi kommer till Djurgården är vi nästan alla plötsligt planekonomer. Där gäller inga andra regler, utan då ska vi in i och pilla på fasaden. Jag tycker att det är intressant att notera att när det kommer till Djurgården närmar vi oss, från höger till vänster, planekonomin. Jag skulle gärna se den omsorgen om detaljerna när vi i fortsättningen bygger i Högdalen.

Anförande nr 124

D a n i e l H e l l d é n (MP): Jag blir förvånad över att det egentligen inte är en större debatt om det här ärendet. Jag förstår att ni som har varit med i 21 år – det är första gången jag står här i talarstolen – tycker att det börjar bli lite tjugigt. Men det är just nu som vi kan sätta ned foten och göra rätt. Det är just nu som ni kan ta tag i det här ärendet och inse att det här huset går att renovera. Länsstyrelsen säger att den tidigare detaljplanen var helt uppåt väggarna, och nu har det tagits fram ett nytt förslag. Tidigare i det här ärendet har länsstyrelsen sagt att det här är en så kulturhistoriskt viktig byggnad att den inte får rivas, och det har staden också sagt. Det står i de här avtalen som staden har träffat med den tidigare ägaren. Det borde vi fullfölja, speciellt när den tidigare ägaren och den nuvarande ägaren är bundna av detta avtal. Jag tycker att det är sorgligt att det inte finns en större förståelse för detta.

Vi har nu chansen att göra något vettigt och återremittera det. Vi kan låta vettiga personer titta på byggnaden och bedöma den. Det har inte gjorts. Jag skulle gärna vilja ha en kommentar till hur man ser på detta avtal och hur man ser på det underlag som vi nu fattar beslut på eftersom det inte är kompetenta personer som har gjort det, utan det är Arcona själva som har beställt det. Jag skulle vilja ha en kommentar till det, men det kanske man inte kan få.

Anförande nr 125

H e l e n a B o n n i e r (M): Herr ordförande, ledamöter! Jag är så otroligt glad att vi nu äntligen har kommit till en första ordentlig punkt för det här ärendet. Det var det första ärendet jag hade 1994 när jag kom in här, och sedan har jag följt det under alla dessa år. Jag tycker att det är beklämmande att vi inte tidigare än nu kunnat komma till den här slutpunkten. Det har gjorts massor med undersökningar. Man har

tittat på alla redskap som finns. Man har tittat på stommar och sådant. Nu är vi äntligen framme vid målet, vilket känns jättebra.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 125.1

D a n i e l H e l l d é n (MP): Man har gjort en del utredningar, bland annat en som visade att man kunde renovera det, och det fanns en prislapp på det. Den var dessutom gjord av ett konsultföretag och inte av Stadsholmen, som det sades. Man har tittat på det och säger att det går att renovera. Nästa utredning visar att huset skulle vara så skadat av mögel och andra angrepp att det inte går att renovera, men den utredningen talar om helt fel byggnadselement i huset, vilket visar att det inte är en utredning.

Anförande nr 126

H e l e n a B o n n i e r (M): Det har gjorts många utredningar under alla de här åren. De som har varit seriösa har kommit fram till att det inte går att rädda detta. Om man skulle åstadkomma någonting där skulle prislappen bli enorm, som du säger själv, om man kunde hitta en liten bit som man skulle kunna bevara och sätta in i en ny byggnad.

§ 26 Samlad strategi för att begränsa smittspridning bland intravenösa missbrukare. Förslag på samarbete med en ansökan till Socialstyrelsen om inrättande av en försöksverksamhet med sprutbyte. Inbjudan från Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning, Stockholms läns landsting (SSL)

Sprututbytesverksamhet för injektionsmissbrukare i Stockholms stad i samverkan med Stockholms läns landsting

Sprututbyte mot HIV-spridningen bland intravenösa missbrukare i Stockholm (Utl. 2011:80)

Anförande nr 126.1

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Herr ordförande, fullmäktige! Den här frågan som vi har att ta ställning till i dag är komplex. Vi vet att det finns väldigt många starka åsikter. Det finns ett stort medialt intresse och många känslosamma argument.

I frågan om sprutornas vara eller icke vara är det lätt att den kanske viktigaste frågan kommer i skymundan. Den handlar om hur vi kan minska missbruket genom att förebygga att fler unga hamnar i missbruk. Hur kan vi motivera så att fler missbrukare kan genomgå och fullfölja behandling? Det är särskilt viktigt att förebygga och vända en missbruksutveckling före ett påbörjar intravenöst drogmissbruk. Det är faktiskt det intravenösa missbruket i sig, inte sprutorna, som är livshotande. Oavsett var sprutorna kommer ifrån är det det intravenösa missbruket som är särskilt farligt.

Det lär inte vara någon nyhet för någon här inne att Moderaterna har beslutat att rösta nej till förfrågan från landstinget om att delta i sprututbytesförsöket. Tidigare har vi moderater fattat samma beslut på vår partistämma, på vår förbundsstämma i Stockholms stad och på Moderata ungdomsförbundets stämma i Stockholm, och moderaterna i landstinget har också sedan tidigare landat i beslutet att motsätta sig ett införande av sprututbyte i Stockholms stad.

Moderaterna har landat i sitt ställningstagande utifrån tre ingångsvärden. För det första anser vi att det inte finns tillräckligt mycket forskning och utvärdering som visar att sprututbyte ger tillräckligt mycket effekt. Det forskningsunderlag som finns ger ingen tydligt evidens för minskad smittspridning av hiv bland injektionsmissbrukare. Det här är också någonting som stadsledningskontoret konstaterar i sitt remissvar. När det gäller hepatit C är det ännu svårare att se något samband med minskad smittspridning. Ofta blir injektionsmissbrukare smittade tidigt, alldeles i början av sitt injektionsmissbruk. Det finns inga erfarenheter som visar att just ett sprututbyte skulle minska förekomsten av hepatit C.

Stockholms stad har också en relativt låg smittspridning när det gäller hiv. Av länets ungefär 9 000 injektionsmissbrukare talar vi om ca 20 personer per år som blir smittade. Ingen kan faktiskt hävda att de inte skulle ha blivit smittade om vi hade haft ett sprututbyte. Vi vet redan i dag att många har blivit smittade när de kommer till Sverige från utlandet. Vi vet också att en del blir smittade via sexuell kontakt.

För det andra anser vi att beslutet är bristfälligt och att underlaget inte innehåller några konsekvensbeskrivningar. Det finns ingen beskrivning av vilka som kommer att omfattas av försöket. Även forskningssammanställningen är bristfällig. Vi ställer oss också kritiska till att landstingets beslut innebär att verksamheten kommer att koncentreras till ett och samma ställe. Landstinget må behandla frågan enbart ur ett smittskyddsperspektiv, men vi anser att det inte är ansvarsfullt som kommun att inte också ställa oss frågor och se till aspekter som hur ett försök påverkar omgivningen och hur det påverkar missbruksbehandlingen i övrigt.

Det här är sådana frågor som vi ställer oss och som vi hade hoppats hade blivit besvarade innan vi i dag tar ställning till förslaget. I Oslo, Helsingfors och Köpenhamn talar man om att det delas ut 1–2 miljoner sprutor per år. Det är inget lite försök. Därför hade det varit önskvärt med ett bättre underlag. Erfarenheterna säger oss att när det väl är infört är det svårt att avveckla.

För det tredje anser vi att i avvaktan på ett bättre underlag till beslut och mer forskning och utvärdering av de nordiska försöken vill vi snarare satsa på att förebygga och minska missbruket i sig. Baslinjestudien från Stockholms läns landsting visar att det tar ungefär fyra år från det att en ung människa testat droger till att man hamnar i injektionsmissbruk. Vi måste sätta in åtgärderna där eftersom det är narkotikamissbruket i sig, inte sprutorna, som dödar flest människor. Vi tror på insatser som mer uppsökande verksamhet, mer testning, fler motiverande samtal och ökad rådgivning för att få fler missbrukare att vilja ha behandling.

Moderaterna må vara ensamma i den här fullmäktigesalen, men vi är inte ensamma i vårt ställningstagande. Många erkända beroendeläkare, många socialsekreterare som jobbar med behandlingsvård och många tidigare missbrukare har faktiskt hört av sig till oss de senaste månaderna eftersom de också ser komplikationer, precis som vi. De är kritiska till de signaler som vi skickar ut till unga människor att det är farligt och dessutom illegalt att missbruka men att samhället ändå ska dela ut verktyg till dessa utsatta människor så att de kan fortsätta.

För att sammanfatta detta skulle jag vilja säga att vi vill göra det svårt att börja missbruka och enkelt att sluta. Vi hade önskat att vi hade haft ett bättre underlag i dag, men vi respekterar beslutet.

Därmed vill jag också yrka bifall till Moderaternas förslag i kommunstyrelsen.

Anförande nr 127

Borgarrådet M o g e r t (S): Ordförande, fullmäktige! Borgarrådet König Jerlmyr får ursäkta, men det är faktiskt du som har skrivit fram ärendet. Moderaterna har styrt socialroteln i fem år. Det blir lite märkligt när du står här och kritiserar underlaget för att det är otillräckligt. Ni har tagit ganska god tid på er för att ta fram det och komma hit med ärendet. Ni har suttit vid makten i fem år. Vad är det som har hindrat er från att ta fram ett ordentligt underlag till debatten?

Anförande nr 128

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Nu ska vi ha lite ordning och reda i tågordningen här. Vi började behandla ärendet i höstas. Det vi hade att ta ställning till var det av landstinget fattade beslutet om att införa sprututbyte i Stockholms stad. Det innebär att det skulle koncentreras till ett ställe. Vi saknade också underlag från landstinget när det gällde smittskyddsperspektivet, vilka målgrupper som man skulle behandla, hur många sprutor man skulle dela ut och så vidare. Det fanns inte med i underlaget. Det är väldigt svårt för oss att ta ställning till detta då.

Men jag måste också framhålla att jag tror att vi alla strävar efter samma mål. Vi vill minska missbruket och smittspridningen. Vi har lite olika åsikter i den här frågan, och det hoppas att vi kan respektera. Ni är övertygade om att det ger goda effekter, andra är mer tveksamma och vi har ställt oss kritiska till detta, men alla åsikter har rätt att finnas till. Det finns ingen möjlighet för oss att ändra er åsikt i den här frågan, och utgången är rätt given. Men vi ska självfallet vara med och ta ansvar för utformningen av försöket framöver.

Anförande nr 129

K a r i n R å g s j ö (V): Jag vill ta upp två saker, Anna. Om man nu ska arbeta förebyggande undrar jag varför ni har skurit ned på Maria Ungdom i fem år samtidigt som droganvändningen i Stockholm går uppåt.

Vi som förespråkar sprututbyte har väldigt många med oss. Vi har Missbruksutredningen, Socialstyrelsen, Smittskyddsinstitutet, Folkhälsoinstitutet, WHO, FN:s hivprogram, Unaid, smittskyddsläkare i hela Sverige och en enorm forskning med oss. Det jag håller i handen är forskningen från Montreal. I 16 år har man följt upp vissa injektionsmissbrukare, 16 000 missbrukare. Det är en otvetydig forskning som visar att sprutbyte minskar hepatit- och hivspridningen. När ni moderater slänger er med forskning börjar jag känna en viss trötthet. Den forskning som jag tittar på säger någonting annat. Den diskussionen kanske vi kan föra en annan gång, men det finns absolut adekvat forskning på det här området.

Anförande nr 130

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Herr ordförande! Vi har också tittat på den här forskningen från Montreal som har sträckt sig över 16 år. Tittar man i tabell 3 på den näst sista posten ser man att den grupp som har tagit del av sprututbyte har hivsmittats i dubbelt så hög grad som dem som inte har gjort det. Vi har faktiskt gått igenom forskningsmaterialet på ett seriöst sätt. Vi har försökt att ta del av internationella erfarenheter och försökt att hitta evidens, men vi har inte lyckats.

Jag säger: Låt oss göra en tydlig utvärdering av det svenska försöket, av försöket i Stockholm, så att vi kan se om det ger effekt. Gör det om fyra år får vi säga att det finns tydlig evidens. Men gör det inte det hoppas jag att ni som i dag röstar för är beredda att ta ert ansvar om det visar sig inte fungera.

Anförande nr 131

S t i n a B e n g t s s o n (C): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Under budgetdebatten i höstas sade jag att för oss i Centerpartiet handlar inte frågan om sprutbyte enbart om att minska smittspridningen. Att förebygga smittspridning är självfallet oerhört viktigt och prioriterat, men det finns ytterligare en fördel. Många av dem som skulle använda möjligheten till sprutbyte är människor som normalt inte har så mycket kontakt med det offentliga. De har helt enkelt inte förtroende för oss. Genom sprutbyteskliniken kommer vi lättare att få kontakt med människor som lever i missbruk. Förhoppningsvis skapas ett ömsesidigt förtroende. Målet är självfallet att få missbrukaren ut ur missbruket.

Centerpartiet har drivit frågan om sprutbyte i många år. Därför är vi oerhört glada att Stockholm nu blir försökskommun för sprutbyte.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 131.1

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Ordförande, fullmäktige! I juni förra året beslutade landstinget att inbjuda staden att delta i arbetet med att genomföra en samlad strategi för att begränsa smittspridning bland intravenösa missbrukare. Det är viktigt att komma ihåg vad det var som hände. Nu nästan ett år senare kommer vi här i dag att besluta om att vi vill vara med.

Debatten om ett sprutbytesprojekt för de allra mest utslagna narkotikamissbrukarna har pågått i flera decennier. Om man surfar på nätet i dag kan man se att alla partier utom ett tävlar om att ta åt sig äran för att detta nu genomförs, men för mig är det oväsentligt. Huvudsaken för mig är detta faktiskt kommer i gång. Det låter kanske lite konstigt men för mig känns det nästan som om jag har ärvt den här frågan av min mamma som nu är 85 år. Hon drev den i socialnämnden i början av 90-talet. Så länge har frågan varit levande.

Debattartiklar har skrivits, och motioner från mitt parti och från andra partier har gjorts att vi nu äntligen har frågan här för beslut. Den här frågan är inte enkel. Den väcker mycket starka känslor. För oss är det inte en moralfråga, utan för oss är det en hälsofråga. Målet om ett narkotikafritt samhälle finns kvar. Kampen mot narkotika ska ha högsta prioritet, men en restriktiv narkotikapolitik måste förenas med insatser som präglas av humanitet, värdighet och omsorg.

Frågan om försöket med sprutbyte är en mycket liten del av narkotikapolitiken, men vi vågar se sanningen i vitögat och inser att det också i vårt land finns en lite grupp av de allra mest utslagna som det är viktigt att komma i kontakt med. Vi vill försöka nå dem för motivationsarbete, sjukvård och smittskyddsinsatser. Men det långsiktiga målet måste förstås alltid vara att få den enskilda missbrukaren att leva ett liv utan narkotika.

I den bästa av världar säger man åt missbrukaren på skarpen att han genast ska sluta med sitt livsfarliga missbruk. I den bästa av världar tar han direkt emot ett erbjudande om öppenvårdsinsatser eller placering på ett behandlingshem, slutar med sitt missbruk och lever sedan lycklig i alla sina dagar. Tyvärr ser verkligheten sällan

ut så. De flesta narkomaner som drivit missbruket så långt att de injicerar narkotika har en lång karriär bakom sig fylld av missbruk, kriminalitet, prostitution och sjukdom.

Sprututbyte är inte en narkotikapolitisk åtgärd. Det är en hälsopolitisk insats för en grupp väldigt utsatta människor. Det finns många olika vägar till folkhälsa, och olika insatser behövs. Det här behövs för dem som är allra mest utsatta.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 131.2

K a r i n R å g s j ö (V): Ordförande, ledamöter, åhörare! Den här dagen har vi verkligen väntat på, som så många andra. 3 000–4 000 personer i den här staden som är injektionsmissbrukare har rapporterats ha hepatit från år 2000 till år 2010. Under dessa tio år har ungefär 300 av injektionsmissbrukarna smittats av hiv. Det är en ganska tung siffra. Döden står alltid på lut för de här personerna. En levertransplantation kostar ganska mycket för den som har hepatit. Hiv kräver också en väldigt tuff medicinering. Allt detta kan förebyggas med kunskap, information och rena sprutor. Det här är ingen narkotikapolitisk fråga. Detta är en hälsofråga. Det här handlar om allas rätt till hälsa, även injektionsmissbrukare.

Det finns ett antal myter. Borgarrådet har lyft upp forskningen. Sprututbytet i Malmö har varit mycket framgångsrikt. Där har man inte haft något fall av hiv sedan år 2000 i själva innerstaden. Du pratar om trygghet för befolkningen, Anna. 98 procent av alla sprutor i Malmö lämnas tillbaka. Vänsterpartiets förslag, och det kommer vi att kämpa för, är att vi ska ha tre olika ställen där man arbetar med sprututbyte. Sprututbyte är ingen enskild fråga, utan det ska integreras i annan verksamhet. Vi ser gärna satsningar på förebyggande arbete. Det har vi inte sett på länge i den här staden.

I Finland, som har en väldigt restriktiv drogpolitik, har man infört en lagstadgad och hälsopolitisk skyldighet att ha sprututbyte. Där ser man en minskning av antalet narkotikamissbrukare sedan år 2002. Genom mottagningarna i Finland når man över 60 procent av alla missbrukare. Det gör inte vi. Det har vi fått skällning för av FN och WHO. Vi har undertecknat Dublindeklarationen. Vi kommer inte ikapp. Vi ligger efter. Titta på vilka länder som inte har infört sprutbyte. Jag tror att det är Grekland och Sverige.

Vi når 5 procent via programmen i Lund och Malmö. Så är det. Vi når inte dem som far illa. Jag tillstyrker den här motionen, och jag vill också passa på att tacka alla som har kämpat för den här frågan. Det är alla brukarorganisationer, politiska partier, smittskyddsläkare, myndigheter som Socialstyrelsen, Folkhälsoinstitutet och Smittskyddsinstitutet. Det är väldigt många som känner att genom att vi fattar det här beslutet i dag öppnar vi också dörren för andra landsting och kommuner att genomföra sprutbyte. Detta är en hälsopolitisk fråga. Det handlar om allas rätt till jämlik hälsa. Tack!

Anförande nr 132

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande, fullmäktige! Det har redan sagts så mycket. Jag vill också säga tack till alla frivilligorganisationer och alla som har jobbat för detta. Jag kan hälsa till Moderaterna att ni inte behöver vara oroliga. Ni kommer att lära er och förstå att man inte kan förvägra människor den adekvata sjukvård de behöver. Det är inte så att man börjar knarka för att man får en fri spruta. Det var inte därför jag gjorde det en gång i tiden, utan jag gjorde det därför att jag tyckte att det var ballt.

Jag vill säga tack till alla organisationer och ett speciellt tack till Sonja Wallbom från RFHL som sitter uppe på läktaren. Hon har varit en förkämpe. Jag blev så glad när jag kände igen det gamla Folkpartiet, det gamla socialliberala Folkpartiet. Nu fick jag höra att Ann-Katrin Åslund hade ärvt frågan efter sin mamma. Då förstod jag de positiva tankarna. Tack allihop som har kämpat!

Anförande nr 133

E w a S a m u e l s s o n (KD): Ordförande, fullmäktige! Som några redan har sagt är det här ingen enkel fråga. Det var den inte för mig heller. För något år sedan eller möjligen för två år sedan lyssnade jag på ett radioprogram där man intervjuade en kvinna som hade varit grav narkotikamissbrukare men som med stöd och hjälp hade lyckats bli fri från sitt missbruk. Men sin hepatit fick hon leva med, och den mådde hon ganska dåligt av. Det var i samband med det som jag började intressera mig ytterligare för den här frågan och ta del av den forskning som fanns.

Nu tar jag steget till att faktiskt välkomna sprutbyte. Det är ingen motsatsfråga, vilka några också redan har sagt. Vi ska fortsätta att ha en mycket sträng narkotikapolitik, men vi kan också ha sprututbyte. Även den grävsta narkotikamissbrukare som använder narkotika intravenöst har rätt att inte riskera att bli smittad av sjukdomar som man inte kan bli fri ifrån. Det här är en smittskyddsfråga. Det är väldigt viktigt att understryka det. Vi kan också se i forskningen att det finns många som också får stöd och hjälp genom att de tar en kontakt som de kanske inte annars skulle ha tagit.

Det är ett försök vi pratar om. Det ska följas forskningsmässigt. När det försöket är avklarat kan vi tydligt avläsa resultatet för att se hur vi ska gå vidare. När man diskuterar droger är det ofta väldigt hårda diskussioner om narkotika, speciellt från en del håll, men ingången till narkotika är ofta via tobak och alkohol. Det tredje steget blir kanske narkotika. Vi måste ha en helhetssyn när det gäller drogpolitiken. Det är oerhört viktigt. Men i det här skedet pratar vi om att narkotikamissbrukare inte ska behöva riskera att bli smittade. Därför säger vi ja till det här försöket.

Kopplingen till landstingets ansvar är väldigt tydlig. Det handlar om den medicinska forskningen som kan mycket om beroende och smittskydd och som ska följa den här verksamheten på ett mycket nära håll.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 133.1

Åsa Jernberg (MP): Ordförande, fullmäktige! Miljöpartiet tog upp frågan om sprutbyte år 2007 i och med att vi hade det med som en punkt i vårt budgetförslag. Sedan dess har det genomförts en lång och grundlig utredning som lett fram till ungefär det vi trodde från början, nämligen en rekommendation om att genomföra en försöksverksamhet med sprutbyte. Trots det säger Moderaterna fortfarande nej. Jag uppfattar att socialborgarrådet framför två skäl till att en försöksverksamhet inte bör genomföras. Jag tänkte ägna mitt anförande åt att bemöta de här två skälen.

För det första skriver socialborgarrådet att det inte finns någon heltäckande forskning som stöder att programmet minskar smittspridningen. Det tycker jag är en viktig synpunkt att begrunda, för det är givetvis effekten som är intressant. Vi ska enbart genomföra det här om vi tror att det kommer att ge en effekt, det vill säga minska smittspridningen bland injektionsmissbrukare. Skillnaden mellan mig och socialborgarrådet är att jag tror att sprutbytet ger just den här effekten. Smittskyddsinstitutet, Folkhälsoinstitutet och Socialstyrelsen ställer sig bakom sprutbyte som metod. Vidare rekommenderas den här metoden av ECNN, WHO och FN:s hivprogram Unaid. Sprutbytesprogram finns i totalt 77 länder varav 31 av 33 länder i Europa. Jag tycker att det här väger ganska tungt.

För varje dag som går utan att vi inför sprutbyte finns alltså en ökad risk för att människor smittas. Man kan fråga sig hur många människor som har smittats sedan 2007 när den här frågan väcktes. Hur många människor hade vi kunnat rädda undan smitta om vi redan då hade fattat beslut om att genomföra den här försöksverksamheten? Jag har inget svar på den frågan. Jag är inte heller säker på att vi vill veta svaret.

Den andra punkten som jag uppfattar att socialborgarrådet framför som invändning handlar om att det finns en risk för att det kommer att ligga sprutor på marken kring den mottagning där sprutbyte sker. Jag tycker att det är ett ganska svagt argument minst sagt. Vi kan inte låta rädslan för att marken kommer att bli täckt av sprutor stå i vägen för att värna människors hälsa. Jag vill ha ett solidariskt samhälle där vi ställer upp för varandra och tar ansvar för våra medmänniskor. Jag vill ha ett samhälle där inte rädslan får styra utan där vi människor står upp för det vi anser är rätt och riktigt. Det som är rätt riktigt är alla människors rätt till liv och hälsa, även injektionsmissbrukares rätt till liv och hälsa.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 133.2

Borgarrådet Koenig Jerlmayr (M): Herr ordförande! Åsa hade en del frågor till oss så jag vill bemöta hennes frågor. Det är som sagt så att vi ändå försökt att grundligt gå igenom det forskningsmaterial som finns på ett väldigt seriöst sätt. I till och med landstingets underlag till beslut säger man att man inte direkt kan hänvisa till en tydlig effekt. Erfarenheterna ute i världen och i de andra nordiska länderna gör att vi ser problem med att det kan finnas avtal tillsammans med polisen att inte gå in i området. Det blir mer som en frizon för narkotikaanvändning. Vi kan se en

otrygghet i omgivningen. Därför har det väckt farhågor. Hur kommer det att se ut när det blir så koncentrerat på ett och samma ställe?

Det som oroar mig är de uppgifter från tjänstemän i landstinget som vi har fått. Det skulle innebära åtta sprutor in, tolv ut. Redan då, innan vi ens är i gång med försöket, utgår man från att alla sprutor inte kommer att lämnas in. Det är vi väldigt bekymrade för.

Vi upplever att det finns en massa frågetecken som inte har rätats ut, men vi hoppas att vi kan få svar på dem framöver.

Anförande nr 134

Åsa Jernberg (MP): Då skulle vi kunna ta fyra år till för att utreda det. Nej, när det gäller kunskapsläget är det flera väldigt tunga aktörer som faktiskt har sagt att de ställer sig bakom metoden, och jag har stort förtroende för det. Om bland annat regeringens egen missbruksutredning säger med hänvisning till rådande kunskapsläge att man rekommenderar det är det att beakta. Det är en tung aktör.

När det gäller närområdet tycker jag inte att det är ett tillräckligt starkt argument för att inte genomföra det här, utan vi måste värna människors hälsa. Det får gå före. Sedan får vi vara pragmatiska och försöka lösa var verksamheten ska placeras. Jag kan förstå farhågorna, men det kan inte stå i vägen för människors rätt till liv och hälsa.

När det gäller hur många sprutor som kommer in och ut är det stadgat i lag att man ska lämna in en spruta för att få ut en spruta. Det är undantagsvis som man får ut en spruta om man inte har lämnat in en.

Anförande nr 135

Mikael Magnusson (S): Ordförande, fullmäktige! Jag känner mig föranledd att säga någonting eftersom jag så att säga har etnisk bakgrund på det ställe där detta har genomförts och prövats. Malmö har sedan slutet av 70-talet en stor koncentration av narkotikamissbruk. Det är tyngre belastat än vad Stockholm är. Skälet är naturligtvis närheten till Köpenhamn.

Det var när hiv/aidsepidemin uppmärksammades i slutet av 80-talet som en sådan här verksamhet drogs i gång i Lund och Malmö 1986 – 1987. De har mycket goda erfarenheter. Det började med hivförebyggande men har utvecklats till en viktig kontaktyta mot hälso- och sjukvården. Hälso- och sjukvården i Malmö har en mycket större kontakt med injektionsmissbrukare än vad hälso- och sjukvården i Stockholm har. Man testar för hiv och hepatit, man utför vaccinationer. Ofta kan man göra akuta läkarbesök på plats. Det kan vara lunginflammation, blodförgiftning, hudinfektioner etcetera. Här finns personal på plats som kan injektionsmissbrukarnas speciella situation. Det finns barnmorskor, kurator, möjlighet att prata med socialtjänst. Det finns enligt Socialstyrelsen stora möjligheter att försöka motivera missbrukare att bryta missbruket.

Under många år har Malmö inte haft någon ny hivsmitta bland injektionsmissbrukarna. I Stockholm är 20 per år som nysmittas. För 2007 har jag siffror på, och då gjordes de 1 900 hivtester av injektionsmissbrukare i Malmö – Lund. Ingen var nysmittad. Noll. Samma år fanns 45 nysmittade med hiv bland Stockholms injektionsmissbrukare.

König Jerlmyr säger att det inte finns erfarenheter, att vi borde vänta. Jag tycker att det vore skandalöst. Sprututbytesprogrammet i Stockholm kommer att vara ett viktigt instrument för att motverka hivspridningen.

Bifall till den så kallade nya majoritetens förslag till sprututbytesprogram!

Anförande nr 136

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Jag hade hoppats på en mer behagfull och respektfull ton i debatten därför att det finns så många olika åsikter och rätt starka argument. Vi försöker gå in i frågan seriöst och titta på de utvärderingar och forskningsresultat som finns. Det finns en studie från Malmö där man har tittat på verksamheten under 15 år. Där konstaterar forskare att det inte går att säga att sprututbyte ger tillräckligt mycket evidens för att det verkligen minskar smittspridning. Snarare är problemet att de flesta besöker verksamheten kanske en eller två gånger. De som tar sig till verksamheten fortsätter i alla fall med sitt missbruk. Man når bara en liten grupp. Vi försöker titta på helheten. Det är viktigt för oss. Därav att vi är så tveksamma som vi är.

Anförande nr 137

M i k a e l M a g n u s s o n (S): I rent vetenskapliga termer är enormt stor vetenskaplig evidens när det handlar om så få personer. Men vi kommer inte runt när vi tittar på fakta och erfarenheter. Det går inte annat är att jämföra talen: 20 per år mot noll år efter år. Det borde föranleda en annan hållning från Moderaternas sida.

Anförande nr 138

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Ann-Katrin Åslund sade förut att det här är en fråga som vi har levt med ganska länge, för att inte säga mycket länge, i generationer.

Jag som inte har arbetat så länge med de sociala frågorna förvånas jag lite över det hårdnackade, stundtals stenhårda, motståndet. Man kan som Mikael Magnusson exempelvis sade diskutera huruvida det är vetenskapligt bevisat och huruvida man kan garantera resultat. Det är inte bara en liten grupp; det är människor vi pratar om. Det ska vi naturligtvis ha med oss. Men vi kan väl vara hyfsat överens om att det är väldigt mycket som talar för att det här ger goda resultat.

Det innebär inte att jag tror att detta är metoden som gör att vi löser alla problem med missbruk eller smittspridning, men vi har placerat ett steg i rätt riktning. Det är ett steg som tillsammans med annat kommer att ge oss verktyg för att nå framåt, men det är inte frälsningen. För mig är det en pragmatisk lösning på ett praktiskt problem. Skulle det mot förmodan inte ge effekt och ser vi inga positiva effekter finns det, för

all del, ingen orsak att ha kvar den. Det ser jag som en självklarhet. Det finns egentligen inte någon orsak att skruva upp volymen mer än så. Sedan vet alla att det här är en fråga där volymen skruvas upp från höger till vänster.

Jag kan känna mig lite orolig när jag ser i medier att argumentationen mot sprututbyte handlar om krossade sprutor bland lekande barn. Jag är glad att vi mestadels sluppit höra det i dag. Det är en argumentation som inte bara är en gnutta ohederlig och uppblåst utan en argumentationslinje som i förlängning gör att vi binder ris för vår egen rygg. Börjar vi med den typen av argumentation i socialpolitiken, om vi öppnar den dörren och legitimerar den typen av resonemang kommer vi att få väldigt svårt att placera några sociala verksamheten i den här staden om vi från politiken står på barrikaderna med den typen av argumentation. Fundera på det ni som var på inne på det och framför allt fundera på vem som förlorar på den typen av resonemang.

Till sist vill jag säga några saker som borgarrådet König Jerlmyrs stora oro, som delvis också är min stora oro, det vill säga att den här debatten skymmer all annan socialpolitik. För mig handlar det om att det skapar en risk att ni i lugn och ro kan forställa att skära på de sociala verksamheterna, att ni kan fortsätta ta bort 25 – 30 miljoner på de sociala verksamheterna varje år. Då spelar det i förlängning ingen roll vilka metoder vi då vill använda.

Bifall till fempartiförslaget!

Anförande nr 138.1

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Roger började så bra, men det han sade på slutet gjorde att jag var tvungen att gå upp. Jag kan börja med att glädja dig: Vi kommer inom kort att titta på just en satsning hur vi genom stadsdelarnas preventiva arbete kan förhindra att allt fler unga hamnar i missbruk. Vi ser en oroande utveckling med att allt fler unga testat cannabis. Här måste vi sätta in stora insatser.

När det gäller förslaget och oron för tryggheten för stockholmarna handlar det om beslutet som landstinget har fattat, att koncentrera verksamheten på ett och samma ställe. Vi ser med oro på att kanske en till två miljoner sprutor kommer att delas ut. Vad händer, vad finns det för beredskap om inte alla sprutor kommer tillbaka? Vi har pratat om Malmö. Där är det runt 140 000 sprutor per år, i Oslo, Helsingfors, Köpenhamn miljontals sprutor. Redan nu får vi tyvärr signaler om att man planerat för att alla sprutor inte kommer att lämnas in.

För oss är det viktigt att ändå lyfta de här farhågorna, och därav vår oro för omgivningen som gjorde att vi lyfte de farhågorna. Det handlar inte om att skrämmas.

Anförande nr 139

Borgarrådet M o g e r t (S): Det är väl klart att det handlar om att skrämmas när man för den typen av retorik. Jag berömde dig för att du inte använt det hittills, men jag får ta tillbaka det.

Jag har svårt att se att ni tar som exempel Oslo, Helsingfors och Köpenhamn som delvis har annan lagstiftning är vad vi har. Stora delar av deras försök skulle inte vara möjlig här med den lagstiftning vi har.

När du pratar om stadsdelarnas preventiva arbete låter det jättebra. Problemet är efter de här åren att ni kommer att vara tvungna att i så fall bygga upp i många stadsdelar det preventiva arbetet igen därför att det har man gallrat bort år efter år i den här staden. Så ser det ut där ute.

Anförande nr 140

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Ordförande, ledamöter och eventuella åhörare! Jag ska inte försöka skrämmas. Jag tycker att vi stundtals har en bra debatt här. Det är bra att vi på ett konstruktivt sätt kan diskutera denna fråga som är extremt svår.

Jag har i jättemånga år försökt ägna mig åt att fundera över och samla fakta till hur vi på bästa sätt kan hjälpa grava missbrukare. Jag besökt flera av de städer där det i dag finns sprututbyte – Oslo, Helsingfors, Malmö – och jag har varit i Holland och så har jag läst om ännu fler. Tyvärr har det inte gjort att jag på något sätt känner mig övertygad om att sprututbyte skulle vara till fördel för sprutmissbrukarnas hälsa. Om jag hade sett att det var det hade jag självklart tyckt att det skulle införas sprututbyte. I stället har de här besöken stärkt min oro och gjort mig ännu mer övertygad om att det här inte är rätt väg att gå. Då finns det några saker som jag är särskilt orolig för. Det är att fler ska välja använda tunga droger, att man ska gå över från rökheroin till sprutheroin. Varje gång man missbrukar genom att injicera är risken för överdoser betydligt högre än om man till exempel röker.

I statistiken ser man att väldigt många fler avlider av överdoser bland våra injektionsmissbrukare än personer som dör av någonting annat. 350 personer varje år i Sverige dör till följd av sitt missbruk. Det måste man ställa i perspektiv hur många som blir missbrukare. Det är förskräckligt varje gång man blir smittad av en obotlig sjukdom, men det är också förskräckligt om man dör av skadorna av det missbruk man har.

När jag var i Finland såg jag många riktigt, riktigt unga missbrukare. Nu säger ni att vi ska genomföra det här på ett annat sätt. Det hoppas jag.

Jag är också orolig för att ungdomar som är lite på glid eller som testat gränserna kommer att hänga omkring de tyngre missbrukarna och få någon sorts signaler från oss att det inte är så farligt om man är injektionsmissbrukare därför att man i alla fall har en ren spruta. Nu tycker ni förstås att det här är naivt, ni som inte håller med. Men jag har pratat med väldigt många före detta missbrukare och nuvarande missbrukare, föräldrar och syskon. Hur man blir missbrukare varierar. De flesta missbrukare är ganska unga, men det de unisont säger är att vi ska och borde göra allt vi kan för att göra det svårt att missbruka och göra det lätt att sluta. Att då dela ut sprutor är att ge upp, det är att inte riktigt tro på missbrukarnas förmåga till att bli fri och i stället göra missbruket en smula lättare.

Jag skulle vilja att vi i stället valde en linje där vi bara stöttade missbrukarna till att få ett riktigt bra och drogfritt liv.

Anförande nr 141

J a c k i e N y l a n d e r (V): Som sagt, det är många som gör utsägelser här, men jag har varit i Finland och sett hur de gör. Där är det så att man kör ut med en stor buss hela kartonger med kanyler som missbrukarna själva delar ut. De har inte alls det system som vi är ute efter. Ni målar fan på väggen, och ni läser forskningen som fan läser bibeln, och det måste ni sluta med. Det är precis som Roger Mogert säger, ni är ute för att skrämma folk. Ni skär och skär i socialtjänsten. Du har varit med och gjort det också. För tillbaka de pengar som ni har tagit därifrån! Det vore mycket bättre om ni verkligen göra något för missbrukarna.

Anförande nr 142

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Nej, Jackie, jag trodde att du kände mig bättre. Jag är inte alls ute för att skrämmas. Jag ser seriöst på frågan att försöka göra det lite bättre för de missbrukare som vi har. Det var jag som en gång tog initiativ till att vi fick Hållpunkt, som jag vet har varit enormt bra. Det är ett jättebra sätt att hjälpa missbrukare, minska utbytet av narkotika, testning och vaccinering, än bättre sjukvård, det handlar om tänder och fötter, om hälsan i stort. Det handlar om mat och kläder, men jag tror inte att det handlar om sprutor.

Anförande nr 143

J o n a s E k l u n d (MP): Fullmäktige, stockholmare! Straffrätten har varit märkligt frånvarande från debatten i kväll. Då menar jag inte märkligt frånvarande för att den egentligen hör hit särskilt mycket utan för att den brukar vara närvarande. Det brukar poängteras att det minsann är olagligt att använda narkotika. Det är en bärande del av Moderaternas argumentation i alla debatter i den här frågan utom just i denna.

Att det ska vara svårt att knarka, som Marie Ljungberg Schött sade, är ändå samma grundtanke. Risken att få hiv eller hepatitis ska vara ett slags straff, någonting man får på köpet när man ändå knarkar, fast det inte är tillåtet och fast man borde veta bättre.

Enligt svensk lag är olovligt bruk av narkotika belagt med böter eller fängelse högst sex månader, enligt Högsta domstolens praxis 30 dagsböter. Det är inte belagt med straff att få en livsfarlig blodsmitta som hiv eller få en obotlig sjukdom som hepatitis. Därmed menar jag att ni borde lämna frågan att skrämma med missbruk och i stället övergå till det som är sjukvårdens och socialtjänstens uppgift när det gäller narkotika, nämligen att värna om liv och hälsa och att ge människor med missbruksproblem en chans att komma tillbaka, nya chanser i livet att komma ifrån missbruket, att få tillgång till vård och behandling. Det är just det som den samlade strategi som vi nu ska besluta om handlar om. Det handlar om att bland annat genom sprututbytesprogrammet ge en kontaktyta mellan samhällets vårdinsatser och missbrukare som är väldigt långt ifrån yta på samhället, väldigt långt ifrån att söka vård på eget initiativ, väldigt långt ifrån att be om avgiftning om ingen kommer till dem.

Det är alltså dels en fråga om grundläggande humanitet, att samhället inte ska låta människor vara utsatta dag efter dag för risken att bli smittade med allvarliga sjukdomar, dels en fråga om sjukvård och socialtjänst som är tillgänglig för alla. Jag tycker att med den forskning som gjorts på den här frågan borde svaret vara ganska självklart att vi ska införa ett sprututbytesprogram i Stockholm. De invändningar som Moderaterna har är inte hållbara.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 143.1

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Det som du räknar upp, förutom sprututbyte, är precis det som vi var för när vi hade den här diskussionen i landstinget och som vi har sagt här i Stockholms kommun. De vore väldigt bra åtgärder att införa och åtgärder som vi ska verka för ska införas. Men det behöver inte nödvändigtvis betyda att vi ska ha ett sprututbyte. Det betyder definitivt inte att jag vill belägga människor som är sjuka eller som blir smittade med något slags skam eller brott. Så är det naturligtvis inte, dem ska vi självklart hjälpa på alla sätt vi kan.

Anförande nr 144

J o n a s E k l u n d (MP): Nej, det jag syftar på är detta att det ska vara svårt att knarka. Jag håller med så till vida att det ska vara straffbelagt att knarka, och det ska vara svårt på många sätt. Men det ska inte vara så att samhället inte har ett sprututbytesprogram eftersom det ska vara svårt att knarka. Det är inte helt enkelt inte ett humant sätt att resonera, menar jag.

Sprututbytesprogrammet är ett sätt att över huvud taget nå fram till människor som inte själva söker vården. Det finns uppsökande verksamhet, men det här ger möjlighet till att nå även dem som vi med den uppsökande verksamheten i dagsläget kanske inte når fram till.

Anförande nr 145

R a n a C a r l s t e d t (S): Ordförande, fullmäktige! Jag har lyssnat på debatten, och självklart yrkar jag bifall till fempartiförslaget. Men jag vill väldigt gärna veta varför det är så lätt från Moderaternas sida att vara emot det här utmärkta förslaget, som jag förstår, för att minska lidande och minska smittspridning. Vad har ni för konkreta förslag för att minska smittspridning? Allting annat som vi har hört och som vi kan uppnå genom sprututbyte med ökade kontakter med missbrukare går förlorat om vi inte tar någon kontakt. Vad vill ni göra som minskar smittspridningen?

Anförande nr 146

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Hela det andra programmet är vi beredda att vara med på och arbeta för. Det är ett jättebra program. Det finns många bra konkreta åtgärder i det. Vi vet att en del av smittspridningen sker via injektionsmissbruk. Den allra största smittspridningen sker via sexuella kontakter. Det viktigaste vi kan göra både gentemot missbrukare och gentemot alla andra medborg-

are, inte minst våra ungdomar, är att ge så mycket kunskap som möjligt om hur man skyddar dig.

Anförande nr 147

R a n a C a r l s t e d t (S): Ja, absolut, det är jättebra. Men de personer som det rör sig om är en extremt utsatt grupp. De tar inte kontakt i onödan. Framför allt är inte prioriteringarna i livet att använda skydd. Då måste vi på något vis nå dem, och det gör vi om vi får kontakt vid sprututbyte, eftersom uppsökande verksamhet tydligen inte har gett några resultat.

Anförande nr 148

M o n i k a L i n d h (S): Fru ordförande! Det här är en ganska bra dag; att vi kan fatta det här beslutet i en så stor enighet. Det har varit en lång resa för många som har jobbat med de här frågorna. För mig har det varit 25 – 30 år. Jag tycker att vi har kommit till ett beslut som innefattar väldigt mycket kunskap och forskning, seriositet och ett väldigt bra formulerat försök som är starkt knutet till forskning och utveckling. Precis som Roger Mogert säger är det här för oss socialdemokrater en pragmatisk fråga. Det handlar om hälsa, det handlar inte om narkotikapolitik eller narkotikaideologier. Där är vi överens med alla andra.

Vi har ett borgarråd som börjar med invändningar som är så gamla och utnötta och tjatiga om sprutorna på marken, om hur många miljoner sprutor det handlar om, om att det är tolv sprutor ut och åtta in. Hur kan du som ansvarigt borgarråd med landstinget planera en misshantering av projektet? Det är upprörande. Jag blir upprörd när jag hör det. Att lyfta de här farhågorna på det sätt som du gör här nu – du har ju haft sju månader på dig att börja hantera detaljerna i försöket. Ingenting sådant har vi hört i kväll. Det ska bli väldigt intressant att höra hur du tänker att det här försöket nu snabbt ska sjösättas, säkras och få en rejäl uppföljning.

Det låter som om du är den enda som pratar om missbruksvård, narkotikapolitik, förebyggande arbete, som om inte den här staden har jobbat med det väldigt mycket i alla majoriteter och oppositioner. Sanningen är den att du har gjort stora neddragningar i budget för stadsdelarna, vilket har inneburit att man har tvingats dra ned på både den förebyggande verksamheten och det insatsgivande arbetet.

Det som ska bli intressant att se är när du kommer tillbaka antingen till den här församlingen eller till socialtjänstnämnden med detaljerna i förslagen. Hur ska sprututbytet kopplas till förstärkta insatser på vård- och behandlingsområdet som förslaget innebär? Det ska bli väldigt roligt att läsa budgeten på socialtjänstens område i höst, för då hoppas jag att du står upp för det du har sagt här.

Anförande nr 149

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Budgetdebatt kan vi väl ta sedan. Jag kan bara konstatera efter att ha gått igenom de insatser som vi gör för att förebygga och motverka missbruk bland unga att de är omfattande, och mer är på väg. Så visst händer det saker i den här staden för att förhindra missbruk.

Låt mig hänvisa till vad några andra har sagt som motsätter sig sprututbytesverksamhet på grund av att de inte kan se att det kan ge tydliga effekter. De är också oroliga för vilka signaler som det skickar till unga att å ena sidan säga att det är illegalt och farligt att använda droger och å andra sidan tillhandahålla verktygen. Det är Socialdemokraterna i Göteborg. De motsätter sig tillsammans med Vänstern alla försök till sprututbytesverksamhet. Vi är inte ensamma, utan de gör det med samma argumentation som vi.

Jag menar att vi måste ha respekt för att det finns olika åsikter i frågan. Jag tror att vi alla har missbrukarnas väl för ögonen. Ingen vill se att de blir smittade i större utsträckning. Man vill inte se ett ökat missbruk, utan vi vill det bästa. Sedan har vi lite olika vägar för att uppnå detta. Marie Ljungberg Schött har hänvisat till den ganska omfattande handlingsplan vi har mot smittspridning. Den tror vi väldigt mycket på, men vi kan inte enas om allt, men vi kan väl enas om att vi inte är överens.

Anförande nr 150

M o n i k a L i n d h (S): Jag efterlyser ingen budgetdebatt, jag säger bara att det ska bli roligt att läsa budgeten, eftersom du har sagt, och det ligger i förslaget, att det ska bli förstärkta insatser på vård och behandling för att vi ska klara sprututbytesverksamheten länkad till vård och behandling. Du pratar om det förebyggande arbetet och säger att det händer mycket. Det är jättekul att få se avtrycken av det i budgeten, för det har vi inte sett på fem år.

Du säger att det finns olika åsikter och hänvisar till Göteborg. Självklart finns det olika åsikter, men det är här vi fattar besluten om Stockholm, och det blir ett bra beslut i dag.

Anförande nr 151

K a r i n R å g s j ö (V): Ordförande, ledamöter! Vi har politisk möjlighet att se till att det här blir ett väldigt bra projekt som övergår i fast verksamhet. Vi har politisk möjlighet att bygga upp fler ställen, helt uppenbart.

Motståndet mot sprututbyte har byggts upp genom myter och skrämselfpropaganda i många decennier. Agendan i den här frågan har ägts av organisationer som har haft access till ganska högt uppsatta politiker. Nu är det allt färre politiker som lyssnar på de här organisationerna. Vi kan väl vända blad och gå vidare, som kungen säger, fast jag hoppas att vi gör andra saker än vad kungen kanske gör.

Det här kommer att gå igenom. Alltför många har blivit sjuka och dött under dessa 20 år som den här debatten har pågått. Man måste kunna bedriva effektiv missbruksvård och förebyggande arbete samtidigt som man erbjuder sprututbyte. Det gör man i Finland. Där når man 60 procent av alla missbrukare, och man når många unga.

Marie Ljungberg Schött pratade om att det var väldigt många unga i Finland som blev missbrukare på grund av att det fanns sprutor eller liknande. Tvärtom når man de unga missbrukarna, det gör inte vi i Stockholm på samma sätt. Det här sprututbytet ska integreras i annan vård och behandling för missbrukare. Det har spridits myter

om att de här sprutorna skulle delas ut lite hit och dit. Så är det inte. Det ska integreras på vanliga mottagningar.

Hälsa för alla är precis det vi pratar om. Det är ingen flumfråga, och det är ingen moralfråga. Där handlar det om jämlik hälsa, allas rätt till samhällets vårdinsatser. Om man har döttrar och söner som missbrukare är man alltid orolig. Man är också orolig för att de här ungarna ska dra på sig hiv eller hepatit. Tänk på det! Det kunde vara era barn.

Nu vänder vi blad, nu genomför vi det här och ser till att det här blir någonting bra. Det är många som vill se att det här ska misslyckas. Det ska det icke göra, utan nu går vi vidare. Det ska bli mycket intressant att se hur mycket ni lägger in i budgeten. Öka på Maria Ungdoms verksamhet exempelvis efter fem års neddragningar – det vore väl fantastiskt. Ni har alla chanser att nå missbrukarna i den här staden. Ta den chansen!

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 151.1

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande, ledamöter! Tyvärr har ni i fem år skurit i socialbudgetar i Stockholms stad, och ni har sålt ut mycket som gör att det är svårare att få lägenheter och liknande. Ni envisas som en röd gris med att inte gå med på det här. Det hade varit kul om vi hade kunnat få en gemensam narkotikapolitik i den här staden som hade hållit över de olika mandatperioderna. Det kan tänkas att vi också vinner ett val mellan varven.

Det skulle vara roligt om vi kunde ha en gemensam narkotikapolitik där vi kunde enas, där vi kunde driva de här frågorna på ett bra och vettigt sätt i stället för myterna och det här otroliga motståndet.

Jag hoppas att förslaget går igenom och att ni kommer på bättre tankar och att ni inte är ute efter att torpedera försöket. Sedan en fråga till, och det vill jag ha svar på: Vad tror socialborgarrådet att alla narkomaners kanyler tar vägen i dag? Ser du dem på gator och torg? Nej. Om de skulle få en ny i ombyte, tror du att de skulle göra det? Ja! Sedan kanske de glömmar, för de kan ha svårt att hålla reda på sådant. Vi kan inte ha både hängslen och livrem. Den gamla finansministern Sträng hade säkerhetsnål också. Är det vad du är ute efter? Det går inte, det kan inte funka, vi kan inte ha allt på en gång. Att en ung människa som du och ni nya moderater betar er på det här sättet är för mig en gåta.

Anförande nr 152

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Tack, Jackie, för ditt senaste inlägg! Jag ska bara säga en sak: Vi har Stadprojektet, preventionssamordnare, preventionscentrum, missbruksgaranti på gång, Mumin, Operation gåsen – det är många olika beteckningar som visar på den bredd av insatser som vi har i staden för att förebygga och motverka missbruk. Det händer väldigt mycket, som jag sade tidigare.

Så här är det: Det ser ut som att det blir sprututbyte i Stockholms stad. Då är det vår uppgift, och min uppgift som socialborgarråd, att verkställa det av fullmäktige fattade beslutet. Jag lovar att ta mitt ansvar. De farhågor vi har och frågeställningarna ska tas till vara, och vi har ett ansvar att genomföra och utföra detta på bästa möjliga sätt.

Med detta sagt vill jag tacka så mycket för debatten.

Anförande nr 152.1

J a c k i e N y l a n d e r (V): Det är fräckt av dig att räkna upp alla de där organisationerna. De fanns innan ni började skära ned i budgeten. Det är organisationer som går på knäna i dag. De får inga pengar av er. Ni ger inga pengar. Ni har skurit i budgeten. Hur kan du ha mage att räkna upp dem? Jag tycker att det är så fräckt!

Anförande nr 153

Å k e A s k e n s t e n (MP): Ordförande, ledamöter! Jag måste säga att jag har förståelse för den oro som finns hos Moderaterna och säkert hos andra partier också. Jag var själv tveksam till detta till för ett par år sedan då jag ändrade mig, i huvudsak av de skäl som Jonas Eklund här har anført.

Det är viktigt att alla partier, även Moderaterna, håller ögonen på detta så att det fungerar så som det är tänkt. I Sveriges riksdag är alla partier – jag vet inte om Sverigedemokraterna är det – ense om att vår vision om ett narkotikafritt samhälle. Det här måste ses som ett led i det arbetet, inte som någonting annat. Det får inte bli så att narkotikaliberalerna får vatten på sin kvarn och säger: Det här går bra, alltså fortsätter vi. Det måste vi bekämpa.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

*§ 27 Riktlinjer för handläggning av försöks- och träningslägenheter
Förslag från socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden (utl. 2011:81)*

Anförande nr 153.1

R e b e c c a A d a m i (MP): Miljöpartiet lade en motion om Fast bostad först för kommunfullmäktigesammanträdet den 21 februari. Vi ville då att Stiftelsen Hotellhem i Stockholm skulle få ett antal förstalägenhetskontrakt, men den moderatledda majoriteten röstade ned det. När det gäller försökslägenheter, som de här riktlinjerna är för, finns det vissa utmaningar. Bland annat att barnfamiljer som nu bor i baracker hos Stiftelsen Hotellhem i Stockholm inte tillhör en prioriterad målgrupp för försökslägenheter som i första hand ska gå till bland annat missbrukare.

Ett annat problem är om man har betalningsanmärkningar, vilket många av de här familjerna har. Ansvar för skuldindrivning och rådgivning faller mellan stolarna, mellan stadsdelsnämnderna och stiftelsen.

För att kunna erbjuda försökslägenheter till de här barnfamiljerna, som utgör ungefär hälften av de familjer i Stockholms stad som saknar stadigvarande bostad, behövs dessa riktlinjer formuleras även ur ett lika-rätt-perspektiv och att man verkligen tar barnperspektivet på allvar. Så med Fast bostad först skulle alla de här barnfamiljerna ha en ärlig chans till ett värdigt boende.

Anförande nr 154

E m i l i a B j u g g r e n (S): Vi välkomnar självklart att man vill se över riktlinjerna för att få enhetlighet och tydliga strukturer som ger alla samma chans. Med risk för att upprepa lite från den föregående debatten, eftersom det här rör samma förvaltning, är det fortfarande så att om man vill ha en fungerande verksamhet, om man vill ge missbrukare möjlighet att klara av att behålla eget kontrakt, om man vill ge människor som inte har haft egen bostad en riktig möjlighet att skapa ett eget hem, tryggt och stadigt, och bo kvar måste man tillskjuta de resurser som till det behövs. Det är ett problem som vi har sett nu att man antingen direkt tar resurser från enheten för hemlösa eller genom att inte ersätta för hyreshöjningar, pris- och löneökningar låter resurser försvinna.

Man har också tagit pengar från enheten för hemlösa till försöket med bostad först, någonting jag trodde aldrig skulle finnas med i de nya riktlinjerna. Men jag vet inte om Fast bostad först måste utvärderas lika många år som sprututbytet innan man börjar arbeta in det i stadens hantering. Som jag ser det är det i det här ärendet väldigt långt till ett fungerande system där människor som står långt utanför bostadsmarknaden kommer att ha en möjlighet att behålla sin bostad.

Anförande nr 155

K a r i n R å g s j ö (V): Ordförande, ledamöter! Alla har inte en dörr att stänga på kvällen som vi har när vi går härifrån. En del får sova i sovsalar eller gå runt på staden under natten. Självklart är det viktigt att vi har en policy i hela staden när det gäller försöks- och träningslägenheter. Stockholm är en stad, inte 14 städer.

I de här riktlinjerna lyfter man barnperspektivet, och det tycker jag är ett steg framåt. Det ska vi göra ännu tydligare.

Men det räcker inte med att vi har riktlinjer. Grundproblemet är att 3 000 människor saknar bostad och är hemlösa och har sin chans oändligt långt borta. Det är vad jag förstår fortfarande 15 lägenheter. Att bo i en försöks- och träningslägenhet innebär en oerhörd press. Vad jag vet är de här personerna väldigt rädda att ta hem folk, de är rädda att det ska spåra ur, de är rädda att man inte ska tycka om dem. En del vågar inte spola toaletten mellan kl. 23 och 07 för att det kan störa grannarna. De är väldigt oroliga. Så ser det ut.

Det stöd som man bör ge till personer som kanske ha försöks- och träningslägenheter finns inte alltid. Det handlar om de nedskärningar som vi pratat om tidigare i kväll under debatten om sprututbyte. Det stödet finns inte alltid på enheten för hemlösa eller i stadsdelarna. Det räcker kanske inte med stöd i form av försökslägenhet, utan man behöver andra stödinsatser. Man kanske också vill komma ut till jobb.

Vi har lämnat in en motion om en helt annan sak. Det är påfallande många av de här lägenheterna som finns i ytterstaden. Väldigt få finns i innerstaden, det är nästan nere på noll. Förorten får ta hela det sociala ansvaret, och innerstaden kan ägna sig åt att lägga sina surdegslimpor på hotellet i stället, vad vet jag.

Är man ute efter en integrerad stad så blandar man befolkningen. Det gör inte vi. I stället blir innerstaden ett ghetto där man inte har några försöks- och träningslägenheter utan folk är ganska likartade. Säljer man dessutom ut 22 000 hyreslägenheter får man problem att hitta försöks- och träningslägenheter.

Vi har en lång resa framför oss, kan man säga. Vi måste nog ändra politik på en mängd områden. Men det är bra att vi får en policy åtminstone som ser hela staden som ett begrepp och där vi inte får 14 små städer som har sin egen policy.

Anförande nr 156

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Då har det tillkommit nya riktlinjer. Som det har sagts tidigare handlar det om försöks- och träningslägenheter. En av nyheterna är att det blir ett tydligare barnperspektiv. De flesta remissinstanser är väldigt positiva till de nya riktlinjerna.

Vi arbetar för att få fram fler försöks- och träningslägenheter. Det är en viktig del i vårt arbete. Vi kan konstatera att det tillkommer fler försöks- och träningslägenheter. Nu senast har vi haft möten med de privata fastighetsägarna för att se hur vi kan få fler försöks- och träningslägenheter även i innerstaden så att det blir en bra spridning på beståndet.

Vi anser att det här kommer att vara ett viktigt steg på vägen att säkerställa kvaliteten för dem som i dag saknar bostad. Det gäller både dem som står akut utan bostad och de barnfamiljer som av någon anledning har blivit vräkt och behöver ett boende inom en kort tid.

Som sagt vill jag hänvisa till att de flesta remissinstanser tycker att det här är ett bra förslag. Vi välkomnar arbetet med att få än fler försöks- och träningslägenheter för att på sikt minska hemlösheten.

Anförande nr 157

R e b e c c a A d a m i (MP): Jag vill bara fråga om de försöks- och träningslägenheter som du pratar om även gäller för de barnfamiljer som riskerar att bli hemlösa utan bostad i Blackeberg, ungefär 25, nu till sommaren, i juli.

Anförande nr 158

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! När det gäller barnfamiljer som riskerar att stå utan bostad har vi gett ett uppdrag åt SHIS att arbeta med de här familjerna, så det är aldrig någon barnfamilj som står ute på gatan. Det är viktigt att framhålla. Vi har rutiner för det, och vi har numera också riktlinjer för hur vi ska hantera frågorna kring försöks- och träningslägenheter men också lägenheter inom SHIS, som riktar sig till bostadslösa barnfamiljer.

Anförande nr 159

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande, fullmäktige! Jag har en tjej som jag jobbar lite grann med. Hon tillhör SHIS Bromma. Hon är 35 år, hon bor i en källarlokal, har gjort det nu i sju månader. Hon har varit drogfri 4½ år och har kunnat utbilda sig till journalist, står i bostadskön, den vanliga kön. Då svarar man i Bromma: Du kan söka i den ordinarie kön. Det är dit man hänvisar.

Hon har adhd som är obehandlad. Problemet är inte där, utan problemet är att jag ser att hennes drogfrihet, som är på 4 ½ år, håller på att gå åt helvete. Den håller på att spricka, hon orkar inte. Hon har en dotter, hon bor i en källarlokal i Abrahamsberg. Hon har varit drogfri.

Vi brukar höra att vi har en socialtjänst i världsklass, och det finns pengar. Socialborgarrådet har pratat här i dag om vilka resurser om skjuts till. Den här kvinnan har inte sett röken av de här resurserna. Om borgarrådet vill kan jag ordna ett möte med den här kvinnan och borgarrådet. Det är vad jag kan lova. Hon behöver nog ha ett ord på vägen.

Anförande nr 160

M o n i k a L i n d h (S): Fru ordförande! Det här är ett väldigt bra ärende, och jag tycker att det som är allra bäst är att man lyfter in barnperspektivet som ett eget avsnitt. Det är viktigt. Det är också tydligt hur barnperspektivet ska beaktas. Det välkomnar vi; det är bra.

Men sedan är en viktig del där revisionskontoret har påtalat att det i vissa fall saknas biståndsbeslut och handlingsplaner när det rör försöks- och träningslägenheter. Där tycker jag är bra att man tydliggjort på vilket sätt det är ett biståndsbeslut, hur det ska hanteras och också hur det ska hanteras i relation till den tänkta hyresgästen. Jag tycker som sagt att det här är ett bra ärende när det gäller tränings- och försökslägen-

heter. I övrigt när det gäller bostadssituationen för missbrukare, bostadslösa, hemlösa, barnfamiljer som står på gatan är det katastrofalt. Det vet vi, men det är en annan fråga, och den tänker jag inte ta upp nu.

Anförande nr 161

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Jag ber om ursäkt för att jag förlänger debatten, men jag blev lite nyfiken på vad borgarrådet sade om Blackeberg. Jag vet inte om jag riktigt förstod svaret. Det finns 25 småhus där det bor barnfamiljer som kommer från hemlöshetsliknande förhållanden, småhus som ägs av Hotellhem och som vi nu ska riva för att bygga borrhägar. De boende har fått besked att de ska vräkas i augusti.

Jag tolkade att detta kommer att lösa sig, att det var ett löfte. Förstod jag dig rätt?

Anförande nr 162

H a n n a B r o b e r g (M): Ordförande, fullmäktige! Till Roger en sakupplysning: De familjer som är placerade i ett antal stadsdelar i Blackeberg har alla fått ett besked om framtida planering. Det är några familjer som har varit ganska okontaktbara så att man inte kunnat ge information. Men alla stadsdelar som har familjer placerade på Blackeberg har fortsatt ansvar och betalar för den placering och har ett ansvar att göra en planering. Det är samarbete mellan respektive stadsdel och SHIS. Det arbetet pågår. I dag är det ungefär tio familjer som inte har fått ett klart besked. Det är nedräkning dag för dag för varje familj. De hanteras varenda en.

*§ 28 Riktlinjer för utredning, dokumentation m.m. inom stadens socialpsykiatri
Förslag från socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden (utl. 2011:82)*

Anförande nr 162.1

R e b e c c a A d a m i (MP): Angående riktlinjerna för socialpsykiatri vill vi från Miljöpartiet än stärka barnperspektivet. Man måste se till att barn till deprimerade, missbrukare och på andra sätt psykologiskt nedsatta får stöd och hjälp. I dagsläget saknas ordentlig samverkan mellan enheter, mellan BUP och skolkurator, mellan jourhem och socialen.

Inom socialpsykiatri måste barnens ärenden fångas upp så att de inte faller mellan instanser, mellan BUP och socialen. Det behövs målgruppsinriktade satsningar även inom socialpsykiatri för att samverka över ansvarsområden.

Nu när barnkonventionen på riksplan kanske kommer att bli svensk lagstiftning bör vi även se över sekretesslagar och föräldrabalken så att tillämpningen inom socialpsykiatri verkligen leder till att barn får rätt till en barndom som är lekfull. Man behöver även se till nära anhöriga, att de ska ha insyn i de vårdplaner som görs.

Som sagt tycker vi från Miljöpartiet att det är väldigt viktigt att på ett konkret sätt stärka barnperspektivet i de här riktlinjerna.

Anförande nr 163

K a r i n R å g s j ö (V): Ordförande, ledamöter! Det är bra även med de här riktlinjerna, men det finns en brist på lägenheter. Var är lägenheterna? Det kan man fundera på. Det står såvitt jag vet 500 i kön för den här typen av lägenheter, och det är knappast rimligt. Det är oerhört viktigt att de som är anhöriga och närstående får möjlighet att vara med i och planera genomförandet. Det är viktigt att det här ska bli rätt på alla sätt. Det är de som är specialister.

Miljöpartiet har lyft barnperspektivet, och vi vill självklart också vi göra. Det gäller även våldsutsatta kvinnor med funktionshinder. Deras behov måste mötas upp mycket bättre än vad vi gör nu.

Sedan är det de väldigt många unga människor som faller mellan stolarna, mellan BUP och vuxenpsykiatri. Där måste vi bli mycket bättre på att fånga upp dem och ge dem en möjlighet, ge dem en lägenhet. De ska inte bo hemma hos sina föräldrar tills de är 40 år.

Det finns en del att göra för att stärka upp arbetet med personer som har psykiska problem, specifikt deras familjer.

Anförande nr 164

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Även i det här ärendet gläds vi åt de nya riktlinjerna, som ändå tydligt har ett barnperspektiv och där man exempelvis säkerställer att barn till psykiskt nedsatta som socialtjänsten kommer i

kontakt med ska informeras om de möjligheter som finns gällande stöd och hjälp. Det är ett exempel på nyheter i dessa riktlinjer.

När det gäller gruppboendestäder håller jag helt med Karin Rågsjö i fråga om att det är otillräckligt. Vi måste bygga fler gruppboendestäder, och det snarast. När det handlar våldsutsatta funktionsnedsatta kvinnor har vi sett till att vi har kartlagt de skyddade boendena för att säkerställa att även funktionsnedsatta kvinnorna ska få tillgång till skyddat boende, för vi vet att de är särskilt utsatta. Så denna grupp tittar vi också på.

Som sagt är det här en grupp människor som tyvärr ofta lever isolerade och i ensamhet. Nu stärker vi riktlinjerna för att kunna ge ökat stöd, inte bara till de vuxna och unga vuxna som lider av bland annat postdramatiskt stressyndrom utan också barn till dem som är föremål för socialpsykiatri.

Anförande nr 165

R e b e c c a A d a m i (MP): Jag ville bara fånga upp det du sade under stycket om brottsoffer, att det är viktigt att ha könsneutral formulering där så att vi även fångar upp män som blir utsatta för våld i nära relationer, inte bara kvinnor.

Anförande nr 166

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Rebecca sätter fingret på någonting som är väldigt viktigt, att även män blir slagna, och det är viktigt att vi har en könsneutral hållning när det gäller våld i nära relationer. Ja, det var bra.

§ 29 Motion 2009:29 om Stockholms stad som föredöme i Europa för att stärka romernas mänskliga rättigheter (utl. 2011:28)

Anförande nr 167

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Lika glad som jag är för att denna motion äntligen kommer upp lika besviken är jag på svaret. Det var något av det mesigaste, mest innehållslösa svar som jag någonsin har fått på en motion i den här salen, mina vänner, ledamöter, stockholmare och medier och alla som lyssnar. Det finns inte ett enda konkret förslag i motionssvaret, ingenting!

Romerna har varit den mest diskriminerade, den mest förföljda gruppen i vårt land. De har funnits i Stockholm sedan 1500-talet. Det är bevitnat med arbetslöshet, brist på utbildning, kultur, diskriminering. Mitt förslag i den här motionen var: Låt oss göra något åt detta, och låt oss göra någonting tillsammans med romerna. På detta får jag ett intetsägende svar att visst är vi mot diskriminering. Ursäkta mig, vad är detta för svar? Jag skulle vilja veta, jag tror att det är Ulla Hamilton som är ansvarig, varför ni inte vill lösa romernas situation tillsammans med romerna. Varför är det så svårt och så farligt?

Nu har vi till och med fått kritik från Amnesty för att romerna har blivit rättslöst behandlade vid till exempel asylprocessen. Man har på regeringsnivå bestämt att ta fram en vitbok med allt vad vi har gjort mot romerna under alla dessa år. Men ni är totalt ointresserade och hänvisar i svaret till en gammal integrationsberedning som inte gjorde ett smack för att ta kontakt med de nationella minoriteterna.

Jag tycker att det här är ett otroligt ointressant svar, och det är dessutom en förolämpning mot romerna. Jag förväntar mig att ni ändrar er och tillstyrker motionen.

Anförande nr 168

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Jag håller med Ann-Margarethe Livh om att romernas utsatta situation inte är något nytt vare sig i Sverige eller i övriga Europa. Den går som en röd tråd genom vår egen historia. Redan på 1500-talet började förföljelserna, mördandet och tvångsdeporteringarna av romer. Det uppskattas att fram till 1975 tvångskastrerades 60 000 romer i Sverige. Visst har vi anledning att titta i backspegeln och fundera över hur vi har behandlat romerna och göra upp med vår egen historia.

Men bristerna i Sverige kan dock inte jämföras med den vidriga förföljelse som tolereras och i vissa fall direkt verkställs av myndigheter i en del europeiska länder. De högerextrema partiernas frammarsch i en del europeiska länder har gjort livet mer än outhärdligt för romer. Det finns högerextrema politiker som talar om att sätta romer i läger eller skjuta dem. I Slovakien, Tjeckien och Ungern tvingar myndigheterna romska barn att gå i skolor för barn med funktionshinder. I Italien, Rumänien och Serbien tvingar man romer att bo i containrar i städernas utkanter. Frankrike och Italien har bara på ett år utvisat tusentals romer till länder där det är en direkt fara för deras liv. Att ständigt tvingas att leva med fruktan för nya attacker bara för att man tillhör en viss etnisk grupp är ovärdigt den fria delen av världen år 2011.

Men mycket har också hänt i Sverige, och det måste vi också lyfta upp i debatten. Den 30 juli förra året lämnade Delegationen för romska frågor sin utredning till regeringen. Det arbetet leddes av förra folkpartiledaren Maria Leissner. Rapporten inleds med följande: Romernas situation är ovärdigt ett demokratiskt välfärdssamhälle som vårt, och det finns inga genvägar till jämlika villkor för romer. Situationen kräver en långsiktig, uthållig och målmedveten politik, en nationell strategi för romer baserad på romers rätt. Strategin har tre övergripande mål: Att stänga välfärdsgapet mellan romer och andra grupper, att hävda romers maktunderläge och att reparera romers tillit till majoritetssamhället och överbrygga förtroendeklyftan. Det krävs helt enkelt en samlad strategi för att bryta romers utanförskap.

Det är klart att det återstår mycket att göra tills vi kan känna oss nöjda, tills vi kan säga att vi har uppnått målet om alla människors rättigheter. Men jag tycker att arbetet för att främja en våra minoriteters rättigheter trots allt går åt rätt håll. Det krävs uthållighet, genuin vilja, attitydförändringar, satsningar på utbildning för romska barn och ungdomar och ett aktivt deltagande från romska grupper i den politiska, civila och kulturella sfären. Det krävs helt enkelt en dialog mellan majoritetssamhället och den romska gruppen.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 168.1

M o n i k a L i n d h (S): Fru ordförande! Det kändes väldigt bra att lyssna till dig, Gulan. Jag tror att vi är många som har jobbat med romafrågor under lång tid som har förstått den strukturella rasism som det handlar om i behandlingen av romer. Jag har följt Maria Leissners arbete väldigt nära. Jag har också följt romagrupperna som har jobbat tillsammans med henne i den här nationella kommissionen, sanningskommissionen eller vad man ska kalla den, och förstår hur oerhört känslig den här frågan är. Därför är det bra att det blir en långsiktig nationell strategi och att det finns en vilja att göra upp med historien. Därför blir det så konstigt när du inte vill transformera det arbetet till Stockholmsförhållanden och se att vi i Stockholm, som är Sveriges huvudstad, skulle kunna jobba på det här strukturerade sättet tillsammans med romerna i Stockholm.

Anförande nr 169

G u l a n A v c i (FP): Jag tycker att det är väldigt viktigt att vi i storstaden ser till att vår huvudstad präglas av öppenhet och mångfald. Inga människor, oavsett etnisk bakgrund, religiös åskådning eller sexuell läggning, ska diskrimineras. Stockholms stad ska vara en förebild. Vi ska gå före i arbetet med att implementera detta. Vi har också ett tydligt policydokument som säger att våra bolag och förvaltningar ska arbeta mot diskriminering och särbehandling. Man önskar ju att den här frågan kunde få en lösning över en natt. Men precis som du själv påpekar har romer utsatts för förföljelse under århundraden. Det finns inga mirakelkurer. Jag tycker att vi måste se de här frågorna på ett långsiktigt sätt. Det handlar om att börja i förskolan. Det handlar om att se till att romska barn får en bra, adekvat utbildning. Det handlar om att bryta utanförskapet för vuxna romer så att de kommer in på arbetsmarknaden och

får känna att de är en del av samhället. Vi har en samlad strategi för hur vi ska arbeta mot utanförskap. Jag tycker att vi är på väg åt rätt håll.

Anförande nr 170

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Jag tycker inte att vi är på väg åt rätt håll. Den integrationsberedning som fanns hade i uppdrag att ta kontakt med nationella minoriteter. Det gjorde den inte. Den struntade totalt i det uppdraget och misskötte detta. Det som behövs i Stockholm är inte bara vackra ord i dokument, utan det krävs konkreta insatser. Man behöver till exempel utbilda fler modersmåls lärare och ge stöd till romska kvinnor. Nu finns det två skyddade boenden för romska kvinnor. De har fått kämpa som galningar för att få de två lägenheter som de har i dag. Den romska kulturfestivalen som skulle vara i Kungsträdgården fick inte ett öre i bidrag nu senast. Romernas kulturarv är faktiskt vårt kulturarv. Det går inte att komma till rätta med det här på ett år eller två, men man måste göra de här konkreta insatserna, annars kommer det aldrig att ske någonting. Ingenting av det framkommer i det här motionssvaret. Det finns inte ett enda konkret förslag. Det tycker jag är sorgligt.

Anförande nr 171

G u l a n A v c i (FP): Jag har stor respekt för att du under så lång tid och så tydligt engagerat dig för olika etniska grupper. När det gäller kvinnojourernas verksamhet vill jag påpeka att alliansregeringen har gjort väldigt mycket under de här fem åren för att öka anslagen. Man har ökat anslagen väldigt mycket. Jag är helt övertygad om att en del av de här pengarna kan ha kommit romska kvinnojourer till del. Anslagen har ökat avsevärt.

Det finns ett problem när det gäller utbildning och modersmålsundervisning, och jag tror att du är medveten om det problemet. Det finns ett fåtal lärare i romani i Sverige. Man har svårt att rekrytera personer med romsk bakgrund till lärarutbildningen. Högskoleverket arbetar i dag med en utredning på uppdrag från Utbildningsdepartementet för att man ska kunna hitta olika sätt att öka tillgången på lärare med romsk bakgrund. Romerna är en av våra fem nationella minoriteter. Jag tycker att det är jätteviktigt att vi arbetar för detta eftersom språket är en väldigt viktig del i deras kultur.

Anförande nr 172

Y v o n n e R u w a i d a (MP): Hej Gulan! Jag tycker att det du säger om romer låter väldigt bra. Maria Leissner har gjort ett fantastiskt arbete i frågor som rör romer. Däremot är det väldigt långt från de fina ord du har nämnt här till handling. Om du menar allvar med det du säger, Gulan, undrar jag om du verkligen är nöjd med Ulla Hamiltons svar. Varför har inte Folkpartiet en reservation mot den här intetsägande politiken som förs? Ni har ingen politik gentemot romerna i Stockholm.

Jag är inte bara upprörd över hur romer har behandlats förr i tiden eller över hur romer behandlas i andra länder. Jag är upprörd över hur romer behandlas här i Sverige i dag. Vi hanterar inte den gruppen på sådant sätt att de har samma rättigheter som alla andra. Det är den grupp som är mest utanför samhället av alla

grupper, inklusive barnen. Här behöver man handla. Det här svaret visar att staden inte tänker agera.

Anförande nr 173

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Jag hade verkligen inte tänkt komma in på det spår som jag nu kommer att ta upp, men tyvärr är jag tvungen att göra det. Yvonne Ruwaida har suttit i riksdagen i ganska många år. Jag tycker att det är lite märkligt att det är mest ljud i skällan när man hamnar i opposition. Varför gjorde man ingenting under alla de år som du satt och påverkade den socialdemokratiska politiken i riksdagen? Jag tycker att den här frågan är alldeles för allvarlig för att man ska sitta och mäta sig i någon form av tävling i vem som har bäst och vackrast ord när det gäller att hjälpa den romska gruppen. Jag tycker att vi måste se helheten. Vi måste se långsiktigt på det här arbetet. Förändringar kan inte komma till stånd över en natt. Jag tycker att vi är på väg åt rätt håll. Det behövs satsningar på utbildningsväsendet. Det behövs satsningar på arbetsmarknadsåtgärder så att romer också kommer in på arbetsmarknaden. Det är enda sättet att bryta utanförskapet och känna att man är en del av samhället, och det krävs mycket mer än så, men det här var några av de punkter som jag tog upp.

Anförande nr 174

Y v o n n e R u w a i d a (MP): I augusti 2006 var 35 vuxna romer färdiga med sin utbildning. De hade blivit utbildade till lärarassistenter, barnskötare och barn- och ungdomsledare. Det finansierades genom rödgrön politik. Vi hade en kompetensfond här i Stockholm som satsade på att romska vuxna skulle utbildas. Sedan blev det en annan majoritet i staden. Den sitter på den här sidan. Den majoriteten såg inte de här 35 romska vuxna som någonting positivt som kunde tillföra kommunen någonting. Vi i Miljöpartiet väckte en motion om att vi aktivt borde rekrytera de här människorna till kommunens verksamheter. Det ville man inte. År 2008 sade man som svar på Miljöpartiets motion i denna fråga att det kanske var en bra idé och att vi kanske borde göra någonting, men sedan gjorde man inte det.

Och vet ni vad? Det svar som lämnas på den här motionen i dag är en fjärdedel så långt som det svar man lämnade för tre år sedan, och då hade man ändå en låg ambitionsnivå. Man sade att man skulle ha regelbundna möten med minoritetsgrupperna, inklusive romerna, men det har man inte haft. Nu, under Ulla Hamiltons ledning, säger man sig inte ens ha den ambitionsnivån som man hade för tre år sedan. Man har alltså sänkt sin ambitionsnivå.

Jag har varit på möten med romska organisationer här i staden, och Stockholm är inte en så stor stad om man jämför. De visar väldigt tydligt att majoriteten i Stockholm inte är med på de mötena. Man vill inte ha den regelbundna dialog som krävs för att romer ska kunna ha samma rättigheter som alla andra i vår stad. Ni tar inte ansvar för de här frågorna. Det gör verkligen ont i mig. Ni borde genomföra Maria Leissners förslag. Det är bra att de förslagen har kommit fram, för de är bra. Men det gör mig ytterst besviken att ni i Folkpartiet är nöjda med de här svaren. Det visar att ni inte

har prioriterat detta i det samarbete som ni har. Man följer inte upp Maria Leissners ambitioner i de här frågorna.

Jag vill att ni aktivt rekryterar människor med romska kunskaper, lärarassistenter och modersmålslärare, för de finns i Stockholm, Gulan. Det finns i dag arbetslösa modersmålslärare i romani. Det är verkligheten. Jag vill också att ni genomför regelbundna möten med romska organisationer här i staden. Om ni gör det kanske ni tar några steg åt rätt håll, men det kommer inte att vara tillräckligt. Men att stå här och påstå att ni gör någonting när ni har svikit på det sätt som ni har gjort gör mig oerhört upprörd. Jag är upprörd över hur romer behandlas här i dag i Stockholm och inte bara över hur de behandlas i andra delar av världen och förr i tiden.

Anförande nr 175

E w a S a m u e l s s o n (KD): Ordförande, fullmäktige! När jag en dag i mellanstadiet skulle få en ny klasskamrat visade det sig att det var en romsk kille, men man sade inte romsk på den tiden. Det var ingen lätt sits för honom att komma in i den klassen. Han var en av de första som över huvud taget gick i skolan. Hans familj var en av de första som fick ett fast boende i närheten av där jag också bodde. Det var Hans Kaldaras som säkert många av er känner till och som har betytt mycket för att lyfta fram romernas situation i Sverige på många olika sätt. Många har säkert lyssnat till hans sång.

Jag har jobbat nära skolklassen i Nytorpsskolan som under många år har funnits just för romska barn. Där finns det en väldigt duktig lärare och en duktig assistent som på olika sätt har stöttat eleverna för att de ska få en så bra skolgång som möjligt. Men vi behöver göra mycket mer när det gäller just skolgången för de romska eleverna.

Att arbetet mot diskriminering ska gälla alla grupper är naturligtvis en självklarhet, men just nu behandlar vi romernas situation. Det arbete som Maria Leissner har lagt ned och tydliggjort är naturligtvis väldigt viktigt ur historisk synpunkt, men vi måste se till den situation som råder i dag. Och tyvärr är romerna fortfarande en utsatt grupp. För inte så länge sedan lyssnade jag till Maria Leissner. Hon berättade att sådana skämt som vi aldrig skulle acceptera om andra diskriminerade grupper tyvärr accepteras i olika sociala sammanhang när det gäller romerna i dag.

Mellan 1998 och 2002 hade Kristdemokraterna ansvaret för integrationsnämnden, som det hette då. Under den perioden bildades ett romskt kulturcentrum i Gubbängen. Det centrumet finns fortfarande kvar. Där har man olika träffar för romer. Där finns det en lokal för dem.

Men det finns en grupp romer som tyvärr också har hamnat i missbruk. I förra veckan träffade jag två romer som har startat ett projekt för att jobba med uppsökande verksamhet. De får nu bidrag från socialförvaltningen. Det är i sin linda. De har precis satt i gång arbetet. Vi hoppas att det ska kunna leda till ett lyckat resultat. De poängterade och underströk att det är viktigt att det är romerna själva som möter romer som har råkat i en missbrukssituation. I deras kultur är det oerhört skämmigt att vara missbrukar. Därför är det viktigt att det är deras egna landsmän som är behandlingsassistenter.

Det finns mycket mer att göra. Stockholms stad ska ta sitt ansvar och gå vidare så att diskrimineringen inte fortsätter.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 175.1

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Poängen med min motion, Ewa, är just att Stockholms stad inte tar sitt ansvar. Du nämnde Nytorpsskolan. De klasserna är nedlägningshotade. Jag har varit på Romskt Kulturcentrum några gånger. De har fått sänkta bidrag och kämpar stenhårt för att överleva. Det är därför som jag bli ganska upprörd över att den här motionen besvaras med en axelryckning. Det finns inte ett enda konkret förslag i svaret. Jag menar att Stockholms stad absolut inte tar sitt ansvar. I så fall skulle man bilda ett råd med romska organisationer och gå igenom skolan, arbetsmarknaden och se vad som ska åtgärdas, till exempel hur många lärare som behöver utbildas och hur många modersmålstränare som behövs i förskolan. Gör det! Ta ert ansvar!

Anförande nr 176

E w a S a m u e l s s o n (KD): Ordförande, fullmäktige! Att vi inte besvarar din motion med just de åtgärder som du ställer krav på innebär inte att staden inte tar ett ansvar, Ann-Margrethe. Att säga nej till det specifika råd som du föreslår är inte samma sak som att säga att inget arbete kommer att genomföras. Det är självklart att vi ska jobba vidare med de här frågorna.

Anförande nr 177

R e b e c c a A d a m i (MP): Jag tycker att Ewa Samuelsson och den moderat-ledda alliansen är väldigt tydliga i sin hållning och talar om kultur och kulturcentrum och om att inspirera ungdomar i en klassrumssituation, men man talar inte om faktiskt politiskt inflytande. Precis som Vänstern sade har man inte tagit fasta på ett råd och politisk inflytande.

Jag bjöd in mina romska grannar att komma hit i dag, men det är ingen som har kommit. De känner sig inte lyssnade på. Ni har inte haft några diskussioner över huvud taget med dem under de här fyra åren, precis som Yvonne Ruwaida sade. Jag tycker att det är väldigt viktigt att man inte bara pratar kultur och mjuka frågor utan verkligt politiskt inflytande. Hur många i den här salen har romsk bakgrund till exempel? Hur många i den integrationsberedning som du pratade om hade romsk bakgrund? Det är väldigt viktigt att prata om demokrati och politisk makt, vilket vi har här.

Anförande nr 178

E w a S a m u e l s s o n (KD): Ordförande, fullmäktige! Jag förstår inte motsatsförhållandet. Det kulturcentrum som kom till stånd under perioden 1998–2002 var efterfrågat av romerna. Det stod väldigt högt på dagordningen att man vill ha det, och då såg vi till att de fick den lokalen för att kunna träffas där. Ett sådant centrum är väl ett utmärkt ställe att jobba med demokratifrågor i den romska

kulturen. Och vem hindrar dem från att delta, gå med i politiska partier och finnas med där? Jag gör det i alla fall inte.

Anförande nr 179

C h r i s t o f f e r J ä r k e b o r n (M): Fru ordförande, kommunfullmäktigedamöter! Arba Kokalari har förberett sig fyra eller fem gånger på att gå upp med anledning av den här motionen. Jag tänker säga en del av de saker som hon hade tänkt säga.

Låt mig vara tydlig med att det är väldigt många romer i Sverige, i Europa och i Stockholm som lever i ett stort utanförskap. Det är viktigt att hela samhället tar ett större ansvar för att fler romer ska bli en del av samhället. Stockholm ska naturligtvis vara en öppen stad. Vi ska vara en tillåtande stad och en stad som präglas av mångfald.

Låt mig vara lite politisk. Det största problemet för många romer är det stora utanförskapet många lever i. Det handlar om bristen på arbete. Arbetslinjen och att se till att fler människor kan försörja sig själva på ett arbete är viktigt för alla människor som lever i utanförskap. Ann-Margarethe Livh sade att hon tyckte att svaret på motionen var en förolämpning. Jag tycker att Ann-Margarethe Livhs bidragspolitik är en förolämpning mot alla människor som lever i utanförskap i Stockholm och Sverige.

Jag tycker också att det viktiga är att lösa strukturella problem. Det viktigaste är inte att inrätta olika typer av styrgrupper. Det viktiga är att lösa de strukturella problemen. Yvonne Ruwaida klagade på att det inte finns någon politik i Stockholm som är tillägnad romerna. Jag vill säga att vår arbetslinje är en politik för alla stockholmare, inklusive romerna. Det är en brist att man inte ser individerna var och en för sig. Synen på kollektivet och synen på olika grupper har gjort att man inte ser många romer som de individer de faktiskt är.

Kampen för att minska utanförskapet och stärka rättvisan i Stockholm handlar om att vi har en bra skola och att fler människor har ett arbete. Det är också ett bra arbete, som många av mina kolleger tidigare har berättat om, som Alliansen bedriver i riksdagen, i regeringen och här i Stockholm för att stärka romernas ställning.

Jag vill avsluta med att säga att jag tycker – ni skrattar lite här borta – att det är väldigt viktigt att stärka arbetslinjen för människor som lever i utanförskap. Om man ska få inflytande på allvar ska man sitta här i kommunfullmäktige eller i andra beslutande församlingar. Att säga att ungdomar får inflytande i ungdomsråd eller att romer får inflytande i olika romska styrgrupper tycker inte jag är en seriös politik.

Anförande nr 180

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Om det är just arbetsmarknadsåtgärder som är nummer ett tycker jag att det vore klädsamt om arbetsmarknadsborgarrådet var i salen och kanske till och med gick upp och sade något. Hon är dessutom ansvarig för de här frågorna. Jag saknar henne i debatten.

Jag tycker att det är väldigt nedvärderande att prata om bidragsberoende. Vi ger bidrag till en rad kulturaktiviteter i den här staden, men den romska kulturfestivalen får inga pengar. Vems bidrag pratar vi om? Varför är det inte nedvärderande för andra kulturaktiviteter att få bidrag samtidigt som det är nedvärderande för romer? Ska man komma in på arbetsmarknaden måste vi börja med skolan och förskolan. Gör det! Det är konkreta åtgärder. Det är banne mig ingen bidragspolitik. Det är alla barns rättighet att ha en bra förskola och en bra skola. De har rätt till undervisning på sitt eget språk. Ingenting av detta har de romska barnen i Stockholm i dag. Det tycker jag är en skam.

Anförande nr 181

C h r i s t o f f e r J ä r k e b o r n (M): Jag vidhåller min uppfattning att arbete för alla och att alla kan försörja sig själva är det viktigaste receptet för att ta sig ur utanförskapet. Men jag håller med Ann-Margarethe Livh om att utbildningspolitiken är avgörande för att minska utanförskapet. Jag tycker att den utbildningspolitik som vi antligen bedriver i Sverige och Stockholm sedan ett antal år där vi sätter kunskap i centrum är viktig till skillnad från den flumpolitik där man inte behöver lära sig saker och ting i skolan. Den är framför allt viktig för människor som lever i ett stort utanförskap. Jag tycker också att den skolpolitik som gör att duktiga elever som bor i områden som inte alltid anses vara de mest välbärgade kan gå på de skolor som många klassar som de bästa är viktig. Ni tycker att man ska gå i den skola som ligger närmast. Det är någonting som jag tror skulle leda till en ökad segregation och ett ökat utanförskap för många stockholmare.

Anförande nr 182

Y v o n n e R u w a i d a (MP): Ni har försämrat politiken. Ni pratar i dag om jobblinjen. Men för tre år sedan kunde ni till och med säga i ett svar att det skulle kunna finnas behov av att romskt ursprung eller goda kunskaper om den romska befolkningens villkor i vissa fall skulle kunna vara meriterande när man anställer i skolan eller inom vården. Man har utbildat människor med romskt ursprung som kan romani, men man har inte anställt dessa. Det strider egentligen mot jobblinjen. Er jobblinje har inte fungerat. De här människorna är arbetslösa i dag.

Jag tycker att det är en väldigt tydlig sänkning av ambitionsnivån när man jämför svaret på samma frågor för tre år sedan med svaret i dag. Ni verkar inte ens vilja beskriva det arbete som ni påstår er genomföra i jättegenerella målade ord. Ni gömmer er bakom dessa generella ord eftersom ni inte har någon politik.

Anförande nr 183

C h r i s t o f f e r J ä r k e b o r n (M): Enligt Yvonne Ruwaida är det mesta som alliansen gör i den här salen en sänkning. Det är mest neddragningar, och enligt dig handlar det mesta om låga ambitionsnivåer. Jag tycker att modersmål är viktigt. Jag tycker att det är viktigt att man har kunskap om sin kultur. Jag tycker också att det är viktigt, och det står i motionssvaret, att skolorna utbildar i romsk kultur. När vi har pratat om arbetslinjen och om att människor ska kunna försörja sig själva, när vi har pratat om att människor ska kunna gå från bidrag till egen försörjning skrattar ni åt det, och det har ni alltid gjort. Ni tycker att det är roligare att bedriva en politik som

innebär att man inrättar olika styrgrupper än att lösa de strukturella problemen. Där är vi inte överens.

Anförande nr 184

S a l a r R a s h i d (S): Jag vill fråga om du vet vad strukturell eller institutionell rasism egentligen innebär. Du pratar om arbetslinjen, och jag tycker att det är väldigt intressant att följa Moderaternas politik. Deras lösning på problemet att invandrare är arbetslösa är att de ska ha lägre ingångslöner. Deras lösning är att ungdomar ska ha lägre ingångslöner. Ser du verkligen strukturerna för vad de är? Eller kringgår du bara? Ett utanförskap är så mycket mer än att arbetet är grunden. Arbetet är självfallet en förutsättning för att man ska komma in i samhället, men det finns andra mekanismer. Man måste förstå att den sociala relationen är så inbäddad när man uteblir från samhället.

Anförande nr 185

C h r i s t o f f e r J ä r k e b o r n (M): Jag vet vad ett strukturellt utanförskap är. Tro mig! När jag växte upp var min pappa arbetslös i fyra år. Jag vet vad det innebär att leva i en familj där man inte kan försörja sig på sin inkomst, där man behöver ta emot bidrag för att kunna försörja de fem barnen i familjen. Det kanske är därför jag brinner väldigt mycket för detta med arbetslinjen. Jag vet vad det gör med hela familjen. Jag vet vad det gjorde med min pappa när han gick från bidrag till arbete. Jag vet också att det var då vi kunde byta bostad och flytta från ett område till ett annat område. Det berodde inte på högre bidrag utan på eget arbete. Det är därför jag brinner så mycket för den här frågan. Det är bara genom att man kan arbeta och försörja sig själv som man strukturerat, på riktigt, kan bryta utanförskapet i Sverige och Stockholm.

Anförande nr 186

T a r a T w a n a (S): Tack för en jättebra motion, Ann-Margarethe Livh! Det är ett jätteviktigt ämne som du tar upp i den. Motionen handlar om majoritetssamhällets regler och normer som genom historien på olika sätt har begränsat, kontrollerat och utestängt romer. Romers historia i Sverige och i övriga Europa har, som många har talat om, präglats av rasism, förföljelse, marginalisering, tvångsassimilering och osynliggörande. Det finns inte, och har aldrig funnits, förtroende från romernas sida för de statliga myndigheterna. Att romer sällan eller aldrig anmäler diskriminering är inte heller så konstigt. Myndigheterna har ju till uppgift att förebygga och motverka diskriminering. Tillgången till utbildning och arbete är förutsättningar för delaktighet på lika villkor i samhället. Det tror jag att vi alla är överens om över blockgränserna.

Romer som i dag är marginaliserade inom många samhällsområden befinner sig i en missgynnad ställning på arbetsmarknaden. Romer har inte heller lyckats ta sig in på arbetsmarknaden. Arbetsmarknaden har inte heller haft så lätt att ta emot de målgrupper som har romsk bakgrund. Det är många romer som drömmer om en anställning på arbetsmarknaden i dag. De drömmer om att bli behandlade på samma sätt som majoritetsgrupper i samhället och bryta isoleringen.

Den romska kulturen är inte en del av det svenska utbildningsväsendet. Romer upplever att skolan inte bidrar till att stärka de romska barnens identitet och att skyddet mot diskriminering i skolan är svagt. Utbildningssystemet utformas till stor del enligt majoritetssamhällets sätt att tänka. Jag blir upprörd när man diskuterar arbetslinjen. Man glömmer hur romerna har det egentligen. Vad är grundorsaken till att folk hamnar i utanförskap. Romer vill, precis som alla andra majoritetsgrupper och minoritetsgrupper i samhället, utbilda sig. Det handlar inte om att bidra är orsaken till deras utanförskap på arbetsmarknaden. Det innebär att den romska gruppen behöver mer omfattande insatser från staden för att kunna ta plats på arbetsmarknaden, vilket har tagits upp i motionen.

Bifall till Socialdemokraternas reservation!

Anförande nr 186.1

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Det är många från oppositionen som hävdar att det inte har gjorts någonting och att vi till och med har gått tillbaka när det gäller arbetet för att främja romers mänskliga rättigheter i Sverige. Det finns ett stort förtroendekapital som majoritetssamhället måste arbeta för att uppnå. På grund av att den romska gruppen har utsatts för trakasserier, förföljelse och så vidare känner de sig svikna och har vänt samhället ryggen.

Men är det något som jag tror romerna känner att de inte håller med om, där de känner att det finns politiker som tar till så stora överord, är det just detta att man inte har gjort någonting. Det är klart att vi måste titta tillbaka i backspegeln och göra upp med oförrätter som har begåtts, men att säga att det arbete som utredaren Maria Leissner har gjort inte skulle leda någonvart tycker jag, om något, är en skymf mot den romska gruppen.

Anförande nr 187

T a r a T w a n a (S): Det handlar inte om att det arbete som görs på riksnivå inte är bra. Det vänstra blocket hyllar ju Leissner. Det finns absolut inte någon brist där. Vi befinner oss i Stockholms stad i dag. Det är det som motionären tar upp. Vilka insatser kan vi göra för de här målgrupperna? Det räcker inte med att vi är överens om att de här målgrupperna är utsatta i samhället. Det gäller att ha handlingskraft och gå framåt. Det hjälper inte att man tar upp historien och att vi inte har gjort någonting. Det finns en stor målgrupp som har behov i dag. Vad gör ni nu, i dag? Det är det som är intressant. Vi säger inte att det arbete som Leissner gör är mindre bra eller inte viktigt. Det är inte detta det handlar om.

Anförande nr 188

Å s a J e r n b e r g (MP): Alla människor har inte samma rättigheter och möjligheter i Sverige, inte i praktiken. Det är nog de flesta av oss här inne i salen medvetna om eftersom alla partier erkänner att det finns diskriminering och att detta måste bekämpas. Det är en bra utgångspunkt. Det jag tror att vi inte är överens om är hur diskrimineringen ska bekämpas och med vilken kraft och med vilka resurser.

Ulla Hamiltons svar på den här motionen behandlar diskriminering i största allmänheten, men det är inte vad den här motionen handlar om. Den handlar specifikt om romer. Då måste vi vara mer konkreta. Det räcker inte att skriva att regeringens utredning är ute på remiss, att vi redan har beslutat att staden ska arbeta mot diskriminering och att vi har bildat en arbetsmarknadsnämnd. Det är inget underlag för att anse att den här motionen är besvarad. Det knappt ens ett svar.

I Sverige går få romska elever ut grundskolan med fullständiga betyg. Frånvaron från skolan är skyhög. I Malmö kommun har man undersökt den här situationen. Där visade det sig att nästan hälften av de romska barnen sällan eller aldrig går i skolan. Det är sorgliga siffror. Bakom de här siffrorna finns det ett antal barn som enligt svensk lag och FN:s barnkonvention har rätt att gå i skola. Ta en minut och tänk över att nästan vartannat barn i den romska minoriteten inte går i skolan! Det är nästan ofattbart. Det är uppenbart att det krävs konkreta åtgärder för att motverka diskrimineringen av romer.

Jag skulle vilja ge två konkreta förslag. Det ena förslaget är att anställa romsk personal i skolan eftersom det har visat sig att när det finns romer på plats i skolorna sjunker frånvaron. Det andra förslaget är att tillse att de romska barnen får modersmålsundervisning. I dag finns det bara en enda lärare i hela Stockholm som undervisar på det romska språket. Det är alldeles för lite.

När jag läser om diskrimineringen av romer i Frankrike, Italien, Rumänien och Sverige, landet där vi slänger ut romska gatumusikanter, blir jag oerhört beklämd. Det känns inte heller bättre efter den här debatten. Men det går att förändra. Det går att motverka diskriminering, men det krävs konkreta åtgärder som utvecklas i samråd med romerna själva. Det kräver kraft, resurser och en stark politisk vilja. Jag ser inte det i majoritetens motionssvar. Kära socialliberala Folkpartiet, kliv fram!

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation.

Anförande nr 188.1

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande, fullmäktige! Det är många här i kväll som har bekräftat att romerna är den mest förföljda minoriteten inte bara i Europa utan också i vårt land och i vår stad. Men jag har inte hört ett enda litet konkret steg till förändring av det från majoriteten. Jag tycker att det är pinsamt att Ulla Hamilton, som har skrivit det här motionssvaret, inte har gått upp och kommenterat det med ett enda ord.

Låt mig ta ett exempel. Man talar i svaret om att det är bra med en mångfald av kultur och att det ska vara en tillgång i stadens utveckling. Staden har ett romskt kulturcentrum, som har nämnts här, i Gubbängen. Där finns samlad information om romernas historia i Sverige och beskrivningar av deras situation och kultur i dag. Det är uppbyggt med hjälp av Stockholms stad. Det är jättebra, men kulturcentrumet lever väldigt osäkert. De har inte särskilt mycket bidrag, och de har inte de möjligheter till uppsökande verksamheter i staden som de skulle vilja ha. Kultur är en väldigt viktig sak för att sprida information och kunskap. Tänk bara på vad Katitzi-böckerna har gjort för kännedomen om romernas situation och kultur!

Det kan tyckas att man skulle ta vara på det här kulturcentrumet. Vi i Vänstern har, senast i en skrivelse till kulturnämnden, föreslagit att man ska göra det här kulturcentrumet till en institution för att det ska få en bättre grund, en säkrare ekonomisk framtid och möjligheter att bredda sin verksamhet genom att finnas i flera delar av staden. Inte ens det kunde majoriteten tillstyrka och besluta om. Sedan är det självklart att den romska kulturen borde finnas med inom alla de stora kulturinstitutionerna, både de statliga och stadens, som får bidrag. Men när de nu har en egen institution borde man väl åtminstone stötta och bredda deras verksamhet.

Jag förstår inte vad Christoffer sade nyss om att man inte kan behandla några människor som grupp. Jag undrar hur man någonsin ska komma till rätta med diskriminering om man inte förstår att det är som grupp som romerna är diskriminerade och att det är därför som man måste göra särskilda insatser för att se till att den gruppen inte blir diskriminerad. Det blir de inte för att de är individer utan för att de tillhör en grupp som är förföljd. Det är därför som vi tycker att det är så bedrövt att det inte finns några som helst insatser föreslagna för just denna grupp som, som de flesta diskriminerade, måste få speciellt stöd och specialbehandling. Det duger inte att säga att det bästa för dem är att få jobb. Det är klart att det är det bästa, men se till att de får det då! Då måste man faktiskt se till att de som grupp inte blir diskriminerade. Det duger inte att tro att varje individ för sig kan lösa det här. Det måste de göra, och det måste vi hjälpa dem att göra. Det måste vi göra tillsammans i den här staden. Det är bedrövt att ni inte vill ta något enda litet steg i den riktningen.

Anförande nr 189

Ingegerd Axelsson Le Duoaron (MP): Fru ordförande! I början av mars blev jag genom mitt jobb inbjuden att tala på en konferens i Budapest. Den konferensen handlade om vuxnas lärande. Det handlade om att EU-kommissionen vill göra en utvecklingsplan, en handlingsplan, för vuxnas lärande fram till 2020. Anledningen till att jag blev inbjuden att prata i Budapest var att man i Bryssel hade hört på omvägar att i Sverige har de hittat bra sätt att jobba med romer på. Romernas situation togs upp på den här konferensen. Som ni kanske vet är Ungern ett land som inte har skött sig så bra när det gäller detta.

Det är inte så att det inte görs saker för romer i vuxenutbildningen i Europa. Det görs ganska mycket. Problemet är att det ofta är på fel sätt. Man gör saker för romer. Majoritetssamhället bestämmer sig i bästa välgöraranda för att man ska göra saker för romer. Vad händer? Det funkar inte särskilt bra. Jag pratade med folk i Slovenien som har jobbat ganska många år med romer. Det går ganska bra, men det är ändå någonting som fattas.

Vad var det som var så speciellt med det här svenska? Jo, det var att det var romer själva som, tillsammans med samhället, startade en folkhögskola. Den folkhögskolan finns inte i Stockholm. Den finns i Göteborg, och den heter Agnesbergs folkhögskola. Den folkhögskolan har en romsk rektor. Det fina i kråksången är att på den här skolan går vuxna människor, både romer som har funnits i Sverige i många generationer och också romer som kommit från Balkan som flyktingar. Här får man alltså chansen att studera på sitt eget sätt och med målet att man ska kunna arbeta.

Det är naturligtvis så, och det är därför vi skrattar lite på vår sida, att alla vill kunna försörja sig, men man vill kunna göra det på sitt eget sätt. Man vill kunna använda de möjligheter som man själv har, och man vill göra det på sjysta villkor. Det är det vi är ute efter. Man vill göra det på precis samma villkor som alla andra.

Anförande nr 190

B e n g t S a n d b e r g (S): Ordförande, fullmäktige! Det var egentligen inte romfrågan som jag blev uppriktigt sagt förbannad på, utan det var på Järkeborns kvasiretorik där han hoppar på oss och säger att vi i svensk arbetarrörelse skulle hånskratta åt människors rätt att kräva ett arbete. Jag tycker att det är oförskämt och okunnigt.

Anförande nr 191

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Ordförande! För något år sedan var ett femtiotal bulgariska musiker, romer, här och spelade. De var mer eller mindre professionella. De blev bryskt utvisade. De fick inte en rättvis rättegång. De fick en helt odemokratisk asylprocess, och därför skrev Amnesty en skarp rapport om hur Sverige misskötte romernas mänskliga rättigheter. Detta är en signal till alla romer som bor i vår stad som visar vad Sverige, svenska myndigheter och Stockholm anser om romernas värdighet och romernas rättigheter.

Vi hade en debatt här om årsredovisningen, och då sade någon från den borgerliga sidan att det verkar som om vi inte lever i samma stad. Nej, just det. Jag tycker att den här debatten visar att vi inte lever i samma stad. Ni lever i en stad där ni inte ser den diskriminering som förekommer. Ni lever i en stad där ni inte ser att det finns människor som inte ens har de grundläggande mänskliga rättigheter. De diskrimineras i skolan, på arbetsmarknaden, inom kulturen och överallt. Ni ser inte det. Vi lever i helt olika städer.

Jag tror att det var Ewa Samuelsson som pratade om detta att man inte gör som jag föreslog i min motion. Men ni föreslår ju ingenting. Om ni inte gillar det jag föreslår, så föreslå något annat! Föreslå något bättre! Om ni föreslår något som bättre än det jag har föreslagit blir jag jätteglad, men det gör ni ju inte. Jag tycker att det är upprörande och skämmigt att borgarrådet i den facknämnd som har ansvar för det här, hur man nu kan plocka in mänskliga rättigheter i en facknämnd som arbetsmarknadsnämnden, inte ens behagar gå upp i denna talarstol. Det är förskräckligt.

Anförande nr 192

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Jag tycker att Ann-Margrethe Livh är väldigt orättvis när hon kollektivt skuldbelägger alla på den här kanten. Jag tycker att de här frågorna är otroligt viktiga, inte minst mot den bakgrund som jag själv har. Jag vet att människor med utländsk bakgrund på olika sätt blir utsatta för diskriminering i samhället. Jag tycker att vi alla, partierna var för sig men också över blockgränsen, ska arbeta aktivt för att motarbeta diskriminering av människor som har utländsk bakgrund. Det kommer jag att arbeta för.

Sedan finns det vissa problem. Det var någon som nämnde att väldigt många barn med romsk bakgrund inte klarar de grundläggande kraven i skolan. Jag tycker att det är ett jättestort problem. Men man ska också komma ihåg att hela utbildningsväsendet har lagts om. Det handlar om att barn får kunskap i tidig ålder. Man kvalitetssäkrar och följer upp deras kunskapsinhämtning. Det finns också en hedersproblematik. Det finns många romska föräldrar som inte tillåter framför allt sina flickor att gå i skolan. Vi har ju obligatorisk skolplikt i Sverige. Vi måste hitta ett sätt att få de här ungdomarna att komma till skolan och få en bra utbildning för framtiden.

Anförande nr 193

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Jag vet att Gulan är en av dem som kämpar för kvinnors rättigheter. Jag håller fullständigt med om det du sade om romska kvinnor. Det är därför som jag också är så upprörd över att de romska kvinnojourerna har fått ett så fruktansvärt litet stöd i vår stad.

Men nu har borgerligheten skrivit fram ett svar på den här motionen. Även om jag vet att det finns enskilda personer, som Gulan till exempel, som faktiskt har ungefär samma åsikter som jag och andra i den här frågan, har den enade borgerligheten skrivit ett svar på den här motionen, och då får ni faktiskt stå för det allihop, annars får ni rösta med oss.

Anförande nr 194

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande, fullmäktige! Jag hade egentligen inte tänkt delta i den här debatten, men hittills har det varit praxis att de borgarråd som ansvarar för de motioner som läggs fram i kommunfullmäktige också deltar i debatten i fullmäktige. Hittills har Ulla Hamilton lyst med sin frånvaro. Hon är närvarande fysiskt, men på annat sätt verkar hon vara fjärran från den här debatten. Det vore anständigt av henne och av borgarna att se till att ansvarigt borgarråd deltar i den här viktiga debatten.